

ШКОЛСКА 2022/2023-2025/2026. ГОДИНА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

**Техничко-пољопривредна школа са домом ученика
Сјеница**

Адреса: Сафвет-бега Башагића,15

Тел.

е-маил: uprava@tpssjenica.com

Садржај

УВОД.....	5
I ШКОЛСКИ ПРОГРАМ.....	6
1.2. Циљеви и задаци програма образовања	7
1.3. Циљеви школског програма	9
II НАЗИВ ВРСТА И ТРАЈАЊЕ СВИХ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈЕ ШКОЛА ОСТВАРУЈЕ.....	9
3.1 Техничар за компјутерско управљање ЦНЦ машина	11
П.3 Ветеринарски техничар.....	23
П.4 Техничар пољопривредне технике.....	28
П.5 ПРЕХРАМБЕНИ ТЕХНИЧАР	35
3.6 Електротехничар информативних технологија.....	43
3.6.1. Техничар информативних технологија.....	47
3.7 Модни кројач.....	50
3.8 Аутомеханичар.....	54
Бравар - заваривач	60
3.9 Бравар.....	63
3.10 МЕСАР.....	67
ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА:	70
ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА:	82
III ПЛАН РАДА СТРУЧНИХ ВЕЋА.....	92
IV ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ ВЕЋА.....	93
СЕПТЕМБАР	93
ОКТОБАР	93
НОВЕМБАР	93
ДЕЦЕМБАР	93
ЈАНУАР.....	94
ФЕБРУАР	94
МАРТ.....	94
АПРИЛ	94
МАЈ	94
ЈУН	94

	АВГУСТ	94
V	ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ	95
	СЕПТЕМБАР	95
	ОКТОБАР	95
	НОВЕМБАР	95
	ДЕЦЕМБАР	96
	ЈАНУАР	96
	ФЕБРУАР	96
	МАРТ	96
	АПРИЛ	96
	МАЈ	96
	ЈУНИ	96
	АВГУСТ	97
VI	ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА	97
	СЕПТЕМБАР	97
	ОКТОБАР	97
	НОВЕМБАР	97
	ДЕЦЕМБАР-ЈАНУАР	98
	ФЕБРУАР	98
	МАРТ	98
	АПРИЛ	98
	МАЈ	98
	ЈУН	98
VII	ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ	99
	Допунски, додатни и припремни рад са ученицима	99
VIII	ФАКУЛТАТИВНИ /ВАННАСТАВНИ ОБЛИЦИ РАДА	101
	Пројекти у школи.....	108
	Програм здравствене превенције (Заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, превенција других облика ризичног понашања, школског спорта).....	108
	ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА	111
	ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И РИЗИЧНИХ ПОНАШАЊА.....	112

ПРОЦЕНА СНАГА, КАПАЦИТЕТА И СПЕЦИФИЧНОСТИ УСТАНОВЕ У ОДГОВОРУ НА КРИЗНЕ ДОГАЂАЈЕ.....	116
БЕЗБЕДНА МЕСТА УНУТАР И ИЗВАН УСТАНОВЕ У СИТУАЦИЈАМА КРИЗНИХ ДОГАЂАЈА	119
ПЛАН АЛАРМИРАЊА У СИТУАЦИЈИ КРИЗНОГ ДОГАЂАЈА.....	120
ПРОГРАМ ИНФОРМИСАЊА У СИТАЦИЈИ КРИЗНОГ ДОГАЂАЈА.....	120
ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ У ВЕЗИ СА КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА.....	121
ПРОГРАМ ПОДИЗАЊА БЕЗБЕДНОСНЕ КУЛТУРЕ.....	122
НАЧИНИ РЕАГОВАЊА-КОРАЦИ У ПОСТУПАЊУ УСТАНОВЕ КАДА СЕ ДОГОДИ КРИЗНИ ДОГАЂАЈ.....	123
ПРОГРАМ УКЉУЧИВАЊА И САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ НА ЈАЧАЊУ ОТПОРНОСТИ УСТАНОВЕ.....	125
ПРАЋЕЊЕ, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА	126
IX ФОРМУЛАР ЗА ИНДИВИДУАЛНИ ПЛАН ЗАШТИТЕ.....	127
X Програм васпитног рада са ученицима	132
XI ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА	139
XII ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ	139
XIII ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	140
XIV Програм рада ученичког парламента.....	141
XV Програм рада школске библиотеке.....	142
XVI Програм рада ученичке задруге	142
XVII ПРОГРАМ РАДА СА МИГРАНТИМА.....	143
XVIII Програм рада за инклузивно образовање.....	146
XIX САДРЖАЈ Индивидуалног образовног плана (ИОП).....	146
XX САГЛАСНОСТ РОДИТЕЉА, ОДНОСНО СТАРАТЕЉА НА ИОП.....	152
XXI ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА.....	154

УВОД

Школски програм припремили су чланови Тима за развој школског програма:

1. Андрија Милинковић, директор
2. Мизо Папић, шеф практичне наставе
3. Селда Селмановић, педагог-координатор
4. Мелита Каришик, психолог
5. Фатима Хацифејзовић, проф.
6. Нерма Гилић, проф.
7. Енес Токовић, проф.
8. Самир Шољанин, проф
9. Ермедин Балтић, проф.
10. Обрадовић Немања, проф.
11. Мукадеса Баждар, проф.
12. Мејрема Џигал, проф.
13. Представник СР
14. Представник УП

Полазне основе за израду Школског програма су:

-Закон о основама система васпитања и образовања „Службени гласник РС“,бр. 72/2009,52/2011и 55/2013.

-Закон о средњем образовању, „Службени гласник“,бр.55/2013.

-Правилник о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама „Службени гласник РС-Просветни гласник“ бр.6 /2006.

Школски програм представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира, програмира и реализује свој рад.

Трајање школског програма :

у току школских година 2022/2023, 2023/2024,2024/2025, 2025/2026.

I ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Сврха програма образовања

Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке пимености, неопходне за живот у савременим условима;

Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијеле, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском економском и културном развоју друштва.

1.2. Циљеви и задаци програма образовања

- Развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиција и културе националних мањина;
- омогућавање укључивања у процес европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и друштвене средине;
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- уважавање плурализма вредности и омогућавања, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добро-бити за све;
- развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост, поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности

Школа остварује школски програм

Школски програм обухвата све садржаје, процесе и активности усмерене на остваривање принципа, циљева и стандарда постигнућа, и задовољење општих и специфичних образовних интереса и потреба ученика, родитеља, односно старатеља и локалне самоуправе, а у складу са оптималним могућностима школе.

Школски програм се доноси на основу наставног плана и програма, односно програма одређених облика стручног образовања, а узимајући у обзир развојни план школе, у складу са Законом и овим законом.

Школа, у складу са Законом, доноси школски програм, по правилу на четири године и објављује га најкасније два месеца пре почетка школске године у којој ће почети његова примена.

Поједини делови школског програма иновирају се и надограђују у току његовог остваривања.

Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно старатеља у избору школе, праћење квалитета образовно васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика.

Школски програм представљао основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира, програмира и реализује свој рад.

Школски програм садржи:

- 1) циљеве школског програма;
- 2) назив, врсту и трајање свих програма образовања и васпитања које школа остварује и језик на коме се остварује програм;
- 3) обавезне и изборне предмете и модуле по образовним профилима и разреди-ма;
- 4) начин остваривања принципа, циљева и исхода образовања и стандарда постигнућа, начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма, програма других облика стручног образовања и врсте активности у образовно-васпитном раду;
- 5) програм допунске, додатне и припремне наставе;
- 6) програме и активности којима се развијају способности за решавање проблема, комуникација, тимски рад, самоиницијатива и подстицање предузетничког уха;
- 7) факултативне наставне предмете, њихове програмске садржаје и активности којима се остварују;
- 8) начине остваривања и прилагођавања програма музичког и балетског образовања и васпитања, образовања одраслих, ученика са посебним способностима и двоје-зичног образовања;
- 9) програм културних активности школе;
- 10) програм слободних активности;
- 11) програм каријерног вођења и саветовања;
- 12) програм заштите животне средине;
- 13) програме заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програме превенције других облика ризичног понашања;
- 14) програм школског спорта;
- 15) програм сарадње са локалном самоуправом;

- 16) програм сарадње са породицом;
- 17) програм излета и екскурзија;
- 18) програм безбедности и здравља на раду;
- 19) друге програме од значаја за школу.
- 20) индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану, чине прилог школског програма. Овај прилог радио се кад и ако се за њим укаже потреба.

1.3. Циљеви школског програма

Циљ школског програма је да ближе одреди начин на који школа образује и васпитава ученике ради стицања знања, вештина и ставова неопходних за даље образовање и запошљавање. Школским програмом успостављасе организациона структура заснована на тимском раду и одговорности сваког запосленог за остваривање утврђених циљева, као и повезивање са репрезентативним синдикатима и удружењима послодаваца и преузимање свог дела одговорности за развој друштвене средине.

II НАЗИВ ВРСТА И ТРАЈАЊЕ СВИХ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈЕ ШКОЛА ОСТВАРУЈЕ

У школи постоје следећа подручја рада :

- Машинство и обрада метала
- Саобраћај
- Електротехника
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Текстилство и кожарство

Ученици се образују у следећим профилима у четворогодишњем трајању:

- Техничар за компјутерско управљање ЦНЦ машина
- Техничар друмског саобраћаја
- Ветеринарски техничар
- Прехрамбени техничар
- Прехрамбено-биотехнолошки техничар

- Техничар пољопривредне технике
- Електротехничар информационих технологија
- Техничар информационих технологија

Ученици се образују у следећим профилима у трогодишњем трајању:

- Аутомеханичар, бравар
- Механичар моторних возила, бравар заваривач
- Модни кројач
- Пекар
- Месар

Настава у првом разреду реализује се у три одељења на српском језику, а постоји могућност одређивања ученика да наставу у овим одељењима слушају и на босанском језику од зависности од интересовања ученика.

Настава у првом разреду реализује се у три одељења на босанском језику, а постоји могућност одређивања ученика да наставу у овим одељењима слушају и на српском језику од зависности од интересовања ученика.

Настава у другом разреду реализује се у три одељења на српском језику, а постоји могућност одређивања ученика да наставу у овим одељењима слушају и на босанском језику од зависности од интересовања ученика.

Настава у другом разреду реализује се у три одељења на босанском језику, а постоји могућност одређивања ученика да наставу у овим одељењима слушају и на српском језику од зависности од интересовања ученика.

Настава у трећем разреду реализује се у три одељења на српском језику, а постоји могућност одређивања ученика да наставу у овим одељењима слушају и на босанском језику од зависности од интересовања ученика.

Настава у трећем разреду реализује се у три одељења на босанском језику, а постоји могућност одређивања ученика да наставу у овим одељењима слушају и на српском језику од зависности од интересовања ученика.

Настава у четвртом разреду реализује се у два одељења на српском језику, а постоји могућност одређивања ученика да наставу у овим одељењима слушају и на босанском језику од зависности од интересовања ученика, у једном одељењу настава се реализује на босанском језику, а постоји могућност одређивања ученика да наставу у овом одељењу слушају и на српском језику од зависности од интересовања ученика.

3.1 Техничар за компјутерско управљање ЦНЦ машина

Овај техничар управља обрадним процесима савремених, компјутерски управљаних машина – ЦНЦ машина. (ЦНЦ) **Ц**омп**у**тер **Н**умер**и**цал **Ц**онт**р**ол је процес производње машинских делова на машинама код којих компјутер управља кретањем радних органа машине.

Израђује геометријски модел машинског дела на компјутеру и на основу њега прави програм потребан за обраду на ЦНЦ машини. Овај профил захтева одређену креативност и вештину које ученик стиче израдом великог броја програма за обраду на ЦНЦ машинама, али и израдом великог броја цртежа и модела на компјутеру. Ово је најатрактивније занимање у машинству јер обједињује пројектовање и производњу применом компјутера.

На овом смеру ученици у потпуности стичу основна знања о технолошким могућностима обрадних система са компјутерским управљањем оспособљавају се за повезивање знања теоријских основа обрадних процеса и принципа пројектовања технолошких процеса упознају се са технолошким. могућностима компјутерски.

Током четворогодишњег програма ученици ће бити оспособљени за:

- правилну израду и коришћење техничке документације
- за процес организације рада на ЦНЦ машинама
- за разраду технолошких поступака обраде на КУМ машинама
- за примену алата и прибора у процесу производње
- за примену аутоматизације у процесу производње
- за стицање знања о структури флексибилних аутоматизованих система
- за примену различитих мерних метода које се користе у техничкој и метролошкој пракси
- за активно коришћење рачунара приликом израде техничко-технолошке документације
- за процес програмирања (Г-кода) на компјутерски управљаним машинама, као и уношење и тестирање програма

Техничар за компјутерско управљање је занимање будућности. Повезује познавање опште машинских знања, са познавањем технологија обраде на компјутерски управљаним струговима и глодалицама. Уз примену знања и вештина рада на рачунару, научићете да направите програм по којем ће КУМ - компјутерски управљане машине (старија терминологија је користила израз ЦНЦ машине) производити тражени радни део. Зато се са правом каже, да техничар за компјутерско управљање, чини да машта постане стварност.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
Образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА КОМПЈУТЕРСКО УПРАВЉАЊЕ (CNC) МАШИНА

	I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО			
	недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			годишње			
	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	15	2	525	70		14		490			10		350			12		372			1737	70		1807
1 Српски језик и књижевност	3		105			3		105			3		105			3		93			408			408
1.1 _____ језик и књижевност*	3		105			3		105			3		105			3		93			408			408
2 Српски као нематерњи језик*	2		70			2		70			2		70			2		62			272			272
3 Страни језик	2		70			2		70			2		70			2		62			272			272
4 Физичко васпитање	2		70			2		70			2		70			2		62			272			272
5 Математика	3		105			3		105			3		105			3		93			408			408
6 Рачунарство и информатика		2		70																		70		70
7 Хемија	2		70																		70			70
8 Физика	2		70																		70			70
9 Ликовна култура	1		35																		35			35
10 Историја						2		70													70			70
11 Географија						2		70													70			70
12 Социологија са правима грађана																2		62			62			62
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1		35			1		35			3		105			3		93			268			268
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		35			1		35			1		35			1		31			136			136
2 Изборни предмети према програму образовног профила**											2		70			2		62			132			132
Укупно А1 + Б	16	2	560	70		15		525			11		385			13		403			1873	70		1943
Укупно	18		630			15		525			11 (13 ⁺)		385 (455 ⁺)			13 (15 ⁺)		403 (465 ⁺)			1943 (2075 ⁺)			

Напомена:* За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Т-теорија, В-вежбе, Б-блок настава

Б: Листа изборних предмета према програму образовног профила

РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни предмети					
1.	Изабрана поглавља математике			2	2
2.	Екологија и заштита животне средине*			2	2
3.	Историја (одабране теме)*			2	2
4.	Физика*			2	2
5.	Биологија*			2	2
6.	Музичка култура*			2	2
7.	Логика са етиком*			2	2

*Ученик бира предмет једном у току школовања у трећем или четвртном разреду

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	70	70	62	272
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Техничар за компјутерско управљање (CNC) машина*

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								IV РАЗРЕД								УКУПНО								Σ
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б					
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	5	5	4		175	175	140	60	6	5	4		210	175	140	60	3	16			105	560			60	2	15		62	465			90	552	1375	280	270	2477			
1 Екологија и заштита животне средине	2				70																												70				70				
2 Техничко цртање		4				140																											140				140				
3 Машински материјали	2				70																												70				70				
4 Механика	1	1			35	35			1	1			35	35																			70	70			140				
5 Машински елементи									1	1			35	35																			35	35			70				
6 Електротехника и електроника									2				70																				70				70				
7 Компјутерска графика										3			105																				105				105				
8 Технологија машинске обраде									2				70			30																	70		30		100				
9 Мерење и контрола квалитета																	1	1			35	35											35	35			70				
10 Моделирање машинских елемената и конструкција																		3			105												105				105				
11 Технологија за компјутерски управљане машине																	2	2			70	70											70	70			140				
12 Програмирање за компјутерски управљане машине																		4			140					7			217				357				357				
13 Пројектовање технолошких система																		6			210	60			6				186	90			396	180			546				
14 Аутоматизација производње и флексибилни технолошки системи																									2				62				62				62				
15 Практична настава			4				140	60			4				140	30																	280	90			370				
16 Предметничтво																			2							2			62				62				62				
B2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ																	2				70				2				62				132				132				
1 Изборни предмет према програму образовног профила																	2				70				2				62				132				132				
Укупно A2+B2	5	5	4		175	175	140	60	6	5	4		210	175	140	60	3	16			105	560			60	2	15		62	465			90	552	1375	280	270	2477			
Укупно A2+B2	14				550				15				585				19 (**21)				225 (**795)				17 (**19)				617 (**679)				2477 (**2609)								

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

Листа изборних предмета према програму образовног профила					
РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Хидраулика и пнеуматика			2	2
2.	Аддитивне технологије			2	2
3.	Мехатроника			2	2
4.	Управљање системом квалитета			2	2

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	70	70	70	62	272
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

По горе наведеним табеларним приказом фонда часова, настава се реализује у одељењима другог трећег и четвртог разреда образовног профила Техничар за компјутерско управљање (ЦНЦ) машина, број Сл.гл. 6. од 2020.године

Школске 2023/2024.године одељења од првог до четвртог разреда реализују план и програм по С.гл. 6.од 2020.године.

Школске 2024/2025.године одељење првог разреда радиће по плану и програму Сл.гл. од 13.августа 2024.године.

**I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Техничар за компјутерско управљање (CNC) машина**

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								IV РАЗРЕД								УКУПНО								Σ
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б									
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	6	5	3	210	175	105	60		8	3	4	288	108	144	30		2	17	70	595	60				2	15	62	465	90	630	1343	249	240	2462							
1 Техничко цртање		3		105																											105		105								
2 Машински материјали	2			70																											70		70								
3 Механика	2			70																											70		70								
4 Механика и отпорност материјала							2	72																							72		72								
5 Основе електротехнике и електронике	1	1		35	35																										35	35	70								
6 Мерење и контрола	1	1		35	35																										35	35	70								
7 Машински елементи							3	108																							108		108								
8 Технологија машинске обраде							3	108																							108		108								
9 Компјутерска графика							3	108																							108		108								
10 Технологија за CNC машине											2	2	70	70																70	70	140									
11 Технолошки поступци											2	2	70	70															70	70	140										
12 Моделирање машинских елемената и конструкција											3		105																105		105										
13 Програмирање CNC машина											4		140	30			7		217		30								357	60	417										
14 Управљање CNC машинама											6		210	30			6		186		60								396	90	486										
15 Аутоматизација производње и флексибилни технолошки системи															2				62										62		62										
16 Предузетничтво															2				62										62		62										
17 Практична настава			3		105	60			4			144	30										2			62				62	249	90	339								
B2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ													2		70						2			62					132			132	132								
1 Изборни програм према програму образовног профила													2		70						2			62					132			132	132								
Укупно A2+B2	6	5	3	210	175	105	60		8	3	4	288	108	144	30		2	17	70	595	60	2	15	62	465	90	630	1343	249	240	2462		2462								
Укупно A2+B2	14				550				15				570				19 (*21)				725 (*795)				17 (*19)				617 (*679)				2462 (*2594)								

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Техничар за компјутерско управљање (CNC) машина
када се реализује по дуалном моделу*

	I РАЗРЕД						II РАЗРЕД						III РАЗРЕД						IV РАЗРЕД						УКУПНО						Σ			
	вредно			годишње			вредно			годишње			вредно			годишње			вредно			годишње			годишње									
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	УКР*	Т	В	УКР*	Б	Т	В	УКР*	Т	В	УКР*	Б	Т	В		ПН	УКР*	Б
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	6	5	3	210	175	105	60	8	3	4	288	108	144	30	2	5	12	70	175	420	60	2	2	13	62	62	403	90	630	520	249	823	240	2462
1 Техничко цртање		3		105																											105	105		
2 Машински материјали	2			70																											70	70		
3 Механика	2			70																											70	70		
4 Механика и отпорност материјала							2			72																					72	72		
5 Основне електротехнике и електронике	1	1		35	35																										35	35	70	
6 Мерење и контрола	1	1		35	35																										35	35	70	
7 Машински елементи							3			108																					108	108		
8 Технологија машинске обраде							3			108																					108	108		
9 Компјутерска графика							3			108																					108	108		
10 Технологија за CNC машине													2	2	70		70														70	70	140	
11 Технологијски поступци													2				70														70	70		
12 Моделирање машинских елемената и конструкција													3				105														105	105		
13 Програмирање CNC машина														4			140	30			7			217	30						357	60	417	
14 Управљање CNC машинама														6			210	30			6			186	60						396	90	486	
15 Аутоматизација производње и флексибилни технолошки системи																				2			62							62	62			
16 Предузетништво																					2			62						62	62			
17 Практична настава			3				105	60		4			144	30										62						249	90	339		
B2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ														2			70				2			62						132	132			
1 Изборни програм														2			70				2			62						132	132			
2 Према програму образовног профила														2			70				2			62						132	132			
Укупно A2+B2	6	5	3	210	175	105	60	8	3	4	288	108	144	30	2	5	12	70	175	420	60	2	2	13	62	62	403	90	630	520	249	823	240	2462
Укупно A2+B2				14			550			15			570			19	(*21)		725	(*795)				17	(*19)		617	(*679)		2462	(*2594)			

Напомена: * Дуални модел подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, практичне облике наставе и учење кроз рад

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Настава у блоку реализује се као учење кроз рад у следећим предметима, у I разреду Практична настава, у II разреду Практична настава, у III разреду Управљање CNC машинама, у IV разреду Управљање CNC машинама

Б. Листа изборних програма према програму образовног профила

Р6	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Вештачка интелигенција **			2	2
2.	Хидраулика и пнеуматика*			2	2

* ученик бира у трећем или четвртном разреду

** предмет се реализује кроз вежбе и бира у трећем или четвртном разреду

Школске 2024/2025.године у првом разреду се реализује план и програм по Слг. број од 2024.године

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
Образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА КОМПЈУТЕРСКО УПРАВЉАЊЕ (CNC) МАШИНА

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО																
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		УКУПНО												
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ								
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	4	6	4	140	210	140	60	2	11	4	70	385	140	60	2	17	0	70	595	0	60	2	15	0	62	465	0	90	342	1655	280	270	2547
1. Екологија и заштита животне средине	2			70																							70				70		
2. Техничко цртање	4			140																							140				140		
3. Машински материјали	2			70																							70				70		
4. Мерење и контрола квалитета	2			70	30																						70	30			100		
5. Механика							2	70					2		70													140				140	
6. Машински елементи							2	70																				70				70	
7. Електротехника и електроника							2	70																				70				70	
8. Компјутерска графика							3	105																				105				105	
9. Технологија машинске обраде							2	70																				70				70	
10. Технолошки поступци са контролом							2	70																				70				70	
11. Хидраулика и пнеуматика													2		70													70				70	
12. Моделирање машинских елемената и конструкција													3		105													105				105	
13. Технологија за компјутерски управљање машине													4		140	30												140	30			170	
14. Програмирање за компјутерски управљање машине													2		70				7				217					287				287	
15. Аутоматизација производње и флексибилни производни системи																		2					62					62				62	
16. Пројектовање технолошких система													6		210	30			6				186				90	396		120		516	
17. Практична настава			4					140	30			4			140	60												280	90			370	
18. Предузетништво																			2				62					62				62	
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	4	6	4										2		70				2				62					132				132	
2. Изборни програм образовног профила**													2		70				2				62					132				132	
Укупно А2+Б				140	210	140	60	2	11	4	70	385	140	60	2	17	0	70	595	0	60	2	15	0	62	465	0	90	342	1655	280	270	2547
Укупно А2+Б	14			550				17				655			19	725	0	60	17			617	124	465	0	90	342	1655	280	270	2547		
															(21'')	(795'')	0	60	(19'')			(679'')	124	465	0	90	342	1655	280	270	(2679'')		

Напомена: ** Ученик бира програм са листе општеобразовних или стручних изборних програма

Т-теорија, В-вежбе, ПН-практична настава, Б – настава у блоку вежбе/практична настава,

A2: Листа изборних програма

	Стручни изборни програми	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
1.	Обрада метала у пластичном стању*			2	2
2.	Репаратура машинских делова*			2	2
3.	Мехатроника*			2	2
4.	Управљање системом квалитета *			2	2

Напомена: * Ученик изборни програм бира једном трећем или четвртном разреду

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД	УКУПНО
Час одељенског старешине	70	70	70	62	272
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Одељење четвртог разреда образовног профила Техничар за компјутерско управљање ЦНЦ машина наставу реализује по Сл.гл. 01.06.2018. године.

Матурски испит

Матурски испит састоји се од три независна испита:

1. Српски језик и књижевност/ босански језик и књижевност
2. Испит за проверу стручно теоријских знања
3. Матурски практични рад

3.2 Техничар друмског саобраћаја

Подручје рада:	Саобраћај
Образовни профил:	Техничар друмског саобраћаја
Трајање образовања:	четири године

ЦИЉЕВИ И ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА

Овај образовни профил омогућава ученицима да стекну теоријска и практична знања о организацији и превозу путника и робе, о безбедности и регулисању саобраћаја, о саобраћајној инфраструктури, моторима и моторним возилима, као и многе детаље везане за друмски саобраћај.

Послови овог образовног профила су веома различити:

- прикупљање, анализа и праћење података о путничком и теретном саобраћају,
- евидентирање присутности возача и распоређивање возног особља,
- провера расположивости и исправности саобраћајне сигнализације,
- учешће у изради реда вожње,
- послови одржавања возила,
- технички прегледи, регистрација,
- диспечерски и складишни послови и др.

Програмом школовања, за овај образовни профил, обухваћена је и обука за “Б” категорију.

Ученици након завршетка овог образовног профила имају могућност наставка школовања на великом броју факултета и виших школа.

Подручја запошљавања за овај образовни профил могу бити:

- ауто-школе,
- царинска служба и међународне шпедитерске агенције,
- осигуравајући заводи,
- општинске управе при одељењима за послове саобраћаја,
- организације и предузећа из области пројектовања и одржавања путева,
- организације и предузећа која се баве унутрашњим транспортом и складиштењем робе,
- организације и предузећа из области друмског саобраћаја која се баве јавним превозом робе и путника,
- организације такси-службе,
- паркинг службе,
- Секретаријат унутрашњих послова,
- организације и предузећа која поседују сопствени возни парк.

Занимање, за које школовање траје четири године, образује ученике за рад на пословима диспечера, отпремника, контролора, референта саобраћаја, референта у шпедицији, референта

одржавања возног парка, референта на техничком прегледу и на осигурању возила. Поред возачке дозволе, ученици стичу потребна знања о:

1. организацији превоза путника и робе у домаћем и међународном саобраћају,
2. изради редова вожње и калкулацији цене превоза путника у ЈГП,
3. вођењу евиденције и припреми документације за рад и одржавање возног парка,
4. техничком прегледу, регистрацији и осигурању возила,
5. безбедности саобраћаја,
6. прописима о путевима, саобраћајној сигнализацији и регулисању саобраћаја,
7. вођењу евиденција и припреми документације у шпедицији и др.

Наставни план и програм обавезних и стручних предмета за образовни профил техничар
друмског саобраћаја

План наставе и учења: ТЕХНИЧАР ДРУМСКОГ САОБРАЋАЈА

	I РАЗРЕД												II РАЗРЕД												III РАЗРЕД												IV РАЗРЕД												УКУПНО			
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње																			
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ															
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	19	2	7	3	70	3	74		10	3	35		12	3	42		10	3	31		178	1	74		1855																											
1 Српски језик и књижевност	3				111				3		105		3		105		3		93		414				414																											
1.1 _____ језик и књижевност*	3				111				3		105		3		105		2		93		414				414																											
2 Српски као нематерњи језик*	2				74				2		70		2		70		2		62		276				276																											
3 Страни језик	2				74				2		70		2		70		2		62		276				276																											
4 Физичко васпитање	2				74				2		70		2		70		2		62		276				276																											
5 Математика	3				111				3		105		3		105		3		93		414				414																											
6 Рачунарство и информатика	2				74																74				74																											
7 Историја	2				74																74				74																											
8 Ликовна култура	1				37																35				35																											
9 Географија	2				74																74				74																											
10 Хемија	2				74																74				74																											
11 Биологија	2				74																74				74																											
12 Социологија са правима грађана													2		70						70				70																											
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1				37				1		35		3		105		3		93		270				270																											
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1				37				1		35		1		35		1		31		138				138																											
2 Изборни предмети **													2		70		2		62		132				132																											
Укупно А1+Б	20	2	7	3	740	3	74		11	3	385		13	3	455		11	3	341		1919	1	74		1993																											
Укупно	22				814				11		385		13	(15 ^{**})	455 (525 ^{**})		11	(13 ^{**})	341 (403 ^{**})		1993 (2125 ^{**})																															

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Б. Листа изборних програма

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни предмети					
1	Изабрана поглавља математике			2	2
2	Логика са етиком			2	2
3	Историја (одабране теме)			2	2
3	Екологија и заштита животне средине			1	1
4	Музичка култура			1	1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

за образовни профил ТЕХНИЧАР ДРУМСКОГ САОБРАЋАЈА

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО											
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње											
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ							
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	6	2	2	222	74	74	17	4	595	140	60	11	6	385	210	70	11	2	6	341	62	186	90	1543	136	610	220	2509
1 Техничко цртање	2			74																			74				74	
2 Саобраћајни системи	2			74																			74				74	
3 Технологија материјала	2			74																			74				74	
4 Физика	2			74																			74				74	
5 Механика							2		70														70				70	
6 Саобраћајна психологија							2		70														70				70	
7 Машински елементи							2		70														70				70	
8 Терет у транспорту							3		105														105				105	
9 Регулисање и безбедност саобраћаја							2		70			2			70		2			62			202				202	
10 Моторна возила							3		105			3			105		2			62			272				272	
11 Саобраћајна инфраструктура							3		105			2			70		2			62			237				237	
12 Организација превоза												4			140		3			93			233				233	
13 Интелигентни транспортни системи																	2			62			62				62	
14 Предузетништво																	2			62			62				62	
15 Практична настава		2		74				4	140	60			6		210	70		6		186	90		610	220			830	
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ												2			70		2			62			132				132	
1 Изборни програм образовног профила**												2			70		2			62			132				132	
2 Укупно А2+Б	6	2	2	222	74	74	17	4	595	140	60	11	6	385	210	70	11	2	6	341	62	186	90	1543	136	610	220	2509
Укупно	10			370			21		795			17 (*19)		665 (*735)			19 (*21)			679 (*741)			2509 (*2641)					

Напомена:

* Уколико ученик изабере све стручне изборне предмете

** Ученик бира програм са листе општеобразовних или стручних изборних програма

Б: Листа изборних програма

Рб	Стручни изборни програми	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1	Интегрални транспорт			2	
2	Механизација претовара			2	
3	Саобраћајно пројектовање*				2
4	Трасологија				2

* Програм се реализује кроз веабе

Општеобразовни и стручни предмети реализују се по Сл.гл. 8/2018

МАТУРСКИ ИСПИТ

За образовни профил Техничар друмског саобраћаја

На крају четворогодишњег школовања будући техничар друмског саобраћаја полаже **матурски испит**, који се састоји из заједничког и посебног дела.

Заједнички део подразумева **писмени испит из предмета Српски језик и књижевност**.

Посебни део обухвата:

1. Матурски практични рад са усменом одбраном;
2. Усмени испит из изборног предмета.

Тему за практични (матурски) рад ученик добија од предметног наставника и то из једног од следећих предмета:

- Моторна возила,
- Регулисање саобраћаја,
- Безбедност саобраћаја,

- Организација превоза и
- Гараже, сервиси и паркиралишта.

После насловне стране коју можете преузети на нашем веб-сајту, сваки матурски рад треба да садржи следеће елементе:

- садржај;
- увод, разраду и закључак;
- списак коришћене литературе

II.3 Ветеринарски техничар

Подручје рада:	Пољопривреда, производња и прерада хране
Област:	Производња и прерада хране
Образовни профил:	Ветеринарски техничар
Трајање образовања:	четири године

ЦИЉЕВИ И ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА

Циљеви стручног образовања:

Циљ стручног образовања за образовни профил ВЕТЕРИНАРСКИ ТЕХНИЧАР је оспособљавање ученика за асистирање ветеринару при третману и здравственој заштити животиња на терену и у ветеринарској амбуланти.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања, развој каријере, унапређивање запошљивости, усмерава да ученици буду оспособљавани за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- ефикасан рад у тиму и групним ситуацијама;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- благовремено реаговање на промене у радној средини;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу;
- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у процесу рада;

Недељни и годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: ВЕТЕРИНАРСКИ ТЕХНИЧАР

	I РАЗРЕД												II РАЗРЕД												III РАЗРЕД												IV РАЗРЕД												УКУПНО				
	недељно				годишње								недељно				годишње								недељно				годишње								недељно				годишње												
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ																
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	20	2	0	640	64	0	0	13	0	0	416	0	0	0	9	0	0	288	0	0	0	11	0	0	288	0	0	0	1696	64	0	0	1760																				
1. Српски језик и књижевност	3			96				3			96				3			96				3			96				384				384																				
1.1 _____ језик и књижевност*	3			96				3			96				3			96				3			96				384				384																				
2. Српски као нематерњи језик*	2			64				2			64				2			64				2			64				256				256																				
3. Страни језик I	2			64				2			64				2			64				2			64				256				256																				
4. Физичко васпитање	2			64				2			64				2			64				2			64				256				256																				
5. Математика	2			64				2			64				2			64				2			64				256				256																				
6. Рачунарство и информатика		2			64																								64				64																				
7. Историја	2			64																									64				64																				
8. Латински језик	1			32																									32				32																				
9. Физика	2			64																									64				64																				
10. Географија	2			64																									64				64																				
11. Хемија	2			64				3			96																		160				160																				
12. Биологија	2			64				1			32																		96				96																				
13. Социологија са правима грађана																								2		64				64				64																			
A2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1	0	0	32	0	0	0	3	0	0	96	0	0	0	3	0	0	96	0	0	0	3	0	0	96	0	0	0	320	0	0	0	320																				
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1			32				1			32				1			32				1			32				128				128																				
2. Изборни предмет према програму образовног профила**				0				2			64				2			64				2			64				192				192																				
Укупно A1+A2	23			736				14			448				10			320				12		320				1888				1888																					

Напомена:* За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

A2:Листа изборних предмета према програму образовног профила

РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни предмети					
1	Други страни језик		2	2	2
2	Изабрани спорт		2	2	2
3	Историја (одабране теме)		2	2	2
4	Филозофија				2
5	Логика са етиком			2	
6	Општа и неорганска хемија			2	
7	Органска хемија				2
8	Физика			2	2
9	Биологија			2	
10	Ликовна култура		2	2	2
11	Музичка култура		2	2	2
12	Географија у пољопривреди		2	2	

I Наставни план - ВЕТЕРИНАРСКИ ТЕХНИЧАР

	I РАЗРЕД												II РАЗРЕД												III РАЗРЕД												IV РАЗРЕД												УКУПНО				
	недељно				годишње								недељно				годишње								недељно				годишње								недељно				годишње												
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ																
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	5	4	0	160	128	0	150	8	4	4	256	128	128	150	7	6	7	224	192	224	150	5	7	6	160	224	192	60	800	672	544	510	2526																				
1. Анатомија и физиологија	3	2		96	64		30																						96	64		30	190																				
2. Сточарство са исхраном	2	2		64	64		30																						64	64		30	158																				
3. Фармакологија								2	1	2	64	32	64	20															64	32	64	20	180																				
4. Патологија								2			64			10															64				10	74																			
5. Хигијена и нега животиња								2	1	2	64	32	64	20														64	32	64	20	180																					
6. Епизоотиологија								2	2		64	64	10															64	64		10	138																					
7. Порођајство														3	2	2	96	64	64	30									96	64	64	30	254																				
8. Болести животиња														4	4	5	128	128	160	30									224	192	256	60	732																				
9. Основни хирургије																						2	3	3	64	96	96	30	64	96	30		286																				
10. Предупређивање																							2			64				64				64																			
11. Професионална пракса							90						90																			270	270																				
B: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1	0	0	32	0	0	0	3	0	0	96	0	0	0	3	0	0	96	0	0	0	3	0	0	96	0	0	0	320	0	0	0	320																				
1. Изборни предмети према програму образовног профила								2			64				2			64				2			64				192				192																				
Укупно A2+B2	5	4	0	160	128	0	150	8	4	4	256	128	128	150	7	6	7	224	192	224	150	5	7	6	160	224	192	60	800	672	544	510	2526																				
Укупно A1+A2+B	26	6	0	832	192	0	150	24	4	4	768	128	128	150	19	6	7	608	192	224	150	19	7	6	544	224	192	60	2816	736	544	510	4606																				
Укупно	32			1174				32			1174				32			1174				32		1020				4606																									

Напомена:* За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

Б: Листа изборних предмета према програму образовног профила

РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети* - ОБАВЕЗНО СЕ БИРА БАР У ЈЕДНОМ РАЗРЕДУ					
1.	Болести пчела		2		
2.	Козарство		2		
3.	Патологија риба			2	
4.	Спортско коњарство			2	
5.	Патологија егзотичних животиња			2	
6.	Добробит животиња			2	
7.	Хигијена намирница животињског порекла				2
8.	Кинологија				2
9.	*Аграрни туризам			2	2
10.	*Органска производња у сточарству I		2	2	

Општеобразовни и стручни предмети реализују се по Сл.гл. број 6 од 4.јула 2012.године

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Ветеринарски техничар*

	I РАЗРЕД						II РАЗРЕД						III РАЗРЕД						IV РАЗРЕД						УКУПНО														
	недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње					
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ			
Б1: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	5	4		160	128		150				8	4	4	256	128	128	150				9	4	7	288	128	224	150	5	7	6	160	224	192	60	864	608	544	510	2526
1 Анатомија и физиологија	3	2		96	64		30																										96	64		30	190		
2 Сточарство са исхраном	2	2		64	64		30																										64	64		30	158		
3 Фармакологија											2	1	2	64	32	64	20															64	32	64	20	180			
4 Патологија											2			64			10															64			10	74			
5 Хигијена и нега животиња											2	1	2	64	32	64	20															64	32	64	20	180			
6 Микробиологија и паразитологија											2	2		64	64		10															64	64		10	138			
7 Порођајство																		3	2	2	96	64	64	30								96	64	64	30	254			
8 Болести животиња														4	2	5	128	64	160	30	3	2	3	96	64	96	30				224	128	256	60	668				
9 Хигијена хране животињског порекла																		2			64												64			64	192		
10 Основи хирургије																						2	3	3	64	96	96	30				64	96	96	30	286			
11 Предузетништво																						2			64							64			64	192			
12 Професионална пракса							90										90																		270	270			
Б2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ							2				64						2			64				2		64							192			192			
2 Изборни програм према програму образовног профила**							2				64						2			64				2		64							192			192			
Укупно Б1+Б2	5	4		160	128		150	8	4	4	256	128	128	150	9	4	7	288	128	224	150	5	7	6	160	224	192	60	864	608	544	510	2526						
Укупно							16	16	18	662	320	320	150	20	11	7	790	352	224	150	18	7	6	636	224	192	60	2526	1056	544	510	2718							

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку.
** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Б2. Листа изборних програма према програму образовног профила

РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни програми					
1	Биологија и болести пчела		2		
2	Биологија и патологија дивљих животиња		2		
3	Органска производња у сточарству*		2	2	
4	Биологија и патологија риба		2		
5	Климатске промене у пољопривреди*		2	2	2
6	Спортско коњарство			2	
7	Биологија и патологија егзотичних животиња			2	
8	Једно здравље*			2	2
9	Комуникација и добробит животиња*			2	2
10	Аграрни туризам*			2	2
11	Кинологија				2

* Ученик бира изборни програм само једном у току школовања

Школске 2024/2025. године у одељењу првог разреда план и програм се реализује по С.гл. број 3 од 2023. године.

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит је један од елемената система обезбеђивања квалитета стручног образовања. Полагањем матурског испита у средњем стручном образовању, појединац стиче квалификацију неопходну за учешће на тржишту рада. Матурским испитом се проверава да ли је ученик, по успешно завршеном четворогодишњем образовању, стекао стандардом квалификације прописана знања, вештине, ставове и способности, тј. стручне компетенције за занимање(а) за које се школовао у оквиру образовног профила.

Матурски испит састоји се из три дела:

- испит из матерњег језика и књижевности;
- испит за проверу стручно–теоријских знања;
- матурски практични рад.

Поред дипломе, сваки појединац полагањем оваквог испита стиче и тзв. додатак дипломи - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил, чиме се на транспарентан начин послодавцима представљају стечене компетенције и постигнућа ученика.

II.4 Техничар пољопривредне технике

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ СТРУЧНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ТЕХНИЧАР ПОЉОПРИВРЕДНЕ ТЕХНИКЕ

Подручје рада:	Пољопривреда, производња и прерада хране
Област:	Пољопривреда
Образовни профил:	Техничар пољопривредне технике
Трајање образовања:	четири године

ЦИЉЕВИ И ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА

Стручним образовањем на смеру ТЕХНИЧАР ПОЉОПРИВРЕДНЕ ТЕХНИКЕ ученици се упознају са машинама у биљној и сточарској производњи, њиховим одржавањем и коришћењем као и са организацијом рада у машинској радионици.

По завршетку овог смера ученици могу радити у свим пољопривредно производним организацијама као и у фирмама које се баве трговином резервним деловима и пољопривредном механизацијом.

Техничар пољопривредне технике има одличне предуслове за упис на смер Пољопривредна техника на Пољопривредном факултету, а може уписати и све друге смерове истог факултета

НАСТАВНИ ПЛАН

Подручје рада: **пољопривреда, производња и прерада хране**
 Област: **пољопривреда**
 Образовни профил: **техничар пољопривредне технике**

Red. број	ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ А. ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					ЧЕТВРТИ РАЗРЕД					УКУПНО				
		РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Средина у Билу год.	РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Средина у Билу год.	РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Средина у Билу год.	РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Средина у Билу год.	РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Средина у Билу год.	РАЗР. ЧАС. НАСТ.		Средина у Билу год.							
		седмично	годишње		седмично	годишње		седмично	годишње		седмично	годишње		седмично	годишње		седмично	годишње								
		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В	Т	В			
1.	а. Српски језик и књижевност б. _____ језик и књижевност*	3	105		3	105		3	105		3	96		12	411											
2.	Српски као нематеријални језик*																									
3.	Страни језик	2	70		2	70		2	70		2	64		8	274											
4.	Социологија							2	70					2	70											
5.	Филозофија										2	64		2	64											
6.	Историја	2	70		2	70								4	140											
7.	Музичка уметност	1	35											1	35											
8.	Ликовна култура				1	35								1	35											
9.	Физичко васпитање	2	70		2	70		2	70		2	64		8	274											
10.	Математика	3	105		3	105		3	105		3	96		12	411											
11.	Рачунарство и информатика		2	70											2	70										
12.	Географија	2	70											2	70											
13.	Физика	2	70		2	70		2	70					6	210											
14.	Хемија	2	70											2	70											
15.	Биологија	2	70											2	70											
16.	Устав и права грађана										1	32		1	32											
	Укупно А:	21	2	735	70		15	525		14	490		13	416		63	2	2166	70							
	Укупно А:	23		805			15	525		14	490		13	416		65		2236								

Напомена: *) За ученике који наставу слушају на једном од језика народности (Закон о средњој школи, члан 5.)

Подручје рада: Пољопривреда, производња и прерада хране

Област: Пољопривреда

Образовни профил: Техничар пољопривредне технике

Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ (теорија, вежба, практична настава)	ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					ЧЕТВРТИ РАЗРЕД					УКУПНО				
	Разредно часовна настава				Настава у блоку погод.	Разредно часовна настава				Настава у блоку погод.	Разредно часовна настава				Настава у блоку погод.	Разредно часовна настава				Настава у блоку погод.	Разредно часовна настава				Настава у блоку погод.
	недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње		
	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	
1. Машински елементи са техничким цртањем	3	1	105	35																	3	1	105	35	
2. Механичка технологија	2	1	70	35																	2	1	70	35	
3. Механика					2		70														2		70		
4. Мотори и трактори					3	1	105	35	2	1	70	35									5	2	175	70	
5. Пољопривредне машине					3	1	105	35	2		70		3		96						8	1	271	35	
6. Менаџмент и експлоатација пољопривредних машина									2	1	70	35	2	1	64	32					4	2	134	67	
7. Пољопривредна производња	2		70		2		70		2		70		2		64						8		274		
8. Аутоматизација пољопривредне механизације													2	1	64	32					2	1	64	32	
9. Економика пољопривредне механизације са предузетништваом													2		64						2		64		
10. Хидраулика и пнеуматика									2		70										2		70		
11. Практична настава				60		5	175	60		5	175	60		5	160	60		15	510	240		15	510	240	
Укупно Б:	7	2	245	70	60	10	7	350	245	60	10	7	350	245	60	11	7	352	224	60	38	23	1297	784	240
Укупно Б:	9		315	60		17		595	60		17		595	60		28		576	60		61		2081	240	
Укупно часова на годишњем нивоу:			375					655					655					636					2321		

Општеобразовни и стручни предмети реализују се по Сл.гл. број 5 од 20.маја 2013.године

Циљ стручног образовања за образовни профил ТЕХНИЧАР ПОЉОПРИВРЕДНЕ ТЕХНИКЕ је оспособљавање ученика за организовање и спровођење биљне и сточарске производње у комбинатима и на газдинствима.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања, развој каријере, унапређивање запошљивости, усмерава да ученици буду оспособљавани за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- ефикасан рад у тиму и групним ситуацијама;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- благовремено реаговање на промене у радној средини;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу;
- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у процесу рада;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА:

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Ставови
По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да:			
<p>Организује биљну и сточарску производњу у комбинатима и на газдинствима</p>	<ul style="list-style-type: none"> • објасни основне принципе организације рада у биљној и сточарској производњи • објасни принципе и технологије биљне производње • објасни принципе и технологије сточарске производње • наведе стандарде и нормативе из подручја биљне и сточарске производње и објасни њихов значај (ХАЦЦП, ГЛОБАЛГАП) • наведе карактеристике и врсте материјала, алата и опреме у биљној и сточарској производњи • објасни функционисање основних склопова машина и оруђа • објасни значај периодичности и захтевности одржавања машина, уређаја и опреме у биљној и сточарској производњи 	<ul style="list-style-type: none"> • изradi оперативни план производње на основу радног налога • планира утрошке материјала, потребног броја радника и средстава за производњу • припреми алат, материјал и заштитна средства за рад • одржава средства за рад • подеси и припреми машине, уређаје и опрему за рад • организује рад групе радника • контролише радни процес и евидентира учинак • комуницира са сарадницима, надређенима и странкама у процесу рада 	<ul style="list-style-type: none"> • савесно, одговорно и уредно обавља поверене послове • ефикасно организује време • испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина и оруђа у пољопривредној и сточарској производњи • испољи љубазност, комуникативност, предузимљивост, ненаметљивост и флексибилносту односу према сарадницима и клијентима • испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Ставови
По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да:			
<p>Спроведе процесбиљне производњеу комбинатима и на газдинствима</p>	<ul style="list-style-type: none"> • објасни технологије гајења биљака на отвореном и у затвореном простору • објасни опште услове гајења биљних култура • наведе врсте агротехничких мера и објасни начине спровођења агротехничких мера • разликује сортимент ратарских и повртарских култура и објасни њихове карактеристике • разликује врсте и сортимент гајених култура у биљној органској производњи и објасни њихове карактеристике • разликује болести гајених биљних култура и врсте штеточина и корова • наведе врсте и објасни начин примене средстава за заштиту биљака • објасни технолошке процесе у ратарству и повртарству • наведе експлоатационе карактеристике и објасни начин рада машина и оруђа у биљној производњи • наведе параметре квалитета сировина, репроматеријала и биљних производа • објасни услове транспорта и складиштења сировина, репроматеријала и биљних производа 	<ul style="list-style-type: none"> • набави материјал и средстава за биљну производњу • контролише сировине и репроматеријал за биљну производњу • узима узорке земљишта и биљног материјала • спроводи агротехничке мере према налогу • производи семенски и садни материјал на отвореном и у затвореном простору • припреми земљиште • обави сетву и садњу • прати развој биљних култура • препозна симптоме болести гајених биљних култура, врсте штеточина и корова • примени мере заштите биљних култура • обави жетву и бербу • контролише готове производе • складишти биљне производе • рукује пољопривредном механизацијом у свим фазама биљне производње 	<ul style="list-style-type: none"> •
<p>Спроведе процессточарске производњеу комбинатима и на газдинствима</p>	<ul style="list-style-type: none"> • разликује врсте, расе и категорије домаћих животиња • објасни морфологију и анатомију домаћих животиња • објасни опште услове гајења стоке • објасни технолошке процесе у сточарству • наведе експлоатационе карактеристике и објасни начин рада машина и оруђа у сточарској производњи 	<ul style="list-style-type: none"> • набави материјал и средства за сточарску производњу • контролише сировине и репроматеријал за сточарску производњу • изврши избор и обележавање животиња за узгој • оцењује и класира домаће животиње 	<ul style="list-style-type: none"> •

	<ul style="list-style-type: none"> • објасни начине исхране, узгоја и неге различитих врста и категорија животиња • објасни значај одржавања хигијене животиња и смештајних објеката • разликује врсте зоотехничких мера и објасни начине спровођења зоотехничких мера • наведе параметре квалитета сировина, репроматеријала и производа у сточарској производњи • објасни услове транспорта и складиштења сировина, репроматеријала и сточних и живинарских производа 	<ul style="list-style-type: none"> • спроведе прописану исхрану и узгој стоке и живине • одржава хигијену домаћих животиња • узима узорке сточне хране и сточарских и живинарских производа • спроведе зоотехничке мере према налогу • препозна симптоме болести домаћих животиња • складишти сточне и живинарске производе • рукује машинама, уређајима и апаратима у сточарској производњи 	
--	--	---	--

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Ставови
По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да:			
Води документацију биљној и сточарској производњи	<ul style="list-style-type: none"> • објасни значај и примену вођења евиденција о учинку радника, коришћењу механизације, утрoшкy репроматеријала, приносу биљних производа, прирасту стоке и обиму сточних производа • наведе нормативе и објасни економске елементе за калкулацију цена • објасни значај и наведе врсте осигурања имовине у пољопривредној производњи • објасни основне принципе предузетништва 	<ul style="list-style-type: none"> • води евиденције о извршењу плана биљне и сточарске производње • припреми прописану документацију и извештајео производњи • припреми податке за материјално-финансијско књиговодство, израду понуда производа и уговоре за осигурање • припреми калкулације цен аза биљне и сточарске производе • користи информатичка средства 	<ul style="list-style-type: none"> •
Чува здравље и околину у процесу биљне и сточарске производње	<ul style="list-style-type: none"> • објасни значај примене прописа из области безбедности и заштите здравља на раду • објасни значај примене прописа из области противпожарне заштите • објасни значај примене прописа из области заштите животне средине 	<ul style="list-style-type: none"> • спроводи мере заштите на раду • употреби заштитна средства и опрему у току процеса производње • обезбеди спољашњу средину од контаминације хемијским средствима која се користе у биљној и сточарској производњи • одложи амбалажу и отровне материје на прописан начин 	

Ове мултифункционалне способности ће бити резултат:

- флексибилне и на квалитет ученичких постигнућа усмерене школске организације;
- заједничког рада наставника и ученика у свим предметима и модула

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит у средњим стручним школама ученици полажу у складу са Правилником о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама - Садржај и начин полагања матурског испита у стручној и уметничкој школи („Службени гласник СРС - Просветни гласник”, број 6/90 и „Просветни гласник”, бр. 4/91 7/93, 17/93, 1/94, 2/94 2/95, 3/95, 8/95, 5/96, 2/02, 5/03, 10/03, 24/04, 3/05, 6/05, 11/05, 6/06, 12/06, 8/08, 1/09, 3/09, 10/09, 5/10 и 8/10).

Матурски испит се састоји из заједничког и посебног дела.

А. Заједнички део обухвата предмет који је обавезан за све ученике средњих стручних школа, а према програму који су се остварили у току четворогодишњег образовања:

1. Српски језик и књижевност (писмено) матерњи језик и књижевност за ученике који су наставу имали на језику народности (писмено).

Б. Посебни део обухвата:

- 1) матурски практични рад са усменом одбраном рада,
- 2) усмени испит из изборног предмета.

Матурски практични рад проистиче из програма практичне наставе и стручних предмета, а дефинише се из радних захтева карактеристичних за сваки образовни профил у оквиру наведених програмских целина.

1. МАТУРСКИ ПРАКТИЧНИ РАД

На матурском испиту проверава се оспособљеност кандидата за обављање послова занимања обухваћених образовним профилем.

Садржај практичног рада утврђује се из следећих области:

- производност агрегата и самоходних машина;
- експлоатација машина и агрегата;
- експлоатација транспортних средстава;
- одржавање машина и трактора.

Усменом провером знања: на матурском испиту проверава се ниво стечених знања и способности кандидата да та знања примењују у свакодневном извршавању конкретних радних задатака из подручја рада.

2. УСМЕНИ ИСПИТ ИЗ ИЗБОРНОГ ПРЕДМЕТА

У оквиру изборног дела ученик полаже један предмет по сопственом избору из групе предмета значајних за знања која ће примењивати у свакодневном извршавању конкретних радних задатака из подручја рада Пољопривреда, производња и прерада хране, а за образовни профил ТЕХНИЧАР ПОЉОПРИВРЕДНЕ ТЕХНИКЕ.

Изборни предмет који ученик бира може бити од значаја за даље образовање или за укључивање у рад.

Ученик бира један предмет од следећих:

- Мотори и трактори,
- Пољопривредне машине,
- Менаџмент и експлоатација пољопривредних машина,
- Хидраулика и пнеуматика,
- Аутоматизација пољопривредне механизације
- Физика,
- Математика.

II.5 ПРЕХРАМБЕНИ ТЕХНИЧАР

Подручје рада: Трајање образовања	Пољопривреда, производња и прерада хране Четири године
--------------------------------------	---

Школовање траје четири године. Настава се одвија кроз: теоретску наставу, вежбе и практичну наставу где се ученици оспособљавају за послове у прехранбеној индустрији. Прехранбени техничар у непосредној производњи организује и контролише технолошке параметре. У лабораторији врши испитивања: органо-лептичка, физичко-хемејска, радиолошка и микробиолошка, где је предмет њиховог пручавања сировина, полупроизвод или готов производ.

Где ради прехранбени техничари:

- у прехранбеној индустрији,
- у лабораторијама за контролу хране,
- у самосталним продавницама прехранбених производа,
- у угоститељским организацијама,
- у складиштима прехранбених производа
- у пекарама, млекарама млиновима

Наставак школовања:

- технолошки факултет
- фармацеутски факултет
- ветеринарски факултет
- природно - математички факултет,
- пољопривредни факултет,
- факултет заштите на раду, војној и полицијској академији.

Недељни и годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: ПРЕХРАМБЕНИ ТЕХНИЧАР

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО																
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње																
	Т	В	П	Н	Т	В	П	Н	Т	В	П	Н	Т	В	П	Н	Т	В	П	Н	Б	Σ											
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	15	2	0	555	74	0	0	10	0	0	350	0	0	0	10	0	0	350	0	0	0	12	0	0	384	0	0	0	1639	74	0	0	1713
1. Српски језик и књижевност	3			111				3			105				3			105				3			96				417				417
1.1 _____ језик и књижевност	3			111				3			105				3			105				3			96				417				417
2. Српски као нематерњи језик	2			74				2			70				2			70				2			64				278				278
3. Страни језик I	2			74				2			70				2			70				2			64				278				278
4. Физичко васпитање	2			74				2			70				2			70				2			64				278				278
5. Математика	3			111				3			105				3			105				3			96				417				417
6. Рачунарство и информатика		2				74																						74				74	
7. Историја	2			74																								74				74	
8. Екологија и заштита животне средине	1			37																								37				37	
9. Географија	2			74																								74				74	
10. Социологија са правима грађана															2			64										64				64	
A2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1	0	0	37	0	0	0	3	0	0	105	0	0	0	3	0	0	105	0	0	0	3	0	0	96	0	0	0	343	0	0	0	343
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1			37				1			35				1			35				1			32				139				139
2. Изборни предмет према програму изобразног профила**				0				2			70				2			70				2			64				204				204
Укупно A1+ A2	18		666		11 (13**)		385 (455**)		11 (13**)		385 (455**)		13 (15**)		416 (480**)		1852 (2056**)					1852 (2056**)											

Напомена:* За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

A2:Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни предмети					
1	Други страни језик		2	2	2
2	Изабрани спорт		2	2	2
3	Историја (одабране теме)		2	2	2
4	Филозофија				2
5	Логика са етиком			2	
6	Неорганска хемија		2	2	
7	Рачунање у хемији				2
8	Биологија			2	
9	Ликовна култура		2	2	2
10	Музичка култура		2	2	2
11	Изабрана поглавља математике			2	2
12	Физика			2	2
13	Географија у пољопривреди		2	2	

Недељни и годишњи фонд часова стручних предмета за образовни профил: ПРЕХРАМБЕНИ ТЕХНИЧАР

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО																				
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње																				
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б					
Б1: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	Б	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	1149	1243	0	180	2872												
1. Историја Луѓи	1			37																	37				37												
2. Технике рада у лабораторији	6			222																	222				222												
3. Физика	2			74				70													144				144												
4. Хемија	3	2		111	74			3	2			105	70								216	144			360												
5. Аналитичка хемија								1	2			35	70								35	70			105												
6. Основна прехранбена технологија*								2	2			70	70			60					70	70		60	200												
7. Технологија воде*																																					
8. Технолошке операције								3	2			105	70								210	140			350												
9. Ензимологија												1				35					35				35												
10. Физичка хемија												2	2			70	70				70	70			140												
11. Микробиологија												2	2			70	70				70	70			140												
12. Изборна технологија 1*																																					
13. Изборна технологија 2*																																					
14. Изборна технологија 3*												2	3			70	105			60	70	105		60	235												
15. Квасање и конзервасање																																					
16. Изборна технологија 4*																																					
17. Изборна технологија 5*																																					
18. Изборна технологија 6*																					4	6			126	192		60	126	192		60	380				
19. Изборна технологија 7*																																					
20. Изборна технологија 8*																																					
21. Контрола квалитета у прехранбеној индустрији																					2	3			64	96			64	96			160				
22. Предузетништво																						2			54				54				54				
Б2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ПРЕМА ПРОГРАМУ ОБРАЗОВНОГ ПРОФИЛА	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	64	0	0	0	204	0	0	0	204				
1. Изборни предмети према програму образовног профила				0				2				70				2				70				2				64				204					
Укупно Б1+Б2	4	8	0	222	286	0	0	11	115	6	0	388	280	0	0	60	10	9	0	350	315	0	0	60	6	11	0	192	362	0	0	60	1149	1243	0	180	2872
Укупно	14				518				10				728				19				715				19				604				2872				
Напомена: ** Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета *** Стручно веће наставника пољопривредне групе предмета бира за свако уписано одељење одговарајућу технологију са листе изборних технологија у зависности од типа производње у региону у коме се налази школа																																					

Листа изборних технологија у оквиру обавезних стручних предмета

Листа изборних технологија*		РАЗРЕД	
		III	IV
Изборне технологије 1, 2 и 3	Технологија безалкохолних пића	*	
	Технологија кондиторских производа	*	
	Технологија млинарства	*	
	Технологија сточне хране	*	
	Технологија скроба	*	
Изборне технологије 4, 5, 6, 7 и 8	Технологија шећера		*
	Технологија уља и биљних масти		*
	Технологија органских киселина		*
	Технологија прераде воћа и поврћа		*
	Технологија пекарства		*
	Индустријска производња готове хране		*
	Технологија млека		*
	Технологија меса		*
	Технологија слата и пива		*
	Технологија вина, винских и воћних дестилата		*
	Технологија пекарског квасца		*
	Технологија етанолa и јаких алкохолних пића		*

Б2: Листа изборних предмета према програму образовног профила

РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1	Основе туризма		2	2	2
2	Аграрни туризам			2	2
3	Основе угоститељства		2	2	2
4	Припрема јела са жара			2	2
5	Историја пиварства			2	2

Општеобразовни и стручни предмети реализују се по Сл.гл. број 6 од 4.јула 2012.године

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Прехрамбени техничар*

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО				Σ																
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње																				
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б		Т	В	ПН	Б												
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	6	8			222	296			11	8			385	280			60	10	9		350	315			60	6	11		192	352			60	1149	1243	180	2572
1 Искрана људи	1				37																								37				37				
2 Технике рада у лабораторији		6				222																							222				222				
3 Физика	2				74				2				70																144				144				
4 Хемија	3	2			111	74			3	2			105	70															216	144			360				
5 Аналитичка хемија									1	2			35	70															35	70			105				
6 Основи прехр технол* Технологија воде									2	2			70	70		60													70	70		60	200				
7 Технолошке операције									3	2			105	70			3	2			105	70							210	140			350				
8 Ензимологија																	1				35								35				35				
9 Физичка хемија																	2	2			70	70							70	70			140				
10 Микробиологија																	2	2			70	70							70	70			140				
11 Изборне прехрамбене технологије 1																	2	3			70	105		60					70	105		60	235				
12 Изборне прехрамбене технологије 2																									4	6			128	192		60	128	192		60	380
13 Контрола квалитета у прехр. индустрији																					2	3			64	96			64	96			160				
14 Предузетништво																					2				64				60				60				
B2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ									2				70				2				70				2				64				204				
1 Изборни предмет према програму образовног профила									2				70				2				70				2				64				204				
Укупно A2+B2	6	8			222	296			11	8			385	280		60	10	9			350	315		60	6	11			192	352		60	1149	1243	180	2572	
Укупно A2+B2					14	518			19 (**21)				725 (**795)			60	19 (**21)				725 (**795)			60	17 (**19)				604 (**668)				2572 (**2776)				

B2: Листа изборних предмета према програму образовног профила

РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Основе туризма		2	2	2
2.	Аграрни туризам			2	2
3.	Основе угоститељства		2	2	2
4.	Припрема јела са жара			2	2
5.	Основе посластичарства			2	2
6.	Историја пиварства			2	2
7.	Култура вина			2	2
8.	Задругарство			2	2

Стручни предмети реализују се по Сл.гл. број 11 од 17.августа 2020.године у одељењу другог разреда.

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит је један од елемената система обезбеђивања квалитета стручног образовања. Полагањем матурског испита у средњем стручном образовању, појединац стиче квалификацију неопходну за учешће на тржишту рада. Матурским испитом се проверава да ли је ученик, по успешно завршеном четворогодишњем образовању, стекао стандардом квалификације прописана знања, вештине, ставове и способности, тј. стручне компетенције за занимање(а) за које се школовао у оквиру образовног профила.

Матурски испит састоји се из три дела:

- испит из матерњег језика и књижевности;
- испит за проверу стручно–теоријских знања;
- матурски практични рад.

Поред дипломе, сваки појединац полагањем оваквог испита стиче и тзв. додатак дипломи - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил, чиме се на транспарентан начин послодавцима представљају стечене компетенције и постигнућа ученика.

ПРЕХРАМБЕНО-БИОТЕХНОЛОШКИ ТЕХНИЧАР

Подручје рада:	Пољопривреда, производња и прерада хране
Област:	Пољопривреда
Образовни профил:	Прехрамбено-биотехнолошки техничар
Трајање образовања:	четири године

У оквиру овог образовног профила ученици се оспособљавају за рад у погонима целокупне прехранбене индустрије, као и у хемијским и микробиолошким лабораторијама прехранбене индустрије. Организују примање, руковање, чување и складиштење прехранбених сировина и производа. Обучавају се да се у раду служе алатима, машинама и уређајима намењеним преради хране. Практична настава, вежбе термичке обраде сировина као и производња готових јела се изводе у добро опремљеном кухињском блоку школе. Специфично за нас је то што ученици овог профила у нашој школи могу да отпрате не само технолошки већ и процес гајења производа у школском пластенику, што у великој мери утиче на квалитетније усвајање знања и вештина.

По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да:

- Планира и организује сопствени рад и рад групе у малом погону прехранбене и биотехнолошке производње;
- Припрема воду, сировине и помоћне сировине у прехранбеној индустрији;
- Производи, пакује и складишти прехранбене производе у прехранбеној и биотехнолошкој производњи;
- Врши контролу квалитета технолошког процеса, основних и помоћних сировина, готових производа и амбалаже, у погону прехранбене и биотехнолошке производње и лабораторији;
- Води и попуњава прописану документацију у прехранбеној и биотехнолошкој производњи и
- Чува здравље и околину при прехранбеној и биотехнолошкој производњи.

Настава се темељи на концепту теоријских знања, експерименталних вежби, посете погонима. Поред редовне наставе одржава се и настава у блоку.

Табеларно су приказани сви општеобразовни предмети као и стручни.

I План nastave и учења:
за образовни профил Прехрамбено-биотехнолошки техничар

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО				
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње				
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	15	2	540	72	10	350	10	350	12	372	1612	72	1684								
1. Српски језик и књижевност	3		108		3	105	3	105	3	93	411		411								
1.1 језик и књижевност*																					
2. Српски као нематеријални језик*																					
3. Страни језик I	2		72		2	70	2	70	2	62	274		274								
4. Физичко васпитање	2		72		2	70	2	70	2	62	274		274								
5. Математика	3		108		3	105	3	105	3	93	411		411								
6. Рачунарство и информатика		2		72								72	72								
7. Историја	2		72								72		72								
8. Екологија и заштита животне средине	1		36								36		36								
9. Географија	2		72								72		72								
10. Социологија са правима грађана									2	62	62		62								
A2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1		36		3	105	3	105	3	96	343		343								
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1		36		1	35	1	35	1	31	137		137								
2. Изборни програми према програму образовног профила**			0		2	70	2	70	2	62	202		202								
Укупно A1+A2	18		648		11 (13**)		385 (455**)		13 (15**)		403 (465**)		1821 (2023**)		1821 (2023**)						

Напомена: *За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине
** Ученик бира предмет са листе општеобразовних или стручних изборних програма

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Прехрамбено – биотехнолошки техничар*

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО							
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње							
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ			
B1: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	6	8	216	288	30	10	9	350	315	60	10	9	350	315	60	7	10	217	310	90	1133	1228	240	2601
1. Основи прехрамбене технологије	2	2	72	72	30																72	72	30	174
2. Технике рада у лабораторији		4		144																		144		144
3. Физика	2		72			2		70	70													142		142
4. Хемија	2	2	72	72		2	2	70	70													142		284
5. Аналитичка хемија						2	1	70	35													70	35	105
6. Прехрамбена технологија						2	4	70	140	30	2	4	70	140	30	3	3	93	93	54	233	373	114	650
7. Технолошке операције						2	2	70	70	30	2	2	70	70	30	2	2	62	62	36	202	202	96	500
8. Биохемија											2		70									70		70
9. Физичка хемија								2	1	70	35											70	35	105
10. Микробиологија								2	2	70	70											70	70	140
11. Контрола квалитета у прехрамбеној индустрији																2	3	62	93			62	93	155
12. Предузетништво																2		62				62		62
B2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ						2		70		2		70		2		62		202			202			202
2. Изборни програми према програму образовног профила**						2		70		2		70		2		62		202			202			202
Укупно B1+B2	6	8	216	288	30	10	9	350	315	60	10	9	350	315	60	7	10	217	310	90	1133	1228	240	2601
Укупно B1+B2	14		534		19 (**21)		725 (**795)		19 (**21)		725 (**795)		17 (**19)		617 (**679)		2601 (**2803)							

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе и наставу у блоку
** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит је један од елемената система обезбеђивања квалитета стручног образовања. Полагањем матурског испита у средњем стручном образовању, појединац стиче квалификацију неопходну за учешће на тржишту рада. Матурским испитом се проверава да ли је ученик, по успешно завршеном четворогодишњем образовању, стекао стандардом квалификације прописана знања, вештине, ставове и способности, тј. стручне компетенције за занимање(а) за које се школовао у оквиру образовног профила.

Матурски испит састоји се из три дела:

- испит из матерњег језика и књижевности;
- испит за проверу стручно–теоријских знања;
- матурски практични рад.

Поред дипломе, сваки појединац полагањем оваквог испита стиче и тзв. додатак дипломи - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил, чиме се на транспарентан начин послодавцима представљају стечене компетенције и постигнућа ученика.

3.6 Електротехничар информационих технологија

Подручје рада:	Електротехника
Област:	Електротехника
Образовни профил:	Електротехничар информационих технологија
Трајање образовања:	четири године

Образовни профил Електротехничар информационих технологија има за циљ оспособљавање ученика за учешће у изради софтверских апликација, креирање и развијање база података, статичких и динамичких веб презентација, и одржавање и проверу сигурности информационих система.

С обзиром на неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потребу континуираног образовања, стручног усавршавања, развој каријере, унапређивање запошљивости, акценат у наставном плану и програму овог профила је на примени теоријских знања у практичном контексту:

- Постављање и одржавање оперативног система рачунара
- Креирање, одржавање, ажурирање садржаја и провера сигурности платформи за интернет сервисе
- Израда десктоп апликација
- Израда статичких и динамичких веб презентације и веб апликација и њихово имплементирање
- Креирање, моделовање и развијање база података
- Одржавање и провера сигурности информационих система

Вештине којима ће ученици овладати по завршетку школовања:

- самостално склапање рачунара, тестирање хардвера и отклањање кварова
- инсталирање и конфигурирање оперативног система, додатних софтвера и хардверских уређаја
- конфигурирање, повезивање и проверава функционалност ЛАН мреже
- напредно коришћење интернет сервиса
- израда веб страница и веб апликација, као и њихово објављивање на веб серверу
- израђивање апликација, пројектовање једноставне базе података и повезивање апликације са базом података
- инсталирање, тестирање и одржавање апликације за електронско пословање и обављање пословних процеса и операција у њима
- заштита од напада на информациони систем

Недељени и годишњи фонд часова за образовни профил Електротехничар информационих технологија

	I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО			
	недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			годишње			
	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	17	2	629	74		12		432			12		420			10		310			1791	74		1865
1 Српски језик и књижевност	3		111			3		108			3		105			3		93			417			417
1.1. _____ језик и књижевност*	3		111			3		108			3		105			3		93			417			417
2 Српски као нематерњи језик*	2		74			2		72			2		70			2		62			278			278
3 Страни језик	2		74			2		72			2		70			2		62			278			278
4 Физичко васпитање	2		74			2		72			2		70			2		62			278			278
5 Математика	3		111			3		108			3		105			3		93			417			417
6 Рачунарство и информатика		2		74																		74		74
7 Историја	2		74																		74			74
8 Географија	2		74																		74			74
9 Хемија	2		74																		74			74
10 Ликовна култура	1		37																		37			37
11 Биологија						2		72																72
12 Социологија са правима грађана										2		70												70
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1		37			1		36			3		105			3		93			271			271
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1		37			1		36			1		35			1		31			139			139
2 Изборни предмет према програму образовног профила**										2		70			2		62				132			132
Укупно A1+B	18	2	666	74		13		468			13		455			11		341			1930	74		2004
Укупно		20		740		13		468			13		455			11		341			2004			(2136**)

Напомена:*За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Б: Листа изборних предмета према програму образовног профила					
РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни предмети					
1.	Музичка култура*			1	1
2.	Екологија и заштита животне средине*			1	1
3.	Изабрана поглавља математике			2	2
4.	Историја (одабране теме)*			2	2
5.	Физика			2	2
6.	Логика са етиком*			2	2

НАПОМЕНА: * Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

за образовни профил Електротехничар информационих технологија

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО												
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње												
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ				
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	5	5	2	185	185	74	12	7	432	252	30	4	13	140	455	60	4	15	124	465	90	881	1357	74	180	2492			
1. Физика	2			74			2		72																146	146			
2. Основе електротехнике	3	1		111	37		3	1	108	36																219	73	292	
3. Рачунарска графика и мултимедија		2		74																						74	74		
4. Програмирање		2		74			2	2	72	72	30	3			105	30	3			93	30				72	344	90	506	
5. Електроника							3	1	108	36																108	36	144	
6. Веб дизајн								2	72																	72		72	
7. Базе података							2	1	72	36			3		105											72	141	213	
8. Рачунарске системи												2	2	70	70	18										70	70	18	158
9. Рачунарске мреже и Интернет сервиси												2	2	70	70	12										70	70	12	152
10. Веб програмирање													3		105					3		93	30			198	30	228	
11. Електронско пословање																	2	1	62	31					62	31		93	
12. Заштита информационих система																	2	1	62	31					62	31		93	
13. Програмирање мобилних уређаја																		3		93	30					93	30	123	
14. Техничка документација																		2		62						62		62	
15. Предузетништво																		2		62						62		62	
16. Практична настава			2		74																					74		74	
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ												2		70			2		62										
2. Изборни предмет према програму образовног профила **												2		70			2		62							132		132	
Укупно A2+Б	5	5	2	185	185	74	12	7	432	252	30	4	(6)	13	140	(210)	455	60	(6)	15	124	(186)	465	90	(1013)	1357	74	180	2624
Укупно A2+Б	12		444		19		714		17(19)		655(725)		19(21)		679(741)		2492(2624)												

Напомена: ** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Б: Листа изборних предмета према програму образовног профила					
РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Управљање пројектима				2
2.	Пословне комуникације *			2	2
3.	Рачунари у системима управљања *			2	2
4.	Програмирање 2Д видео игара				2

НАПОМЕНА: *) Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

Општеобразовни и стручни предмети реализују се по Сл.гл. број 1 од 2018. године

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит за ученике који су се школовали по Наставном плану и програму за образовни профил електротехничар информационих технологија - састоји се из три дела:

- испит из матерњег језика и књижевности,
- испит за проверу стручно–теоријских знања,
- матурски практични рад.

П Л А Н Н А С Т А В Е И У Ч Е Њ А
за образовни профил Електротехничар информатичких технологија*

	I РАЗРЕД						II РАЗРЕД						III РАЗРЕД						IV РАЗРЕД						УКУПНО						
	недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			годишње						
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	5	5	2	185	185	74	11	8		396	288	30	1	10	6	35	350	210	60	1	12	6	31	372	186	90	647	1195	470	180	2492
1. Физика	2			74			2			72																		146			146
2. Основе електротехнике	3	1		111	37		3	1		108	36																	219	73		292
3. Рачунарска графика и мултимедија		2		74																								74			74
4. Програмирање		2		74			2	2		72	72	30	3			105				3			93			72	344		30	446	
5. Електроника							3	1		108	36																	108	36		144
6. Веб дизајн								2		72																		72			72
7. Базе података							1	2		36	72			2		70										36	142			178	
8. Рачунарске системе													1	2		35	70									35	70			105	
9. Рачунарске мреже и интернет сервиси																			1	2		31	62			31	62			93	
10. Веб програмирање													3			105				3			93			0	198			198	
12. Заштита информатичких система																				2			62			62				62	
13. Примењене информатичке технологије													6			210	60		6				186	90			396	150		546	
14. Предузетништво																				2			62			62				62	
15. Практична настава			2			74																					74			74	
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ													2			70			2				62			132				132	
2. Изборни предмет према програму образовног профила **													2			70			2				62			132				132	
Укупно А2+Б	5	5	2	185	185	74	11	8		396	288	30	1	10	6	35	350	210	60	1	12	6	31	372	186	90	647	1195	470	180	2624
Укупно А2+Б	12			444			19			714			17 (19)			655 (725)			19 (21)			679 (741)			2492 (2624)						

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Б: Листа изборних предмета према програму образовног профила									
РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД							
		I	II	III				IV	
Стручни предмети									
1.	Управљање пројектима								2
2.	Пословне комуникације*			2					2
3.	Рачунари у системима управљања*			2					2
4.	Програмирање 2Д видео игара								2
5.	Електронско пословање								2
6.	Програмирање мобилних апликација								2

НАПОМЕНА: * Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

Општеобразовни и стручни предмети реализују се по Сл.гл. број 1 од 2020.године

3.6.1. Техничар информационих технологија

Подручје рада:	Електротехника
Област:	Електротехника
Образовни профил:	Техничар информационих технологија
Трајање образовања:	четири године

Информационе технологије су технологије за модерну садашњост и блиску будућност које помажу производњу, манипулацију, складиштење, комуникацију и дистрибуцију информација до корисника. Техничари информационих технологија су експерти милтифункционалних вештина, веома цењени и тражени на тржишту рада, како код нас тако и у свету.

У току четворогодишњег школовања електротехничар информационих технологија оспособљава се за:

- Постављање и одржавање оперативног система рачунара
- Креирање, одржавање, ажурирање садржаја и проверу сигурности платформи за Интернет сервисе
- Израду Desktop апликација
- Израду статичких и динамичких веб презентација и веб апликација и њихово имплементирање
- Креирање, моделовање и развијање база података
- Одржавање и проверу сигурности информационих система

Информационе технологије су заступљене у свим областима живота. Све машине, сви пословни процеси, индустрија, забаве, све су то места на којима информационе технологије налазе своју примену, као и банкарски системи, статистички центри и школе. Из тог разлога је будућност техничара информационих технологија осигурана.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Техничар информационих технологија

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО																
	недељно			годишње	недељно			годишње	недељно			годишње	недељно			годишње	годишње																
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ								
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	19	2		665	70			10			350				12			408				10			310				1733	70			1803
1 Српски језик и књижевност	3			105				3			105				3			102				3			93				405				405
2 књижевност*	3			105				3			105				3			102				3			93				405				405
1.1 Српски језик као нематерњи језик	2			70				2			70				2			68				2			62				270				270
3 Страни језик	2			70				2			70				2			68				2			62				270				270
4 Физичко и здравствено васпитање	2			70				2			70				2			68				2			62				270				270
5 Математика	3			105				3			105				3			102				3			93				405				405
6 Рачунарство и информатика		2			70																								70			70	
7 Историја	2			70																								70				70	
8 Ликовна култура	1			35																								35				35	
9 Географија	2			70																								70				70	
10 Хемија	2			70																								70				70	
11 Биологија	2			70																								70				70	
12 Социологија са правима грађана														2			68											68				68	
A2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1			35				1			35				3			102				3			93				265				265
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1			35				1			35				1			34				1			31				135				135
2 Изборни програми по програму образовног профила**														2			68				2			62				130				130	
Укупно A1+A2	20	2		700	70			11			385				15			510				13			403				1998	70			2068
Укупно		21			735				10			350				12			408				10			310				1733			
		(**22)			(**770)				(**11)			(**385)				(**15)			(**510)				(**13)			(**403)				(**2068)			

Напомена: *За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине
**Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Техничар информационих технологија*

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО															
	недељно			годишње	недељно			годишње	недељно			годишње	недељно			годишње	годишње															
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ							
B1: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	5	3	2	175	105	70	60	9	12		315	420	60	1	16	34	544	90	3	16	93	496	90	617	1565	70	300	2552				
1 Програмирање		2			70		30	2				70		30													335		120	455		
2 Физика	2			70				2			70															140				140		
3 Основе електротехнике	3	1		105	35			3	1		105	35														210	70			280		
4 Електроника								3	1		105	35														105	35			140		
5 Веб дизајн								2			70	30														70		30		100		
6 Дизајн интерфејса								2			70															70				70		
7 Рачунарски системи								2			70															70				70		
8 Базе података								1	2		35	70					2				68					35	138			173		
9 Предузетништво														2			68									68				68		
10 Рачунарске мреже и интернет сервиси														1	2		34	68								34	68			102		
11 Веб програмирање														3			102		30		3			93		30		195	60			255
12 Развој софтверских пројеката														2			68		30		2			62		30		130	60			190
13 Тестирање софтвера														2			68							62				130				130
14 Заштита информационих система																					1	2		31	62			31	62			93
15 Основе вештачке интелигенције и машинског учења																					2	1		62	31			62	31			93
16 Развој мобилних апликација																					3			93				93				93
17 Практична настава			2			70	30																					70	30			100
B2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ														2			68				2			62				130				130
2 Изборни програми по програму образовног профила**														2			68				2			62				130				130
Укупно B1+B2	5	3	2	175	105	70	60	9	12		315	420	60	3	16	34	544	90	5	16	155	496	90	747	1565	70	300	2682				
Укупно		10			410				21			795			17			668				19			679				2552			
															(**19)			(**736)				(**21)			(**741)				(**2682)			

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу и практичне облике наставе
**Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Листа изборних програма према програму образовног профила

Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни програми					
1	Нерелационе базе података				2
2	Основе креирања рачунарских игара			2	
3	Пословне комуникације*			2	2
4	Управљање пројектима *			2	2
5	Компјутерска анимација			2	
6	3Д моделовање и анимација				2

* Ученик бира изборни програм једном у току школовања
Програми под редним бројевима 1, 2, 5 и 6 реализују се кроз вежбе.

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит је један од елемената система обезбеђивања квалитета стручног образовања. Полагањем матурског испита у средњем стручном образовању, појединац стиче квалификацију неопходну за учешће на тржишту рада. Матурским испитом се проверава да ли је ученик, по успешно завршеном четворогодишњем образовању, стекао стандардом квалификације прописана знања, вештине, ставове и способности, тј. стручне компетенције за занимање(а) за које се школовао у оквиру образовног профила.

Матурски испит састоји се из три дела:

- испит из матерњег језика и књижевности;
- испит за проверу стручно–теоријских знања;
- матурски практични рад.

Поред дипломе, сваки појединац полагањем оваквог испита стиче и тзв. додатак дипломи - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил, чиме се на транспарентан начин послодавцима представљају стечене компетенције и постигнућа ученика.

3.7 Модни кројач

Израђује одевне предмете.

Оспособљен је да:

- Кроји текстилни материјал по задатом шаблону,
- Шије предмете од текстила на обичним и специјалним машинама за шивење,
- Дорађује израђене производе – пегла у току процеса израде и пегла готове производе,
- Контролише квалитет у току и на крају процеса производње и пакује готове производе,
- Стручно и прецизно шије одевне предмете.

Модни кројач идеју модног дизајнера или сопствену идеју претвара у дело. Конструира одевни предмет, моделује га, израђује шаблоне и на крају склапа у траженим величинама.

Сврха квалификације:

Модни кројач – кројење одевних предмета на основу шаблона и израда одевних предмета на основу скицае модела и искројених делова.

Недељни и годишњи фонд часова за образовни профил: МОДНИ КРОЈАЧ

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО														
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње														
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ										
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	14	2			504	72			9				297				7			196			997	72			1069
1 Српски језик и књижевност	3				108				2				66				2			56			230				230
1.1 језик и књижевност*	3				108				2				66				2			56			230				230
2 Српски као нематеријални језик*	2				72				2				66				2			56			194				194
3 Страни језик	2				72				2				66										138				138
4 Физичко васпитање	2				72				2				66				2			56			194				194
5 Математика	2				72				2				66				1			28			166				166
6 Рачунарство и информатика		2				72																	72				72
7 Историја	2				72																		72				72
8 Физика	1				36																		36				36
9 Географија	1				36																		36				36
10 Хемија	1				36																		36				36
11 Екологија и заштита животне средине									1				33										33				33
12 Ликовна култура																	1			28			28				28
13 Социологија са правима грађана																	1			28			28				28
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1				36				1				33				2			56			125				125
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1				36				1				33				1			28			97				97
2 Изборни предмети **																	1			28			28				28
Укупно А1+Б	15	2			540	72			10				330				8	(9")		224	(252")		1094	72			1166
Укупно		17			612				10				330				8	(9")		224	(252")		1166	(1194")			1166

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Б. Листа изборних предмета према програму образовног профила

РБ	Листа изборних предмета*	РАЗРЕД		
		І	ІІ	ІІІ
Општеобразовни предмети				
1	Изабрани спорт			1
2	Историја (одабране теме)			1
3	Музичка култура			1
4	Страни језик			1
5	Логика			1
6				
7				
*Бира се један од понуђених предмета у трећем разреду.				

Остали облици образовно-васпитног рада током школске године

	І РАЗРЕД часова	ІІ РАЗРЕД часова	ІІІ РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	72	66	56	194
Додатни рад*	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад*	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад*	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

I НАСТАВНИ ПЛАН за образовни профил МОДНИ КРОЈАЧ

	I РАЗРЕД												II РАЗРЕД												III РАЗРЕД												УКУПНО				
	недељно				годишње								недељно				годишње								недељно				годишње								годишње				
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ												
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	4	5	6	144	180	216	30	3	5	13	99	165	462	120	5	18	56	196	392	180	332	541	1037	330	2240																
1. Текстилни материјали	2	2		72	72																			72	72			144													
2. Естетско обликовање								2				66																66													
3. Технологија одеће	2			72				3				99												171				171													
4. Конструкција одеће		3			108			3				99	30			3			84					30	291		60	351													
5. Практична настава			6			216	30		14				462	90			18							504	150			1452													
6. Предузетништво																2			56									56													
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ																1			28									28													
1. Изборни предмети																1			28									28													
Укупно A2+Б	4	5	6	144	180	216	30	3	5	14	99	165	462	120	(6**)	18		140	(168**)	504	180	243	(513**)	1182	330	(2268**)															
Укупно	15				570								22				846								23				824								2240				
																									(24**)				(852**)								(2268**)				

Напомена: **Уколико ученик изабере стручне изборне предмете

Б. Листа изборних предмета према програму образовног профила

Ред.бр.	Листа изборних предмета	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1.	Савремено одевање			1
2.	Примена рачунара у конструкцији одеће			1

Остали облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	72	66	56	194
Додатни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунски рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Општеобразовни предмети реализују се по Сл.гл. број 7 од 6.августа 2015.године

Стручни предмети реализују се по Сл.гл. број 5 од 12.јуна 2017.године

**ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА:
Модни кројач**

	I РАЗРЕД												II РАЗРЕД												III РАЗРЕД												УКУПНО				
	недељно				годишње								недељно				годишње								недељно				годишње								годишње				
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ												
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	14	2		504	72				9				297				7				196				997	72			1069												
1. Српски језик и књижевност	3			108					2				66				2				56				230				230												
1.1. _____језик и књижевност*	3			108					2				66				2				56				230				230												
2. Српски као нематерњи језик*	2			72					2				66				2				56				194				194												
3. Страни језик	2			72					2				66												138				138												
4. Физичко васпитање	2			72					2				66				2				56				194				194												
5. Математика	2			72					2				66				1				28				166				166												
6. Рачунарство и информатика		2			72																				72				72												
7. Историја	2			72																					72				72												
8. Географија	1			36																					36				36												
9. Хемија	1			36																					36				36												
10. Физика	1			36																					36				36												
11. Екологија и заштита животне средине								1				33													33				33												
12. Ликовна култура																1					28				28				28												
13. Социологија са правима грађана																1					28				28				28												
A2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1			36					1			33				2					56				125				125												
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1			36					1			33				1					28				97				97												
2. Изборни програм према програму образовног профила**																1					28				28				28												
Укупно A1+A2	15	2		540	72				10			330				8					224				1094	72			1166 (1194**)												
Укупно	17				612								10				330								8 (9**)				224 (252**)								1166 (1194**)				

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

A2: Листа изборних програма				
Ред. бр.	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни програми				
1.	Музичка култура			1
2.	Историја (одабране теме)			1
3.	Изабрани спорт			1
4.	Страни језик			1

Г ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил **МОДНИ КРОЈАЧ***

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО												
	недељно			годишње	недељно			годишње	недељно			годишње	годишње												
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ					
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	4	5	6	144	180	216	30	3	5	12	99	165	396	120	5	18	56	196	392	180	243	485	1116	330	2174
1. Текстилни материјали	2	2		72	72																72	72			144
2. Естетско обликовање								2				66										66			66
3. Технологија одеће	2			72				3			99										171				171
4. Конструкција одеће		3			108			3			99		30		3			84		30		291		60	351
5. Практична настава			6			216	30			12		396	90			18		504	150			1116	270		1386
6. Предузетништво															2			56				56			56
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ															1			28				28			28
1. Изборни предмет према програму образовног профила															1			28				28			28
Укупно A2+B	4	5	6	144	180	216	30	3	5	12	99	165	396	120	5	18		140	504	180	243	485	1116	330	2174
Укупно				15		570		20			780				23			824				2174			(2202**)

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку
** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Листа изборних програма према програму образовног профила

Ред. бр.	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1.	Савремено одевање			1
2.	Примена рачунара у конструкцији одеће			1

ЗАВРШНИ ИСПИТ

Завршни испит је један од елемената система обезбеђивања квалитета стручног образовања. Полагањем завршног испита у средњем стручном образовању, појединац стиче квалификацију неопходну за учешће на тржишту рада. Завршним испитом по новом концепту се проверава да ли је ученик, по успешно завршеном трогодишњем образовању, стекао стандардом квалификације и програмом прописана знања, вештине, ставове и способности, тј. главне стручне компетенције за занимање(а) за које се школовао у оквиру образовног профила.

Поред дипломе, сваки појединац полагањем оваквог испита стиче и тзв. додатак дипломи - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил, чиме се на транспарентан начин послодавцима представљају стечене компетенције.

Нови концепт завршног испита који се примењује у свим одељењима истог образовног профила заснован је на принципима: – уједначавање квалитета завршног испита на националном нивоу, – унапређивање квалитета процеса оцењивања. Уједначавање квалитета завршног испита на националном нивоу подразумева спровођење испита по једнаким захтевима и под једнаким условима у свим школама. Увођење механизма осигурања квалитета дефинисаних кроз процедуре и упутства за реализацију, важан су аспект квалитетног спровођења испита на националном нивоу. На тај начин се доприноси уједначавању квалитета образовања на националном нивоу за сваки образовни профил. Унапређивање квалитета процеса оцењивања постиже се применом методологије оцењивања

заснованог на компетенцијама, као валидног и објективног приступа вредновању компетенција. Развој објективних критеријума процене и одговарајућих метода и инструмената омогућен је успоставом система стандарда квалификације. У складу са тим, оцењивање засновано на компетенцијама почива на операционализацији радних задатака проистеклих из реалних захтева посла, односно процеса рада. Квалитет оцењивања посебно у домену поузданости и објективности, остварује се и увођењем делимично екстерног оцењивања. Представници послодаваца, стручњаци у одређеној области, обучавају се и учествују као екстерни чланови комисија у оцењивању на завршном испиту. Резултати завршног испита користе се у процесу самовредновања квалитета рада школе, али и вредновања образовног процеса у датом образовном профилу, на националном нивоу. Они су истовремено и смерница за унапређивање образовног процеса на оба нивоа.

За сваки образовни профил припрема се Приручник о полагању завршног испита, којим се детаљно описује начин припреме, организације и реализације испита. У састав овог Приручника улазе: стандард квалификације модни кројач, листа радних задатака, радни задаци и образац за оцењивање радних задатака. Приручник садржи: – Програм завршног испита – Стандард квалификације- Анекс 1 – Радне задатке – Анекс 2 – Обрасце за оцењивање радних задатака - Анекс 3

3.8 Аутомеханичар

Веома тражено занимање. У нашој школи, која је добро опремљена, стичу се знања која се још допуњују и проширују у добро опремљеним сервисима.

У школској радионици ученици се упознају са функцијом појединих делова, стандардима и основним елементима дијагностике аутомобила. На пракси се склапају и расклапају различите врсте мотора и изводе једноставније сервисне поравке.

Обавезни наставни предмети, општеобразовни предмети

Ред. број	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ А. ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					УКУПНО					
		Разредно часовна настава				Наставау блоку год.	Разредно часовна настава				Наставау блоку год.	Разредно часовна настава				Наставау блоку год.	Разредно часовна настава				Наставау блоку год.	
		недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			
		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		
1.	а. Српски језик и књижевност б. _____језик и књижевност*	3		111			2		74			2		64			7		249			
2.	Српски као нематерњи језик*	2		74			2		72			2		64			6		210			
3.	Страни језик	2		74			2		74			2		64			6		212			
4.	Устав и права грађана											1		32			1		32			
5.	Историја	3		111													3		111			
6.	Географија	2		74													2		74			
7.	Музичка уметност						1		37								1		37			
8.	Ликовна култура						1		37								1		37			
9.	Физичко васпитање	2		74			2		74			2		64			6		212			
10.	Математика	3		111			3		111			2		64			8		286			
11.	Рачунарство и информатика		2		74													2		74		
12.	Физика***																					
13.	Хемија***																					
14.	Екологија и заштита животне средине	1		37													1		37			
	Укупно А:	16	2	592	74		11	0	407			9	0	288			36	2	1287	74		
	Укупно А:	18		666			11		407			9		288			38		1361			

Обавезни наставни предмети, стручни предмети

Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ (теорија, вежбе, практична настава)	ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					УКУПНО				
	Разредно часовна настава				Наставно у блоку год.	Разредно часовна настава				Наставно у блоку год.	Разредно часовна настава				Наставно у блоку год.	Разредно часовна настава				Наставно у блоку год.
	недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње		
Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		
1. Хемија и машински материјали	2		74												2		74			
2. Техничка физика	2		74												2		74			
3. Техничко цртање		3		111												3		111		
4. Механика	3		111												3		111			
5. Основе електротехнике					2		74								2		74			
6. Машински елементи					2		74			2		64			4		138			
7. Технологија обраде					3		111								3		111			
8. Организација рада										2		64			2		64			
9. Технологија образовног профила					2		74			3		96			5		170			
10. Практична настава		4		148		12		444			14		448	60		30		1040		60
Укупно Б:	7	7	259	259		9	12	333	444		7	14	224	448	60	23	33	816	1151	60
Укупно А + Б:	14		518			21		777			21		672	60		56		1967		60
Укупно А + Б:	23	9	851	333		20	12	740	444		16	14	512	448	60	41	35	2103	1225	60
Укупно А + Б:		32		1184			32		1184			30		960	60		94		3328	60
Укупно часова:		32		1184			32		1184			30		960	60		94		3328	60

**НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ
1 НАСТАВНИ ПЛАН**

Недељни годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: МЕХАНИЧАР МОТОРНИХ ВОЗИЛА

	I РАЗРЕД												II РАЗРЕД												III РАЗРЕД												УКУПНО				
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				недељно					Σ											
	Т	В	ПШ	Б	Т	В	ПШ	Б	Т	В	ПШ	Б	Т	В	ПШ	Б	Т	В	ПШ	Б	Т	В	ПШ	Б																	
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	12	2			420	70			9				315				7				217				952	70			1022												
1 Српски језик и књижевност	3				105				2				70				2				62				237				237												
1.1 језик и књижевност*	3				105				2				70				2				62				237				237												
2 Српски као нематерњи језик*	2				70				2				70				2				62				202				202												
3 Страни језик	2				70				2				70				1				31				171				171												
4 Физичко васпитање	2				70				2				70				2				62				202				202												
5 Математика	2				70				2				70				1				31				171				171												
6 Историја	2				70																				70				70												
7 Рачунарство и информатика		2				70																			70				70												
8 Географија	1				35																				35				35												
9 Екологија и заштита животне средине									1				35												35				35												
10 Социологија са правима грађана																	1				31				31				31												
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1				35				2				70				2				62				167				167												
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1				35				1				35				1				31				101				101												
2 Изборни предмети									1				35				1				31				66				66												
Укупно A1+B	12				420	70			9				315				7				217				952	70			1022												
	(13**)	2			(455**)				(11**)				(385**)				(9**)				(279**)				(1119**)				(1189**)												
Укупно A1+B	14				490				9				315				7				217				1022				(1189**)												
	(15**)				(525**)				(11**)				(385**)				(9**)				(279**)				(1189**)																

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

Т-теорија, В-вежбе, ПШ-практична настава, Б-блок практичне наставе

Б. Листа изборних предмета према програму образовног профила				
Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни предмети				
1.	Страни језик II*		1	1
2.	Изабрани спорт**		1	1
3.	Историја (олабране теме)**		1	1
4.	Изабрана поглавља математике			1
5.	Индустријска географија**		1	1
6.	Ликовна култура**		1	1
7.	Музичка култура**		1	1
8.	Биологија		1	

Напомена: * Страни језик II ученик може изабрати само у другом разреду и изучавати га једну или две године

** Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

за образовни профил Механичар моторних возила *

	I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							УКУПНО				
	недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње				
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	4	6	6	140	210	210	60	2	6	12	70	210	420	60	5	18	155	558	90	210	575	1188	210	2183		
1. Техничко цртање		3		105																105				105		
2. Машински материјали	2			70																70				70		
3. Техничка механика	2			70																70				70		
4. Машински елементи									3		105													105		
5. Техничка физика								2			70													70		
6. Основе мотора са унутрашњим сагоревањем		3		105																				105		
7. Основа аутомеханичарска пракса			6			210	60															210	60	270		
8. Мотори са унутрашњим сагоревањем									3		105													105		
9. Одржавање мотора са унутрашњим сагоревањем										12		420	60										420			
10. Моторна возила															3			93						93		
11. Одржавање моторних возила																18		558	90					558		
12. Предузетништво															2			62						62		
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								1			35				1		31					66		66		
1. Изборни програми								1			35				1		31					66		66		
Укупно А2+Б	6	4	6	140	210	210	60	2	6	12	70	210	420	60	5	18	155	558	90	210	575	1188	210	2183		
Укупно А2+Б	16			620				20 (21**)			760 (795**)				23 (24**)			803 (834**)				2183 (2249**)				

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Б. Листа изборних програма према програму образовног профила				
Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1	Електрични и електронски системи на возилима		1	1
2	Нове технологије у аутомобилској индустрији		1	1

Напомена: ** Ученик изборни предмет бира једном у току школовања (у другом или трећем разреду)

Механичар моторних возила

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ I НАСТАВНИ ПЛАН

Недељни годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: МЕХАНИЧАР МОТОРНИХ ВОЗИЛА

	I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							УКУПНО				
	недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње				
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	12	2		420	70			9			315				7			217				952	70			1022
1 Српски језик и књижевност	3			105				2			70				2			62				237				237
1.1 језик и књижевност*	3			105				2			70				2			62				237				237
2 Српски као нематерњи језик*	2			70				2			70				2			62				202				202
3 Страни језик	2			70				2			70				1			31				171				171
4 Физичко васпитање	2			70				2			70				2			62				202				202
5 Математика	2			70				2			70				1			31				171				171
6 Историја	2			70																		70				70
7 Рачунарство и информатика		2			70																		70			70
8 Географија	1			35																		35				35
9 Екологија и заштита животне средине								1			35											35				35
10 Социологија са правима грађана															1			31				31				31
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1			35				2			70				2			62				167				167
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1			35				1			35				1			31				101				101
2 Изборни предмети								1			35				1			31				66				66
Укупно А1+Б	12 (13**)	2		420 (455**)	70			9 (11**)			315 (385**)				7 (9**)			217 (279**)				952 (1119**)	70			1022 (1189**)
Укупно А1+Б	14 (15**)			490 (525**)				9 (11**)			315 (385**)				7 (9**)			217 (279**)				1022 (1189**)				

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

Т-теорија, В-вежба, ПН-практична настава, Б-блок практичне наставе

Б. Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни предмети				
1.	Страни језик II*		1	1
2.	Изабрани спорт**		1	1
3.	Историја (одабране теме)**		1	1
4.	Изабрана поглавља математике			1
5.	Индустријска географија**		1	1
6.	Ликовна култура**		1	1
7.	Музичка култура**		1	1
8.	Биологија		1	

Напомена: * Страни језик II ученик може изабрати само у другом разреду и изучавати га једну или две године

** Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

за образовни профил Механичар моторних возила *

	I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							УКУПНО							
	недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње							
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ			
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	4	6	6	140	210	210	60	2	6	12	70	210	420	60	5	18		155	558	90					210	575	1188	210	2183
1. Техничко цртање		3		105																						105			105
2. Машински материјали	2			70																		70							70
3. Техничка механика	2			70																		70							70
4. Машински елементи									3		105															105			105
5. Техничка физика								2			70											70							70
6. Основе мотора са унутрашњим сагоревањем		3		105																						105			105
7. Основна аутомеханичарска пракса			6		210	60																				210	60		270
8. Мотори са унутрашњим сагоревањем								3			105															105			105
9. Одржавање мотора са унутрашњим сагоревањем									12		420	60														420	60		480
10. Моторна возила															3			93								93			93
11. Одржавање моторних возила																18		558	90							558	90		648
12. Предузетништво															2			62								62			62
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								1			35				1			31				66							66
1. Изборни програми								1			35				1			31				66							66
Укупно А2+Б	6	4	6	140	210	210	60	2 (3**)	6	12	70 (105**)	210	420	60	1* (5*)	18		31**	155	558	90				210 (276**)	575	1188	210	2183 (2249**)
Укупно А2+Б		16			620				20 (21**)		760 (795**)				23 (24**)			803 (834**)								2183 (2249**)			

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Б. Листа изборних програма према програму образовног профила				
Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		І	ІІ	ІІІ
Стручни предмети				
1	Електрични и електронски системи на возилима		1	1
2	Нове технологије у аутомобилској индустрији		1	1

Напомена: ** Ученик изборни предмет бира једном у току школовања (у другом или трећем разреду)

ПРОГРАМ ЗАВРШНОГ ИСПИТА ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ МЕХАНИЧАР МОТОРНИХ ВОЗИЛА ЦИЉ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Завршним испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил механичар моторних возила, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације ("Службени гласник РС - Просветни гласник", број 4/17).

СТРУКТУРА ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Завршни испит за ученике који су стекли средње образовање и васпитање по наставном плану и програму за образовни профил механичар моторних возила реализује се кроз практични рад.

ПРИРУЧНИК О ПОЛАГАЊУ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Завршни испит спроводи се у складу са овим Правилником и Приручником о полагању завршног испита за образовни профил механичар моторних возила (у даљем тексту: Приручник). Приручник израђује Завод за унапређивање образовања и васпитања - Центар за стручно образовање и образовање одраслих (у даљем тексту: Центар) у сарадњи са тимом наставника из школа у којима се реализује овај образовни профил. Приручник садржи посебне предуслове за полагање завршног испита, оквир са критеријумима за оцењивање компетенција, стандардизоване радне задатке за практични рад и образац за оцењивање. Центар доставља Приручник свакој школи која остварује Наставни план и програм за образовни профил механичар моторних возила. Приручник се може допуњавати сваке школске године.

ПРЕДУСЛОВИ ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Ученик полаже завршни испит у складу са Законом. Завршни испит може да полаже ученик који је успешно завршио три разреда средњег образовања и васпитања по наставном плану и програму за образовни профил механичар моторних возила. У Приручнику су утврђени посебни предуслови за полагање завршног испита у складу са наставним планом и програмом.

ОРГАНИЗАЦИЈА ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Завршни испит се спроводи у школским кабинетима, школским радионицама, или у другим просторима где се налазе радна места и услови за које се ученик образовао у току свог школовања. Завршни испит за ученика се реализује током једног дана. За сваког ученика директор школе именује ментора. Ментор је наставник стручних предмета који је обучавао ученика у току школовања. Ментор помаже ученику у припремама за полагање завршног испита у периоду предвиђеном наставним планом и програмом. Директор именује стручну испитну комисију коју чине три члана, као и њихове заменике. Испитна комисија даје оцену о степености прописаних компетенција. Комисију чине: - два наставника стручних предмета за образовни профил, од којих је један председник комисије и - представник послодаваца - стручњак у датој области. Сагласност на чланство представника послодаваца у комисији, на предлог школа, даје Унија послодаваца Србије односно Привредна комора Србије у сарадњи са Центром. Базу података о члановима испитних комисија - представницима послодаваца

води Центар. Ученик који је завршио трећи разред и који је пријавио полагање завршног испита, стиче право да приступи полагању завршног испита. У оквиру периода планираног наставним планом и програмом за припрему и полагање завршног испита, школа организује консултације и додатну припрему ученика за све радне задатке, обезбеђујући потребне услове у погледу простора, опреме и временског распореда.

РАДНИ ЗАДАЦИ

У оквиру завршног испита ученик извршава један сложени радни задатак којим се проверавају прописане компетенције. Провера прописаних компетенција спроводи се на основу листе стандардизованих радних задатака, која је саставни део Приручника о полагању завршног испита. Ученик извлачи радни задатак непосредно пред полагање завршног испита. Број понуђених радних задатака, за ученике једног одељења који полагају завршни испит, мора бити најмање 10% већи од броја ученика уз услов да ученици раде различите задатке.

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Оцењивање на завршном испиту спроводи испитна комисија, на основу критеријума дефинисаних Приручником. Успех на завршном испиту зависи од укупног броја бодова које је ученик стекао извршавањем радног задатка. Радни задатак се може оценити са највише 100 бодова. Сваки члан испитне комисије у свом обрасцу за оцењивање радног задатка утврђује укупан број бодова. На основу појединачног бодовања свих чланова комисије утврђује се просечан број бодова за радни задатак и уноси у Записник о полагању завршног испита. Када кандидат извршењем радног задатка оствари просечних 50 и више бодова, сматра се да је показао компетентност. Уколико је просечан број бодова на радном задатку мањи од 50, сматра се да кандидат није показао компетентност. У овом случају оцена успеха на завршном испиту је недовољан (1).

ПРОСЕЧАН БРОЈ БОДОВА УСПЕХ

Бодови се преводе у успех према следећој скали:

Бодови се преводе у успех према следећој скали:

ПРОСЕЧАН БРОЈ БОДОВА	УСПЕХ
50-63	довољан (2)
64-77	добар (3)
78-90	врло добар (4)
91-100	одличан (5)

ДИПЛОМА И УВЕРЕЊЕ

Ученик који је положио завршни испит стиче право на издавање Дипломе о стеченом средњем образовању. Уз Диплому школа ученику издаје Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.

Бравар - заваривач

План наставе и учења: БРАВАР-ЗАВАРИВАЧ

	I РАЗРЕД												II РАЗРЕД												III РАЗРЕД												УКУПНО				
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње																
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ												
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	12	2			420	70			9				315				7				217				952	70							1022								
1 Српски језик и књижевност	3				105				2				70				2				62				237								237								
1.1 језик и књижевност*	3				105				2				70				2				62				237								237								
2 Српски као нематерњи језик*	2				70				2				70				2				62				202								202								
3 Страни језик	2				70				2				70				1				31				171								171								
4 Физичко и здравствено васпитање	2				70				2				70				2				62				202								202								
5 Математика	2				70				2				70				1				31				171								171								
6 Историја	2				70																				70								70								
7 Рачунарство и информатика		2				70																				70							70								
8 Географија	1				35																				35								35								
9 Екологија и заштита животне средине									1				35												35								35								
10 Социологија са правима грађана																	1				31				31								31								
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1				35				2				70				2				62				167								167								
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1				35				1				35				1				31				101								101								
2 Изборни програми **									1				35				1				31				66								66								
Укупно А1+Б	13	2			455	70			10				350				8				248				1053	70							1123								
Укупно А1+А2+Б					15				10				350				8				248				1123								1189**								

** Број часова за ученике који за изборни програм одаберу предмет са листе општеобразовних програма

Б. Листа изборних програма према програму образовног профила

Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни програми				
1.	Страни језик II*		1	1
2.	Изабрани спорт**		1	1
3.	Историја (одабране теме)**		1	1
4.	Изабрана поглавља математике			1
5.	Индустријска географија**		1	1
6.	Ликовна култура**		1	1
7.	Музичка култура**		1	1
8.	Биологија		1	

Напомена: * Страни језик II ученик може изабрати само у другом разреду и изучавати га једну или две године

** Ученик изборни програм бира једном у току школовања

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА за образовни профил БРАВАР - ЗАВАРИВАЧ*

	I РАЗРЕД												II РАЗРЕД												III РАЗРЕД												УКУПНО					Σ
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње																	
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б														
Б1: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	5	6	6		175	210	210	60	4	4	12		140	140	420	60		5	18		155	558	90		315	505	1188	210					2218									
1 Техничко цртање			3		105																					105							105									
2 Машински материјали	2				70																				70								70									
3 Техничка механика	3				105																				105								105									
4 Машински елементи									3				105												105								105									
5 Основе електротехнике са електроником									1	1			35	35											35	35							70									
6 Технологија браварских радова		3				105																				105							105									
7 Основе браварских радова			6				210	60																			210	60					270									
8 Технологија металних конструкција и процесне опреме									3				105													105							105									
9 Металне конструкције и процесна опрема											12			420	60												420	60					480									
10 Технологија заварених конструкција																		3				93				93							93									
11 Заварене конструкције																		18				558	90			558	90						648									
12 Предузетништво																	2					62				62							62									
Б2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ									1				35				1				31				66								66									
2 Изборни програми према програму образовног профила**									1				35				1				31				66								66									
Укупно Б1+Б2	5	6	6		175	210	210	60	4	4	12		140	140	420	60	(*1)	5	18		(*31)	155	558	90	315	505	1188	210					2218									
Укупно					17				20				760				23				803				2218								(*2284)									

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу и практичне облике наставе

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Листа изборних програма према програму образовног профила

Рб.	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
1.	Репература машинских делова**		1	1
2.	Алати, прибори и мерења**		1	1
3.	Термичка обрада		1	1
4.	Основне методе испитивања без разарања**		1	1

Напомена: *ученик бира програм једном у току школовања.

** предмет се реализује кроз вежбе.

ПРОГРАМ ЗАВРШНОГ ИСПИТА ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ БРАВАР - ЗАВАРИВАЧ ЦИЉ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Завршним испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил бравар - заваривач, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације.

СТРУКТУРА ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Завршни испит за ученике који су стекли средње образовање и васпитање по наставном плану и програму за образовни профил бравар - заваривач реализује се кроз практични рад.

ПРИРУЧНИК О ПОЛАГАЊУ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Завршни испит спроводи се у складу са овим Правилником и Приручником о полагању завршног испита за образовни профил бравар - заваривач (у даљем тексту: Приручник). Приручник израђује Завод за унапређивање образовања и васпитања - Центар за стручно образовање и образовање одраслих (у даљем тексту: Центар) у сарадњи са тимом наставника из школа у којима се реализује овај образовни профил. Приручник садржи посебне предуслове за полагање завршног испита, оквир са критеријумима за оцењивање компетенција, стандардизоване радне задатке за практични рад и образац за оцењивање. Центар доставља Приручник свакој школи која остварује Наставни план и програм за образовни профил бравар - заваривач. Приручник се може допуњавати сваке школске године.

ПРЕДУСЛОВИ ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Ученик полаже завршни испит у складу са Законом. Завршни испит може да полаже ученик који је успешно завршио три разреда средњег образовања и васпитања по наставном плану и програму за образовни профил бравар - заваривач. У Приручнику су утврђени посебни предуслови за полагање завршног испита у складу са наставним планом и програмом.

ОРГАНИЗАЦИЈА ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Завршни испит се спроводи у школским кабинетима, школским радионицама, или у другим просторима где се налазе радна места и услови за које се ученик образовао у току свог школовања. Завршни испит за ученика се реализује током једног дана. За сваког ученика директор школе именује ментора. Ментор је наставник стручних предмета који је обучавао ученика у току школовања. Ментор помаже ученику у припремама за полагање завршног испита у периоду предвиђеном наставним планом и програмом. Директор именује стручну испитну комисију коју чине три члана, као и њихове заменике. Испитна комисија даје оцену о степености прописаних компетенција. Комисију чине: - два наставника стручних предмета за образовни профил, од којих је један председник комисије и - представник послодаваца - стручњак у датој области. Сагласност на чланство представника послодаваца у комисији, на предлог школа, даје Унија послодаваца Србије односно Привредна комора Србије у сарадњи

са Центром. Базу података о члановима испитних комисија - представницима послодаваца води Центар. Ученик који је завршио трећи разред и који је пријавио полагање завршног испита, стиче право да приступи полагању завршног испита. У оквиру периода планираног наставним планом и програмом за припрему и полагање завршног испита, школа организује консултације и додатну припрему ученика за све радне задатке, обезбеђујући потребне услове у погледу простора, опреме и временског распореда.

РАДНИ ЗАДАЦИ

У оквиру завршног испита ученик извршава један сложени радни задатак којим се проверавају прописане компетенције. Провера прописаних компетенција спроводи се на основу листе стандардизованих радних задатака, која је саставни део Приручника о полагању завршног испита. Ученик извлачи радни задатак непосредно пред полагање завршног испита. Број понуђених радних задатака, за ученике једног одељења који полагају завршни испит, мора бити најмање 10% већи од броја ученика уз услов да ученици раде различите задатке.

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Оцењивање на завршном испиту спроводи испитна комисија, на основу критеријума дефинисаних Приручником. Успех на завршном испиту зависи од укупног броја бодова које је ученик стекао извршавањем радног задатка. Радни задатак се може оценити са највише 100 бодова. Сваки члан испитне комисије у свом обрасцу за оцењивање радног задатка утврђује укупан број бодова. На основу појединачног бодовања свих чланова комисије утврђује се просечан број бодова за радни задатак и уноси у Записник о полагању завршног испита. Када кандидат извршењем радног задатка оствари просечних 50 и више бодова, сматра се да је показао компетентност. Уколико је просечан број бодова на радном задатку мањи од 50, сматра се да кандидат није показао компетентност. У овом случају оцена успеха на завршном испиту је недовољан (1).

ПРОСЕЧАН БРОЈ БОДОВА УСПЕХ

Бодови се преводе у успех према следећој скали:

Бодови се преводе у успех према следећој скали:

ПРОСЕЧАН БРОЈ БОДОВА	УСПЕХ
50-63	довољан (2)
64-77	добар (3)
78-90	врло добар (4)
91-100	одличан (5)

ДИПЛОМА И УВЕРЕЊЕ

Ученик који је положио завршни испит стиче право на издавање Дипломе о стеченом средњем образовању. Уз Диплому школа ученику издаје Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.

3.9 Бравар

Браварско занимање је једно од најтраженијих занимања. Практична настава се одвија у школској радионици, а учење у добро опремљеним кабинетима. Ученици који изуче овај занат могу радити све врста браварских послова: израду металних конструкција, оgrade за степеништа, тераса, дворишта, прављење прозора и врата од алуминијумских, прохромских и пластичних профила и тако даље.

Обавезни наставни предмети, општеобразовни предмети

Ред. број	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ А. ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД				Настава у блоку год.	ДРУГИ РАЗРЕД				Настава у блоку год.	ТРЕЋИ РАЗРЕД				Настава у блоку год.	УКУПНО				Настава у блоку год.				
		Разредно часовна настава					Разредно часовна настава					Разредно часовна настава					Разредно часовна настава								
		недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње						
		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В					
1.	а. Српски језик и књижевност б. _____ језик и књижевност*	3		111				2		74				2		64				7		249			
2.	Српски као нематеријни језик*	2		74				2		72				2		64				6		210			
3.	Страни језик	2		74				2		74				2		64				6		212			
4.	Устав и права грађана													1		32				1		32			
5.	Историја	3		111																3		111			
6.	Географија	2		74																2		74			
7.	Музичка уметност							1		37										1		37			
8.	Ликовна култура							1		37										1		37			
9.	Физичко васпитање	2		74				2		74				2		64				6		212			
10.	Математика	3		111				3		111				2		64				8		286			
11.	Рачунарство и информатика		2		74																2		74		
12.	Физика***																								
13.	Хемија***																								
14.	Екологија и заштита животне средине	1		37																1		37			
	Укупно А:	16	2	592	74			11	0	407				9	0	288				36	2	1287	74		
	Укупно А:	18		666				11		407				9		288				38		1361			

Обавезни наставни предмети, стручни предмети

	Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ (теорија, вежба, практична настава)	ПРВИ РАЗРЕД				Настава у блоку год.	ДРУГИ РАЗРЕД				Настава у блоку год.	ТРЕЋИ РАЗРЕД				Настава у блоку год.	УКУПНО				Настава у блоку год.				
		Разредно часовна настава					Разредно часовна настава					Разредно часовна настава					Разредно часовна настава								
		недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње						
		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В					
1.	Хемија и машински материјали	2		74																2		74			
2.	Техничка физика	2		74																2		74			
3.	Техничко цртање		3		111																3		111		
4.	Механика	3		111																3		111			
5.	Основе електротехнике							2		74										2		74			
6.	Машински елементи							2		74				2		64				4		138			
7.	Технологија обраде							3		111										3		111			
8.	Организација рада													2		64				2		64			
9.	Технологија образовног профила							2		74				3		96				5		170			
10.	Практична настава		4		148				12		444				14		448	60			30		1040	60	
	Укупно Б:	7	7	259	259			9	12	333	444			7	14	224	448	60		23	33	816	1151	60	
	Укупно Б:	14		518				21		777				21		672	60			56		1967	60		
	Укупно А + Б:	23	9	851	333			20	12	740	444			16	14	512	448	60		41	35	2103	1225	60	
	Укупно А + Б:	32		1184				32		1184				30		960	60			94		3328	60		
	Укупно часова:	32		1184				32		1184				30		960	60			94		3328	60		

**НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ
I НАСТАВНИ ПЛАН**

Недељни годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: БРАВАР - ЗАВАРИВАЧ

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								УКУПНО				
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње				
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ				
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	12	2			420	70			9				315				7				217				952	70			1022
1 Српски језик и књижевност	3				105				2				70				2				62				237				237
1.1 језик и књижевност*	3				105				2				70				2				62				237				237
2 Српски као нематерњи језик*	2				70				2				70				2				62				202				202
3 Страни језик	2				70				2				70				1				31				171				171
4 Физичко васпитање	2				70				2				70				2				62				202				202
5 Математика	2				70				2				70				1				31				171				171
6 Историја	2				70																				70			70	
7 Рачунарство и информатика		2				70																				70		70	
8 Географија	1				35																				35			35	
9 Екологија и заштита животне средине									1				35												35			35	
10 Социологија са правима грађана																	1				31				31			31	
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1				35				2				70				2				62				167			167	
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1				35				1				35				1				31				101			101	
2 Изборни предмети									1				35				1				31				66			66	
Укупно А1+Б	13	2			455	70			10 (11**)				350 (385**)				8 (9**)				248 (279**)				1053 (1119**)	70			1123 (1189**)
Укупно А1+Б	15				525				10 (11*)				350 (385*)				8 (9*)				248 (279*)				1123 (1189*)				

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Т-теорија, В-вежба, ПН-практична настава, Б-блок практичне настава

Б. Листа изборних предмета према програму образовног профила				
РБ	Листа изборних предмета	РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни предмети				
1.	Страни језик II*		1	1
2.	Изабрани спорт**		1	1
3.	Историја (одабране теме)**		1	1
4.	Изабрана поглавља математике			1
5.	Индустријска географија**		1	1

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

за образовни профил Бравар - заваривач *

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								УКУПНО					Σ
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње					
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б		
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	4	6	6		140	210	210	60	2	6	12		70	210	420	60	5	18			155	558	90		210	575	1188	210	2183	
1 Техничко цртање		3			105																					105			105	
2 Машински материјали	2				70																					70			70	
3 Техничка механика	2				70																					70			70	
4 Машински елементи									3				105													105			105	
5 Техничка физика									2				70													70			70	
6 Технологија браварских радова		3			105																					105			105	
7 Основе браварских радова			6			210	60																				210	60	270	
8 Технологија металних конструкција и процесне опреме									3				105													105			105	
9 Металне конструкције и процесна опрема										12			420	60													420	60	480	
10 Технологија заварених конструкција																	3				93					93			93	
11 Заварене конструкције																		18			558	90				558	90		648	
12 Предузетништво																	2				62					62			62	
Б2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ									1				35				1				31					66			66	
2 Изборни програм према програму образовног профила									1				35				1				31					66			66	
Укупно А2+Б2	4	6	6		140	210	210	60	2 (*3)	6	12		70 (*105)	210	420	60	(*1)	5	18		(*31)	155	558	90	210 (*276)	575	1188	210	2183 (*2249)	
Укупно А2+Б2	16				620				20(*21)				760(*795)				23(*24)				803(*834)				2183(*2249)					

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Б. Листа изборних програма према програму образовног профила				
Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1	Репаратура машинских делова		1	1
2	Алати, прибори и мерења		1	1
3	Основне методе испитивање без разарања			1

*ученик бира једном у току школовања

Одељење другог разреда реализује план и програм по Сл.г. из 2021.године.

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил БРАВАР - ЗАВАРИВАЧ*

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								УКУПНО				Σ
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње				
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	
Б1: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	5	6	6		175	210	210	60	4	4	12		140	140	420	60		5	18		155	558	90		315	505	1188	210	2218
1 Техничко цртање		3			105																					105			105
2 Машински материјали	2				70																				70				70
3 Техничка механика	3				105																				105				105
4 Машински елементи									3				105												105				105
5 Основе електротехнике са електроником									1	1			35	35											35	35			70
6 Технологија браварских радова		3			105																					105			105
7 Основе браварских радова			6				210	60																			210	60	270
8 Технологија металних конструкција и процесне опреме									3				105													105			105
9 Металне конструкције и процесна опрема										12				420	60												420	60	480
10 Технологија заварених конструкција																		3				93				93			93
11 Заварене конструкције																		18				558	90			558	90		648
12 Предузетништво																		2				62				62			62
Б2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ									1				35				1				31				66				66
2 Изборни програми према програму образовног профила**									1				35				1				31				66				66
Укупно Б1+Б2	5	6	6		175	210	210	60	4 (*5)	4	12		140 (*175)	140	420	60	(*1)	5	18		(*31)	155	558	90	315 (*381)	505	1188	210	2218 (*2284)
Укупно		17			655				20 (*21)				760 (*795)				23 (*24)				803 (*834)				2218 (*2284)				

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу и практичне облике наставе
** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Листа изборних програма према програму образовног профила

Рб.	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
1.	Репература машинских делова**		1	1
2.	Алати, прибори и мерења**		1	1
3.	Термичка обрада		1	1
4.	Основне методе испитивања без разарања**		1	1

Напомена: *ученик бира програм једном у току школовања.
** - - - - -

3.10 МЕСАР

Подручје рада:	Пољопривреда, производња и прерада хране
Област:	Производња и прерада хране
Образовни профил:	Месар
Трајање образовања:	три године

Недељни и годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: МЕСАР

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО													
	недељно			годишње	недељно			годишње	недељно			годишње	годишње													
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ						
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	11	2	0	385	70	0	0	8	0	0	272	0	0	0	9	0	0	270	0	0	0	927	70	0	0	997
1. Српски језик и књижевност	3			105				2			68				2			60				233				233
1.1. _____ језик и књижевност	3			105				2			68				2			60				233				233
2. Српски као нематерњи језик	2			70				2			68				2			60				198				198
3. Страни језик I	2			70				2			68				1			30				168				168
4. Физичко васпитање	2			70				2			68				2			60				198				198
5. Математика	2			70				2			68				1			30				168				168
6. Историја	2			70																		70				70
7. Рачунарство и информатика		2			70																		70			70
8. Географија															1			30				30				30
9. Екологија и заштита животне средине															1			30				30				30
10. Социологија са правима грађана															1			30				30				30
A2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1	0	0	35	0	0	0	2	0	0	68	0	0	0	2	0	0	60	0	0	0	163	0	0	0	163
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1			35				1			34				1			30				99				99
2. Изборни предмет**								1			34				1			30				64				64
Укупно: A1+A2				14				9			306				10			300				1096				1096
								(10**)			(340**)				(11**)			(330**)				(1160**)				(1160**)

Напомена:*За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Недељни и годишњи фонд часова стручних предмета за образовни профил: МЕСАР

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО													
	недељно			годишње	недељно			годишње	недељно			годишње	годишње													
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ						
B1: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	9	3	6	315	105	210	60	7	1	14	238	34	476	90	5	2	14	150	60	420	120	703	199	1106	270	2278
1. Физика	2			70																		70				70
2. Хемија	2			70																		70				70
3. Искрена људи	1			35																		35				35
4. Операције и мерења у месарству	2	1		70	35																	70	35			105
5. Силовина у месарству	2	2	6	70	70	210	60															70	70	210	60	410
6. Обрада меса								3		14	102		476	90								102		476	90	668
7. Здравствена безбедност хране								2	1		68	34										68	34			102
8. Објекти и опрема у месарству								2			68											68				68
9. Прерада меса															3		14	90		420	120	90		420	120	630
10. Тражиште и промет меса															2			60				60				60
11. Предузетљивост															2			60					60			60
B2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ПРЕМА ПРОГРАМУ ОБРАЗОВНОГ ПРОФИЛА	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	34	0	0	0	1	0	0	30	0	0	0	64	0	0	0	64
1. Изборни предмети према програму образовног профила								1			34				1			30				64				64
Укупно: B1+B2	9	3	6	315	105	210	60	7	1	14	238	34	476	90	5	2	14	150	60	420	120	703	199	1106	270	2278
								(8**)			(272**)				(6**)			(180**)				(707**)				(2342**)
Укупно				18				22			838				21			750				2278				(2342**)
								(23**)			(872**)				(22**)			(780**)				(2342**)				(2342**)

Напомена:**Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Б2: Фонд часова изборних предмета по разредима

Рб	Изборни предмет	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1.	Аграрни туризам		1	1
2.	Основе угоститељства		1	1
3.	Припрема јела са жара		1	1

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	68	60	198
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 120
Додунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

II. НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ ОПШТЕОБРАЗОВНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ МЕСАР

I. НАСТАВНИ ПЛАН

Недељни и годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: МЕСАР

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО														
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње														
	Т	В	П	Н	Т	В	П	Н	Т	В	П	Н	Т	В	П	Н	Б	Σ									
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	11	2	0		385	70	0	0	8	0	0	272	0	0	0	9	0	0	270	0	0	0	927	70	0	0	997
1. Српски језик и књижевност	3				105				2			68				2			60				233				233
1.1 језик и књижевност	3				105				2			68				2			60				233				233
2. Српски као нематерњи језик	2				70				2			68				2			60				198				198
3. Страни језик I	2				70				2			68			1			30				168				168	
4. Физичко васпитање	2				70				2			68			2			60				198				198	
5. Математика	2				70				2			68			1			30				168				168	
6. Историја	2				70																	70				70	
7. Рачунарство и информатика		2				70																	70			70	
8. Географија															1			30				30				30	
9. Екологија и заштита животне средине															1			30				30				30	
10. Социологија са правима грађана															1			30				30				30	
A2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1	0	0		35	0	0	0	2	0	0	68	0	0	0	2	0	0	60	0	0	0	163	0	0	0	163
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1				35				1			34				1		30				99				99	
2. Изборни предмет**									1			34				1		30				64				64	
Укупно: A1+A2	14		490		9 (10**)		306 (340**)		10 (11**)		300 (330**)		1096 (1160**)		1096 (1160**)												

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни предмети				
1	Страни језик		1	1
2	Изабрани спорт		1	1
3	Историја (одабране теме)			1
4	Етика			1
5	Логика			1
6	Математика			1
7	Географија хране		1	1
8	Аграрна географија		1	1
9	Географија сточарства		1	1
10	Ликовна култура		1	1
11	Музичка култура		1	1
12	Биологија		1	1

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

за образовни профил Месар

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								УКУПНО				
	недељно			годишње					недељно			годишње					недељно			годишње					годишње				
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ			
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	10	8		350	280		60	8	2	12	272	68	408	90	6	3	12	180	90	360	120	802	438	768	270	2278			
11 Физика	2			70																		70				70			
12 Хемија	2			70																		70				70			
13 Исхрана људи	1			35																		35				35			
14 Операције и мерења у месарству	2	2		70	70																	70	70			140			
15 Технологија меса	3			105				4			136				4			120				361				361			
16 Обрада и прерада меса		6			210		60			12			408	90			12				360	120		210	768	270	1248		
17 Здравствена безбедност хране								2	2		68	68										68	68			136			
18 Објекти и опрема у месарству								2			68											68				68			
19 Тржиште и промет месарских производа															2	1		60	30			60	30			90			
20 Предузетништво																2			60				60			60			
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								1			34				1			30				64				64			
1 Изборни програми према програму образовног профила*								1			34				1			30				62				64			
Укупно А1+Б	10	8		350	280		60	8	2	12	272	68	408	90	6	3	12	180	90	360	120	802	438	768	270	2278			
Укупно				18		690		22 (** 23)			838 (** 872)				21 (* 22)			750 (** 780)				2278 (** 2342)							

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Б. Листа изборних програма према програму образовног профила*

Рб.	Стручни изборни програми	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1	Аграрни туризам		1	1
2	Основе угоститељства		1	1
3	Припрема јела са жара		1	1
4	Задругарство		1	1

*Ученик бира изборни програм једном у току школовања

1. ЦИЉЕВИ И ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА

Циљ стручног образовања за образовни профил МЕСАРЈе оспособљавање ученика за **обраду, прераду меса и продају меса и месних прерађевина.**

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања, развој каријере, унапређивање запошљивости, усмерава да ученици буду оспособљавани за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- ефикасан рад у тиму;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- благовремено реаговање на промене у радној средини;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу;
- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у процесу рада;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА:

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Ставови
По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да:			
Припрема рад и спроводи хигијенске, заштитне и еколошке мере у процесу обраде и прераде меса	<ul style="list-style-type: none"> • објасни основна правила организације рада у предузећу и конкретним радним местима • објасни принципе рада различитих машина и начине коришћења прибора и алата у месарству • наведе принципе одржавања функционалности и хигијене опреме у месарству • објасни примену важећих стандарда у индустрији меса: НАССР, ЦОДЕХ АЛИМЕНТАРИУС • објасни значај хигијене и примене санитарних прописа • објасни значај примене прописа из области безбедности и заштите здравља на раду, области противпожарне заштите и области заштите животне средине • објасни примену стандарда ИСО 14 000 	<ul style="list-style-type: none"> • припреми радно место у складу са задатком • рукује алатима, машинама и опремом у месарској производњи • одржава функционалност и хигијену алата, машина и опреме • користи средства и опрему за заштиту при раду • сортира и одлаже отпад на прописан начин 	<ul style="list-style-type: none"> • савесно, одговорно, уредно и прецизно обавља поверене послове • ефикасно организује време • испољи позитиван однос према значају спровођења санитарних прописа, стандарда ХАЦЦП и осталих важећих стандарда у свим фазама месарске производње • испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина и уређаја у месарској индустрији • испољи љубазност, комуникативност, предузимљивост, ненаметљивост и флексибилност

			односу према сарадницима ·испољи позитиван однос према професионално- етичким нормама и вредностима
--	--	--	--

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Ставови
По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да:			
Коље животиње и добијамесо	<ul style="list-style-type: none"> • наведе врсте, расе, типове и категорије животиња у кланичној производњи • наведе опште особине костура и мускулатуре животиња • објасни поступке са животињама пре и после клања • објасни правила организације линије клања • наведе услове и објасни поступке хлађења и складиштења меса • разликује документацију у производњи меса • објасни правила хигијене меса 	<ul style="list-style-type: none"> • процени квалитет животиња за клање • примени закон о добробити животиња • коље животиње • шури, скида кожу и издваја унутрашње органе • спроведе поступак одлагања и хлађења трупова • попуни одговарајућу документацију о производњи меса 	
Обрадимесо	<ul style="list-style-type: none"> • објасни гликолитичко зрење меса • објасни поступак хлађења и смрзавања меса и чување смрзутог меса 	<ul style="list-style-type: none"> • примени важеће стандарде у свим фазама обраде меса • изврши расецање трупова на основне делове • изврши искоштавање • микроконфекционира месо • охлади, замрзне и ускладишти месо 	
Прерадимесо	<ul style="list-style-type: none"> • објасни технолошки процес производње производа од меса • објасни утицај састојака саламуре на месо • објасни режим термичке обраде конзерви • наведе врсте амбалаже и начине паковања производа од меса • наведе начине и врсте транспорта производа од меса 	<ul style="list-style-type: none"> • примени важеће стандарде у свим фазама прераде меса • примени нормативе и рецептуре у производњи масти, кобасица, сувомеснатих производа, сланине, готових јела и конзервисаног меса • расеца и обликује месо • рукује машином за млевење и кутером • измери сировине • припрема помоћне сировине • хомогенизује прат и прави емулзије • рукује пунилицом за производњу кобасичарских производа • рукује термичким уређајима ради сушења, 	

		<p>димљења, барења, динстања и кувања производа од меса</p> <ul style="list-style-type: none">• изврши конзервисање меса различитим поступцима• рукује аутоклавом• прати критичне и контролне фазе производње производа од меса• пакује производе од меса• изради радни налог и прави запис за следљивост	
--	--	---	--

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Ставови
По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да:			
Продаје месо и планира и организује послове у сопственој месари	<ul style="list-style-type: none"> • наведе услове чувања и складиштења меса и месних прерађевина • објасни правила слагања и аранжирања меса у расхладним витринама у малопродаји • наведе врсте амбалаже и начине паковања у малопродаји • објасни основне принципе предузетништва • разликује кланичне објекте и месарске радње • наведе правила распореда просторија, машина, опреме и уређаја у месарској производњи и продаји • објасни параметре квалитета сировина у месарској производњи • наведе врсте и структуру трошкова • наведе начине и врсте транспорта производа од меса • наведе врсте пословне документације (требовање сировина, радни налози, утрошак сировина, евиденције о производњи и продаји) 	<ul style="list-style-type: none"> • сложи и аранжира месо у расхладним витринама • утврђује жеље и захтеве потрошача • обликује, размери и упакује месо и изради калкулацију цене при продаји • организује простор, машине, опрему и уређаје у сопственој месарској радњи • процени квалитет сировина у месарској производњи • изради основне калкулације за производе и услуге • обезбеди услове за транспорт меса и производа од меса • продаје и рекламира производе и услуге • води пословну документацију 	

Ове мултифункционалне способности ће бити резултат:

- флексибилне и на квалитет ученичких постигнућа усмерене школске организације;
- заједничког рада наставника и ученика у свим предметима и модулима;
- примене стратегија, метода и техника активног учења и усвајања знања и вештина у настави.

Програм завршног испита
за образовни профил
МЕСАР

ЦИЉ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Завршним испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил месар, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације.

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

1. **Назив квалификације:** Месар
2. **Подручје рада:** Пољопривреда, производња и прерада хране
3. **Ниво квалификације:** ИИИ
4. **Сврха квалификације:** Обрада, прерада меса и продаја меса и месних прерађевина
5. **Стручне компетенције:**
 - Припрема за рад и спровођење хигијенских, заштитних и еколошких мера у месарској производњи
 - Производња меса
 - Обрада меса
 - Прерада меса
 - Продаја меса и планирање и организовање послова у сопственој месари
6. **Стручне компетенције и јединице компетенција**

Стручна компетенција	Јединице компетенције
Припрема за рад и спровођење хигијенских, заштитних и еколошких мера у месарској производњи	<ul style="list-style-type: none">- Организује сопствени рад у складу са радним налогом- Припрема радно место- Комуницира са особљем у производном погону- Припрема производну документацију- Контролише исправност и одржава алат, машине и уређаје- Одржава хигијену средстава за рад и простора- Одржава личну хигијену- Употребљава заштитна средства и опрему у раду- Сортира и одлаже отпад настао у месарској производњи на прописани начин
Производња меса	<ul style="list-style-type: none">- Обавља пријем и припрему животиња за клање- Омамљује и искрвављује животињу- Издаја месо- Оцењује и сортира месо- Обезбеђује хлађење меса и складиштење- Води производну документацију
Обрада меса	<ul style="list-style-type: none">- Врши пријем и води улазне и излазне евиденције сировине

	<ul style="list-style-type: none"> - Расеца трупове на основне делове, искоштава и микроконфекционира месо - Обрађује нуспроизводе клања - Пакује и смрзава месо
Прерада меса	<ul style="list-style-type: none"> -Врши пријем и припрему основних сировина у преради меса -Прорачунава количине састојака за производњу производа од меса према рецептури -Уситњава месо млевењем и кутеровањем -Врши сољење и саламурење -Обликује кобасичарске производе -Термички обрађује производе од меса -Прати и контролише процес хлађења производа од меса - Производи конзумну маст - Припрема основне и помоћне сировине за конзервисане месне производе - Припрема месо за готова јела - Слаже кобасица у лименке и врши наливање - Херметички затвара лименке -Термички обрађује лименке са садржајем - Врши сензорну контролу квалитета конзерви -Пакује, декларише и етикетира производе од меса, маст и конзервиране производе - Складишти и отпрема производе од меса - Води прописане евиденције производње
Продаја меса и планирање и организовање послова у сопственој месари	<ul style="list-style-type: none"> - Слаже и аранжира месо и прерађевине у малопродаји - Комуницира са потрошачима приликом продаје - Обавља продају и наплату - Води евиденције продаје - Опрема и уређује сопствену кланицу и месарску радњу - Планира обим дневне, недељне и месечне производње у сопственој месари - Формулише и издаје радне задатке - Набавља и контролише квалитет сировина - Обавља калкулације цена меса и производа од меса - Организује дистрибуцију и транспорт меса и производа од меса - Комуницира са пословним партнерима - Промовише производе и услуге сопствене месаре

СТРУКТУРА ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Завршни испит за ученике који су се школовали по Наставном плану и програму за образовни профил месар реализује се кроз практични рад.

ПРЕДУСЛОВИ ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Ученик полаже завршни испит у складу са Законом. Завршни испит може да полаже ученик који је успешно завршио три разреда средње школе по Наставном плану и програму за образовни профил месар.

Завод за унапређивање образовања и васпитања – Центар за стручно образовање и образовање одраслих (у даљем тексту: Центар) у Приручнику о полагању завршног испита за образовни профил месар(у даљем тексту: Приручник):

- одређује посебне предуслове за полагање завршног испита;
- припрема листу стандардизованих радних задатака за практични рад и листе за оцењивање са упутствима за организацију и реализацију испита.

Центар доставља Приручник свакој школи која остварује Наставни план и програм за образовни профил месар.

Приручник се може допуњавати сваке школске године.

ОРГАНИЗАЦИЈА ЗАВРШНОГ ИСПИТА

У оквиру завршног испита за овај образовни профил ученик извршава два радна задатка којима се проверавају прописане компетенције.

Завршни испит се спроводи у школи, производним погонима и радионицама (школским или у склопу занатских радњи), или на другим локацијама где се налазе радна места и услови за које се ученик образовао у току свог школовања. Завршни испит за ученика може трајати највише два дана.

Испитна комисија даје оцену о стечености прописаних компетенција. Комисија има три члана и три заменика. Комисију чине:

- два наставника стручних предмета за образовни профил, од којих је један председник комисије и
- представник послодаваца – стручњак у датој области.

Представника послодаваца именује Унија послодаваца Србије односно Привредна комора Србије у сарадњи са Заводом за унапређивање образовања и васпитања - Центром за стручно образовање и образовање одраслих. Базу података о члановима испитних комисија води Центар.

За сваког ученика директор школе именује ментора. Ментор је наставник стручних предмета који је обучавао ученика у току школовања. Он помаже ученику у припремама за полагање завршног испита у периоду предвиђеном Наставним планом и програмом.

РАДНИ ЗАДАЦИ

За проверу прописаних компетенција утврђује се листа стандардизованих радних задатака, која је саставни део Приручника о полагању завршног испита.

Ученик који је завршио трећи разред, и који је пријавио полагање завршног испита, стиче право да извлачи радне задатке. У оквиру периода планираног Наставним планом и програмом

за припрему и полагање завршног испита, школа организује консултације и додатну припрему ученика за све радне задатке, обезбеђујући потребне услове у погледу простора, опреме и временског распореда.

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Завршни испит се обавља кроз израду два радна задатка. Успех на завршном испиту зависи од укупног броја бодова које је ученик стекао извршавањем два радна задатка.

Сваки радни задатак може се оценити са највише 100 бодова.

Сваки члан испитне комисије утврђује укупан број бодова по задатку на основу бодовања према аспектима и индикаторима које садржи образац за оцењивање радног задатка.

У Збирни образац за оцењивање радних задатака на завршном испиту, који је саставни део Записника о полагању завршног испита, сваки члан комисије, на основу своје листе за бодовање, уноси утврђен број бодова појединачно за сваки задатак. На основу унетих бодова комисија израчунава просечан број бодова по задатку.

Укупан број бодова који ученик оствари на завршном испиту једнак је збиру просечних бодова постигнутих на радним задацима.

Ако је просечни број бодова на бар једном радном задатку, који је кандидат остварио његовим извршењем, мањи од 50 бодова, сматра се да кандидат није показао компетентност. У овом случају оцена успеха је недовољан (1).

Када је кандидат остварио 50 и више бодова по сваком радном задатку, сматра се да је показао компетентност.

Бодови се преводе у успех према следећој скали:

УКУПАН ПРОСЕЧАН БРОЈ БОДОВА	УСПЕХ
100 – 125	довољан (2)
126 – 150	добар (3)
151 – 175	врло добар (4)
176 – 200	одличан (5)

ДИПЛОМА И УВЕРЕЊЕ

Ученик који је положио завршни испит стиче право на издавање Дипломе о стеченом средњем образовању.

Уз Диплому школа ученику издаје Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ СТРУЧНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ПЕКАР

Подручје рада:	Пољопривреда, производња и прерада хране
Област:	Производња и прерада хране
Образовни профил:	Пекар
Трајање образовања:	Три године

Недељни и годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: ПЕКАР

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО																					
	недељно			годишње	недељно			годишње	недељно			годишње	годишње																					
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ															
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	11	2	0	385	70	0	0	8	0	0	272	0	0	0	9	0	0	270	0	0	0	927	70	0	0	997								
1. Српски језик и књижевност	3			105				2			68				2			60				233				233								
1.1 језик и књижевност	3			105				2			68				2			60				233				233								
2. Српски као нематерњи језик	2			70				2			68				2			60				198				198								
3. Страни језик I	2			70				2			68			1			30				168				168									
4. Физичко васпитање	2			70				2			68			2			60				198				198									
5. Математика	2			70				2			68			1			30				168				168									
6. Историја	2			70																	70				70									
7. Рачунарство и информатика		2			70																	70			70									
8. Географија														1			30				30				30									
9. Екологија и заштита животне средине														1			30				30				30									
10. Социологија са правима грађана														1			30				30				30									
A2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1	0	0	35	0	0	0	2	0	0	68	0	0	0	2	0	0	60	0	0	0	163	0	0	0	163								
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1			35				1			34				1			30				99				99								
2. Изборни предмет према програму образовног профила**								1			34				1			30				64				64								
Укупно A1+A2	14			490				9 (10 ^{а2})				306 (340 ^{а2})				10 (11 ^{а2})				300 (330 ^{а2})					1096 (1160 ^{а2})					1096 (1160 ^{а2})				

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине
** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Недељни и годишњи фонд часова стручних предмета за образовни профил: ПЕКАР

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО																
	недељно			годишње	недељно			годишње	недељно			годишње	годишње																
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ						
B1: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	9	3	6	315	105	210	60	7	1	14	238	34	476	90	5	2	14	150	60	420	120	703	199	1106	270	2278			
1. Фидола	2			70																						70			
2. Хлеба	2			70																						70			
3. Изхрана људи	1			35																						35			
4. Опивања и мерења у пекарству	2	1		70	35																					105			
5. Сировине у пекарству	2	2	6	70	70	210	60																			410			
6. Производња хлеба								3		14	102		476	90												668			
7. Здравствена безбедност хране								2	1		68	34														102			
8. Објекти и опрема у пекарству								2			68															68			
9. Производња пивца, колача и твстеница															3	14	90		420	120						630			
10. Тржиште и промет пекарских производа															2		60									60			
11. Предузетничтво															2		60									60			
B2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ПРЕМА ПРОГРАМУ ОБРАЗОВНОГ ПРОФИЛА	0	0	0	35	0	0	0	1	0	0	34	0	0	0	1	0	0	30	0	0	0	64	0	0	0	64			
1. Изборни предмети према програму образовног профила								1			34				1			30				64				64			
Укупно B1+B2	9			315				7 (8 ^{а2})				838 (872 ^{а2})				21 (22 ^{а2})				750 (780 ^{а2})					2278 (2342 ^{а2})				
Укупно	18			690				22 (23 ^{а2})				838 (872 ^{а2})				21 (22 ^{а2})				750 (780 ^{а2})					2278 (2342 ^{а2})				

Напомена: * Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

НАСТАВНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ
I. НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ ОПШТЕОБРАЗОВНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ПЕКАР

I. НАСТАВНИ ПЛАН

Недељни и годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: ПЕКАР

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								УКУПНО				
	недељно			годишње					недељно			годишње					недељно			годишње					годишње				
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ			
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	11	2	0	385	70	0	0	8	0	0	272	0	0	0	9	0	0	270	0	0	0	927	70	0	0	997			
1. Српски језик и књижевност	3			105				2			68				2			60				233				233			
1.1 _____ језик и књижевност	3			105				2			68				2			60				233				233			
2. Српски као нематерњи језик	2			70				2			68				2			60				198				198			
3. Страни језик I	2			70				2			68				1			30				168				168			
4. Физичко васпитање	2			70				2			68				2			60				198				198			
5. Математика	2			70				2			68				1			30				168				168			
6. Историја	2			70																		70				70			
7. Рачунарство и информатика		2			70																	70				70			
8. Географија															1			30				30				30			
9. Екологија и заштита животне средине															1			30				30				30			
10. Социологија са правима грађана															1			30				30				30			
A2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1	0	0	35	0	0	0	2	0	0	68	0	0	0	2	0	0	60	0	0	0	163	0	0	0	163			
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1			35				1			34				1			30				99				99			
2. Изборни предмет према програму образовног профила**								1			34				1			30				64				64			
Укупно A1+A2		14		490				9			306				10			300				1096				1096			
								(10^{**})			(340^{**})				(11^{**})			(330^{**})				(1160^{**})				(1160^{**})			

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

A2: Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни предмети				
1	Страни језик		1	1
2	Изабрани спорт		1	1
3	Историја (одабране теме)			1
4	Етика			1
5	Логика			1
6	Изабрана поглавља математике			1
7	Географија хране		1	1
8	Аграрна географија		1	1
9	Ликовна култура		1	1
10	Музичка култура		1	1
11	Биологија		1	

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

за образовни профил Пекар*

	I РАЗРЕД						II РАЗРЕД						III РАЗРЕД						УКУПНО							
	недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			годишње							
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	10	8		350	280		60	8	2	12	272	68	408	90	6	3	12	180	90	360	120	802	438	768	270	2278
11 Физика	2			70																		70				70
12 Хемија	2			70																		70				70
13 Исхрана људи	1			35																		35				35
14 Операције и мерења у пекарству	2	2		70	70																	70	70			140
15 Технологија пекарства	3			105				4			136				4			120				361				361
16 Производња пекарских производа		6		210			60			12			408	90			12			360	120	210	768	270		1248
17 Здравствена безбедност хране								2	2		68	68										68	68			136
18 Објекти и опрема у пекарству								2			68											68				68
19 Тржиште и промет пекарских производа															2	1		60	30			60	30			90
20 Предузетништво																2		60				60				60
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								1			34				1			30				64				64
1 Изборни програми према програму образовног профила*								1			34				1			30				64				64
Укупно А1+Б	10	8		350	280		60	8	2	12	272	68	408	90	6	3	12	180	90	360	120	802	438	768	270	2278
Укупно		18		690				22 (** 23)			838 (** 872)				21 (** 22)			750 (** 780)				2278 (** 2342)				

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Б. Листа изборних програма према програму образовног профила*

Рб.	Стручни изборни програми	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1	Аграрни туризам		1	1
2	Основе угоститељства		1	1
3	Припрема топлих посластица		1	1
4	Уметнички обликовано тесто		1	1
5	Производња традиционалних врста хлеба		1	1
6	Задругарство		1	1

*Ученик бира изборни програм једном у току школовања

1. ЦИЉЕВИ И ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА

Циљ стручног образовања за образовни профил ПЕКАР је оспособљавање ученика за производњу хлеба, пецива, колачаи тестенина.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања, развој каријере, унапређивање запошљивости, усмерава да ученици буду оспособљавани за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- ефикасан рад у тиму;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- благовремено реаговање на промене у радној средини;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу;
- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у процесу рада;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА:

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Ставови
По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да:			
<p>Припреми рад и спроведе хигијенске, заштитне и еколошке мере у пекарској производњи</p>	<ul style="list-style-type: none"> - наведе основна правила организације рада у предузећу и појединачном радном месту - објасни организацију посла према технолошком поступку пекарске производње - објасни принципе рада различитих машина и начини коришћења прибора и алата у пекарству - објасни принципе одржавања функционалности и хигијене опреме у пекарској производњи - наведе стандарде у пекарству - објасни значај хигијене и примене мера ХАЦЦП - објасни значај примене санитарних прописа, прописа из области заштите на раду у пекарској производњи, из области безбедности и заштите здравља на раду, противпожарне заштите и из области заштите животне средине 	<ul style="list-style-type: none"> - припреми радно место, средства за рад и документацију - провери и одржава исправност рада машина и алата - одржава личну хигијену и хигијену опреме и простора у пекари - примењује ХАЦЦП и остале важеће стандарде у свим фазама пекарске производње - попуни дневник рада - комуницира са сарадницима - примени заштитна средства и опрему у раду - сортира и одлаже отпад на одговарајући начин 	<ul style="list-style-type: none"> - савесно, одговорно, уредно и прецизно обавља поверене послове - ефикасно организује време - испољи позитиван однос према значају спровођења санитарних прописа, стандарда ХАЦЦП и осталих важећих стандарда у свим фазама пекарске производње - испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина и уређаја у пекарској индустрији - испољи љубазност, комуникативност, предузимљивост, ненаметљивост и флексибилност односу према сарадницима - испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Ставови
По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да:			
Производи пшеничне, мешане и специјалне врсте хлеба	<ul style="list-style-type: none"> - наведе врсте и параметре квалитета основних и помоћних сировина - наведе врсте и објасни карактеристике средстава за ферментацију и адитива - објасни фазе технолошког поступка производње различитих врста хлеба - наведе параметре производње за различите врсте хлеба - објасни карактеристике различитих врста хлеба - наведе врсте и особине амбалаже за паковање и транспорт хлеба - наведе услове складиштења хлеба 	<ul style="list-style-type: none"> - измери и припреми сировине - изврши замес теста за хлеб - дели, округло и завршно обликује тесто за хлеб - прати промене на тесту током печења - разликује грешке на готовом хлебу - пакује и складишти хлеб 	
Производи пецива од квасног, лиснатог и вученог теста	<ul style="list-style-type: none"> - наведе параметре квалитета помоћних сировина у производњи пецива - наведе врсте и објасни карактеристике средстава за ферментацију и адитива - објасни фазе технолошког поступка производње различитих врста пецива - наведе параметри производње за различите врсте пецива - објасни карактеристике различитих врста пецива - наведе врсте и особине амбалаже за паковање и транспорт пецива - наведе услове складиштења пецива 	<ul style="list-style-type: none"> - припрема и дозира сировине и помоћне сировине - изврши замес теста за пециво - дели, обликује, сече и филује тесто за пециво - прати промене на тесту током печења - разликује грешке на готовом пециву - пакује и складишти пециво 	
Производи колаче од квасног, прхког и меденог теста и чајног пецива	<ul style="list-style-type: none"> · наведе параметре квалитета основних и помоћних сировина у производњи колача и чајног пецива · објасни фазе технолошког поступка производње различитих врста колача · наведе параметре производње за различите врсте колача · објасни карактеристике различитих врста колача 	<ul style="list-style-type: none"> · припрема и дозира сировине и помоћне сировине · изврши замес теста за колаче · обликује, сече и филује тесто · прати промене на тесту током печења 	

	<ul style="list-style-type: none"> · наведе врсте и особине амбалаже за паковање и транспорт колача · наведе услове складиштења колача и чајног пецива 	<ul style="list-style-type: none"> · изврши завршно филовање и глазирање · разликује грешке на готовим колачима · пакује и складишти колаче 	
Производи тестенине	<ul style="list-style-type: none"> · наведе параметре квалитета основних и помоћних сировина · објасни фазе технолошког поступка производње различитих врста тестенина · наведе параметре производње за различите врсте тестенина · наведе врсте и особине амбалаже за паковање и транспорт различитих врста тестенина · наведе услове складиштења тестенина 	<ul style="list-style-type: none"> · припрема и дозира сировине и помоћне сировине · изврши замес, пресовање и обликовање тестенине · прати промене на тесту током сушења · пакује и складишти тестенине 	

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Ставови
По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да:			
Планира и организује послове сопственој пекари	<ul style="list-style-type: none"> · објасни основна правила организације рада у предузећу · наведе прописе који регулишу рад пекаре · наведе услове складиштења сировина и материјала · објасни промене до којих долази услед неправилног складиштења и транспорта · наведе врсте и структуру трошкова · наведе услове испоруке и продаје пекарских производа · објасни основне принципе предузетништва · наведе врсте пословне документације (требовање сировина, радни налози, утросак сировина, извештај о производњи и сл.) 	<ul style="list-style-type: none"> · планира набавку и производњу према потребама · изда радне задатке · комуницира са сарадницима и ради у тиму · набави и складишти сировине и материјале · процени промене на сировинама настале услед неправилног складиштења · изради основне калкулације за различите послове · формира отпремнице и рачуне · аранжира и презентује пекарске производе · комуницира са клијентима · продаје производе 	

Ове мултифункционалне способности ће бити резултат:

- флексибилне и на квалитет ученичких постигнућа усмерене школске организације;
- заједничког рада наставника и ученика у свим предметима и модулима;
- примене стратегија, метода и техника активног учења и усвајања знања и вештина у настави.

ПРОГРАМ ЗАВРШНОГ ИСПИТА
ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ
ПЕКАР

ЦИЉ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Завршним испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил пекар, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације.

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

1. Назив квалификације:Пекар

2. Подручје рада:Пољопривреда, производња и прерада хране

3. Ниво квалификације:ИИИИ

4. Сврха квалификације:Производња хлеба, пецива, колача и тестенина

5. Стручне компетенције:

- Припрема за рад и спровођење хигијенских, заштитних и еколошких мера у пекарској производњи
- Производња пшеничних, мешаних и специјалних врста хлеба
- Производња пецива од квасног, лиснатог и вученог теста
- Производња колача од квасног, прхког и меденог теста и чајног пецива
- Производња тестенина
- Планирање и организовање послова у сопственој пекари

6. Стручне компетенције и јединице компетенција

Стручна компетенција	Јединице компетенције
Припрема за рад и спровођење хигијенских, заштитних и еколошких мера у пекарској производњи	<ul style="list-style-type: none">- Организује сопствени рад у складу са радном документацијом- Припрема радно место и средства за рад- Провера исправност рада машина и алата и обавља њихово одржавање- Одржава хигијену опреме и простора у пекари- Одржава личну хигијену- Попуњава дневник рада- Комуницира са сарадницима- Употребљава заштитна средства и опрему у раду- Сортира и одлаже отпад настао у пекарској производњи на прописани начин
Производња пшеничних, мешаних и специјалних врста хлеба	<ul style="list-style-type: none">- Врши сензорну контролу квалитета основних и помоћних сировина у процесу производње хлеба- Припрема и дозира сировине и помоћне сировине- Врши замес теста различитих врста хлеба- Обрађује тесто за хлеб- Прати ферментацију и печење хлеба- Врши сензорну контролу квалитета хлеба- Пакује и складишти хлеб

Производња пецива од квасног, лиснатог и вученог теста	<ul style="list-style-type: none"> - Врши сензорну контролу квалитета сировина и помоћних сировина у процесу производње пецива - Припрема и дозира сировине и помоћне сировине - Врши замес теста различитих врста пецива - Обрађује тесто за пециво - Прати ферментацију квасног теста - Прати процес печења пецива - Врши сензорну контролу квалитета пецива - Пакује и складишти пециво
Производња колача од квасног, прхког и меденог теста и чајног пецива	<ul style="list-style-type: none"> - Врши сензорну контролу квалитета сировина и помоћних сировина у процесу производње колача и чајног пецива - Припрема и дозира сировине и помоћне сировине - Припрема тесто за колаче и чајно пециво - Обликује, сече и филоује тесто у зависности од врсте колача - Прати ферментацију квасног теста - Прати процес печења колача и чајног пецива - Врши завршно филовање и глазирање у зависности од врсте колача - Врши сензорну контролу квалитета колача - Пакује и складишти колаче
Производња тестенина	<ul style="list-style-type: none"> - Врши сензорну контролу квалитета сировина и помоћних сировина у процесу производње тестенина - Припрема и дозира сировине и помоћне сировине - Припрема тесто за тестенине - Формира тестенине различитих врста и облика - Суши тестенине - Пакује и складишти тестенине
Планирање и организовање послова у сопственој пекари	<ul style="list-style-type: none"> - Планира дневну, недељну и месечну производњу према потребама тржишта - Планира набавку сировина и материјала - Издаје радне задатке - Комуницира са сарадницима у свим фазама производње - Набавља и складишти сировине и материјале - Израђује основне калкулације цена - Формира отпремнице и рачуне - Аранжира и презентује пекарске производе - Продаје готове производе - Комуницира са клијентима

ТРОГОДИШЊЕ ШКОЛОВАЊЕ

1. МОДНИ КРОЈАЧ

самостално кројење, шивење, преправке и додатно обликовање свих одевних предмета.

ПРОГРАМ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Завршним испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању по програму огледа за образовни профил модни кројач, стекао програмом прописана знања, вештине, ставове и способности, односно стручне компетенције за занимања за које се школовао у оквиру образовног профила.

У оквиру завршног испита ученик извршава један сложени радни задатак којим се

проверава стеченост програмом прописаних стручних компетенција:

- кројење одевних предмета на основу шаблона;
- израда одевних предмета на основу скице модела и искројених делова.

За проверу прописаних компетенција утврђује се листа радних задатака.

Листу радних задатака за проверу компетенција, радне задатке и инструменте за оцењивање радних задатака припрема Центар у сарадњи са тимовима наставника и републичким координатором за огледни образовни профил.

Ученик може да полаже завршни испит у складу са Законом.

Услови полагања завршног испита за ученика:

општи услов: успешно завршена трећи разред образовног профила

модни кројач - оглед

посебни услови:

- везана коса
- равна обућа (без штикли и платформи)
- без дугих ноктију
- без крупног накита
- без широких рукава
- без мобилног телефона
- потребан прибор*

о маказе

о кројачки сантиметар

о кројачка креда

о ручна игла

Услови полагања завршног испита за школу:

за припрему и спровођење завршног испита неопходно је да школа самостално или у договору са социјалним партнерима обезбеди потребне услове:

- време,
- простор,
- машине и уређаје,
- прибор,
- потребан материјал за израду одговарајућих радних задатака,
- одговарајући број примерака образаца за оцењивање радних задатака на завршном

испиту,

- чланове комисија обучене за оцењивање на завршном испиту по новом концепту.

Ученици који не задовољавају прописане услове не могу приступити полагању испита.

Организација завршног испита спроводи се у складу са Правилником о програму завршног испита за огледни образовни профил модни кројач. Завршни испит спроводи се у школи или просторима где се налазе радна места и услови у којима се обављају послови занимања за које се ученик образовао. Школа благовремено планира и припрема људске и техничке ресурсе за реализацију испита и израђује распоред полагања завршног испита.

За сваког ученика директор школе именује ментора. Ментор је наставник стручних предмета који је обучавао ученика у току школовања. Он помаже ученику у припремама за завршни испит. У оквиру три недеље планиране програмом огледа за припрему и полагање завршног испита, школа организује консултације, информише кандидате о критеријумима оцењивања и обезбеђује услове (време, простор, опрема) за припрему ученика за све задатке предвиђене за завршни испит.

По формирању Испитног одбора директор утврђује чланове испитне комисије за оцењивање на завршном испиту и њихове заменике. Имена екстерних чланова комисије достављају се Центру. Комисију чине најмање три члана (и три заменика), које именује директор школе, према прописаној структури:

- два наставника стручних предмета за дати образовни профил, од којих је један председник комисије и

- представник послодаваца – стручњак у области текстилства – кога предлаже Унија послодаваца Србије у сарадњи са одговарајућим пословним удружењима,

Привредном комором Србије и Центром

По избору чланова комисије за оцењивање, школа треба да изврши обуку чланова комисије уз подршку стручних сарадника школе. Стручно веће наставника стручних предмета школе бира радне задатке на основу листе радних задатака из овог Приручника, и формира школску листу која ће се користити у том испитном року. Листа се формира у складу са могућностима реализације и специфичностима образовања. Број задатака мора бити за 10% већи од броја ученика који полажу завршни испит у једној школи.

Кандидат извлачи комбинацију радних задатака најкасније два дана пре почетка испита, без права замене. Уколико радни задатак садржи прилоге ученик извлачи прилог

непосредно пре реализације радног задатка.

Лице задужено за техничку подршку реализацији завршног испита припрема за сваког члана испитне комисије по један образац за оцењивање за сваки радни задатак, збирне обрасце, као и одговарајуће прилоге за ученике и за чланове испитне комисије (уколико су дефинисани задатком). У збирне обрасце за оцењивање се пре штампања уносе општи подаци о школи.

Писану припрему кандидат предаје у три примерка председнику комисије непосредно пре реализације радног задатка.

Сваком ученику се обезбеђују једнаки услови за обављање радног задатка.

Оцену о стеченим стручним компетенцијама на завршном испиту даје испитна комисија.

За сваки радни задатак развијен је пратећи инструмент за оцењивање – образац за оцењивање који се састоји из два дела. Први део обрасца радног задатка односи се на кројење одевног предмета, а други део обрасца на израду одевног предмета. Обрасци за оцењивање садрже одговарајуће елементе и критеријуме за оцењивање. Елементи за оцењивање су:

1. Писана припрема за израду радног задатка

о попис материјала, машина и прибора потребних за израду радног задатка;

о опис поступка израде радног задатка.

2. Уредност на раду

3. Технолошки процес израде

4. Параметри квалитета

5. Време израде радног задатка

Сваки члан испитне комисије пре испита добија обрасце за оцењивање радних задатака, а председник комисије и збирни образац за оцењивање.

Сваки члан комисије техничком посматрања индивидуално оцењује рад ученика, користећи одговарајући образац за оцењивање радног задатка.

Пре почетка практичног дела испита чланови испитне комисије прегледају и оцењују писану припрему за израду радног задатка, која чини саставни део завршног испита.

Време израде радног задатка је дефинисано у сваком задатку појединачно и контролишу га сви чланови комисије.

Успех зависи од укупног броја бодова које је ученик стекао извршавањем прописаног радног задатака.

Сваки радни задатак може се оценити са највише 200 бодова. Појединачан број бодова сваког члана комисије за први и други део радног задатака се уноси у збирни образац за оцењивање радног задатка на завршном испиту и на основу тога комисија утврђује просечан број бодова за сваки радни задатак.

Укупан број бодова радних задатака на завршном испиту. Приручник о полагању завршног испита у образовном профилу МОДНИ КРОЈАЧ Центар за стручно образовање и образовање одраслих који ученик оствари на завршном испиту једнак је збиру постигнутих бодова на првом и другом делу радног задатка. Укупан број бодова преводи се у успех.

Током завршног испита за сваког ученика појединачно, води се записник о полагању завршног испита. У оквиру записника прилажу се:

- писана припрема кандидата за радни задатак;
- стандардизовани обрасци за оцењивање сваког појединачног радног задатака свих чланова комисије;
- збирни образац за оцењивање радних задатака на завршном испиту.

Ученик који је положио завршни испит, стиче право на издавање Дипломе о стеченом средњем образовању.

Уз Диплому школа ученику издаје Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма огледа за образовни профил

III ПЛАН РАДА СТРУЧНИХ ВЕЋА

Чланови стручних већа су наставници истих или сродних предмета.

1. Организациона питања

- - конституисање актива
- - планирање рада актива
- - подела предмета, часова, остала задужења
- - израда индивидуалних планова рада наставника (годишњих, месечних),
- - распоред наставне грађе, методичко обликовање појединих наставних јединица

2. Стручни рад

• Стручна питања

- - корелација наставних садржаја (унутар предмета и међупредметна)
- - праћење рада наставника почетника (менторство)
- - стручно усавршавање (у оквиру школе и ван ње)
- - литература, угледни часови, саветовања, предавања, семинари...
- - разматрање организације и облика рада у допунској и додатној настави
- - предлог тема и питања за матурски и завршни испит
- - припрема ученика за такмичења, сусрети, наступи (припрема и реализација)
- - уједначавање критеријума оцењивања

• Истраживачки рад

- - изучавање стручних и дидактичко-методичких питања (минипројекти)
- - сарадња са институцијама, организацијама, предузећима (пројекти, радионице)...
- - израда мерних инструмената за праћење и валоризацију ефеката васпитно-образовног рада

• Унапређивање васпитно-образовног рада

- - угледни (јавни) часови
- - набавка неопходних наставних средстава, помагала и стручне литературе
- - избор уџбеника

• Праћење и вредновање васпитно-образовног рада

- - праћење реализације Плана и програма наставних и ваннаставних активности
- - праћење напредовања ученика (успех) и мере побољшања

• Рад на педагошкој документацији

- - вођење записника
- - документација о појединим активностима
- - планови, анализе, извештаји

- Сарадња

- - са управом школе, стручним сарадницима, библиотекарима
- - са васпитно-образовним и другим институцијама

IV ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ ВЕЋА

СЕПТЕМБАР

- - Формирање одељенског већа и избор руководиоца већа
- - Доношење плана рада одељенског већа
- - Усаглашавање ставова по питању изостанака и поштовања кућног реда
- - Међупредметна корелација наставних садржаја
- - Планирање сарадње са родитељима и организација родитељских састанака

ОКТОБАР

- - Упознавање одељенског већа са условима живота и рада ученика (социо-економски статус, породичне прилике, здравствено стање, успех, ученици-путници, ученици-стипендисти и сл.)
- - Поштовање Правилника о понашању ученика, радника и наставника и изрицању васпитно-дисциплинских мера
- - Усаглашавање критеријума оцењивања
- - Утврђивање распореда писмених задатака и писмених вежби
- - Одређивање дана пријема родитеља

НОВЕМБАР

- - Анализа успеха и дисциплине ученика на крају првог тромесечја
- - Организација родитељских састанака

ДЕЦЕМБАР

- - Утврђивање закључних оцена из владања
- - Усвајање списка матурских тема
- - Анализа успеха и дисциплине ученика на крају првог полугодишта
- - Мере за побољшање успеха и дисциплине
- - Анализа сарадње са родитељима

ЈАНУАР

- – Организација предавања о наставку школовања и упису на факултет
- – Организација прославе Дана Светог Саве

ФЕБРУАР

- – Преглед успеха ученика и мере за побољшање успеха и дисциплине
- – Усаглашавање критеријума оцењивања

МАРТ

- – Резултати рада ваннаставних активности
- – Слободне теме и предавања у организацији психолога школе

АПРИЛ

- – Анализа успеха и дисциплине ученика на крају трећег тромесечја
- – Мере за побољшање успеха и дисциплине ученика

МАЈ

- – Анализа реализације наставних садржаја из појединих предмета
- – Организација припреме за полагање матурских испита
- – Предлагање ученика за награде и похвале

ЈУН

- – Организација матурских испита
- – Организација припремне наставе ако се за то укаже потреба
- – Организација матурске вечери
- – Анализа успеха на крају наставне године
- – Комплетирање и сређивање документације

АВГУСТ

- – Утврђивање успеха са поправних, разредних и завршних испита
- – Анализа успеха на крају школске године

V ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

Рад одељењског старешине има следеће циљеве:

У одељењу: Формирање и неговање колективног духа, развијање другарства међу ученицима, формирање односа искрености и сарадње са професорима, сузбијање "лажне солидарности", развијање радних навика и одговорности, формирање позитивног односа према школској имовини, развијање свестраних и разноврсних интересовања ученика, праћење њиховог здравственог стања, помоћ у професионалном усмеравању и друго.

У одељењском већу: Координација и сарадња са члановима већа ради што успешније реализације свих предвиђених планова и побољшање квалитета васпитно образовног рада, налажење и заједничко спровођење ефикаснијих мера за побољшање резултата рада, уз правовремено информисање о свим значајним чињеницама у одељењу, размена искустава путем консултација и посета часова члановима већа и слично.

Са родитељима: Упознавање родитеља са проблемима и успесима у учењу и дисциплини њихове деце, прикупљање података о социјално–економским условима и развојним проблемима ученика, остваривању сарадње у предузимању и спровођењу заједничких мера ради постизања образовно васпитних циљева.

СЕПТЕМБАР

- – Упознавање ученика са правима и обавезама у школи, информације у вези са почетком школске године.
- – Родитељски састанак. Упознавање са предстојећим задацима васпитне проблематике, избор Савета родитеља
- – Опредељење ученика за ваннаставне активности.
- – Помоћ одељењској заједници (давање упутстава за рад)
- – Договор са ученицима о реализацији тема на ЧОС-овима.

ОКТОБАР

- – Координација са члановима одељењског већа и свођење првих утисака о ситуацији у одељењу (проблеми похађања и активног учешћа у редовној, допунској и додатној настави).
- – Решавање проблема прилагођавања ученика везаних за упис у виши степен школовања.
- – Помоћ ученицима у уређењу учионичког простора.
- – Радна дисциплина и понашање ученика.
- – Сарадња са родитељима – индивидуално

НОВЕМБАР

- – Прва класификација (анализа постигнутих резултата и налажење мера за побољшање).
- – Родитељски састанак (упознавање родитеља са резултатима успеха и изостанака у првој интерној класификацији).

- – Рад на педагошкој документацији.
- –Упознавање ученика са предлозима мера за побољшање успеха које је донело Наставничко веће.

ДЕЦЕМБАР

- – Проблеми понашања, разговор о штетности дувана, алкохола и наркотика.
- – Посета неким часовима у одељењу (из предмета где је слабији успех).
- – Анализа успеха и дисциплине на крају првог полугодишта и мере за њихово побољшање.

ЈАНУАР

- – Разговор са ученицима о начину и степену реализације мера Наставничког већа из првог полугодишта.
- – Анализа напредовања ученика који показују слабији успех.
- – Разговор са ученицима о изостајању са наставе: узроци и предлози мера.
- – Прослава школске славе

ФЕБРУАР

- – Посета појединим часовима у одељењу.
- – Анализа рада ученика у заједници ученика.

МАРТ

- – Сарадња са родитељима
- – Разговор са ученицима и анализа потешкоћа у настави појединих предмета.

АПРИЛ

- – Анализа успеха и дисциплине у трећем класификационом периоду и мере за побољшање успеха.
- – Родитељски састанак (извештај са класификације, уз препоруку за појачан надзор над ученицима).
- – Анализа заинтересованости родитеља за сарадњу (упућивање позива на разговор, уколико постоји потреба).

МАЈ

- – Разговор са ученицима завршних разреда о питањима професионалне оријентације
- – Појачана сарадња са родитељима током целог месеца.

ЈУНИ

- – Рад на педагошкој документацији

- - Сарадња са библиотекаром
- – Укључивање у организацију и реализацију матурског испита
- – Разговор са ученицима о њиховима плановима, жељама и могућностима у наредном периоду
- – Анализа успеха и дисциплине ученика на крају школовања
- – Организација разредних и поправних испита.

АВГУСТ

- - Организација разредних и поправних испита
- - Сређивање документације

VI ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА

СЕПТЕМБАР

Родитељски састанак

- Упознавање родитеља са планом и програмом рада
- Упознавање родитеља са школским календаром
- Упознавање родитеља са Правилником о понашању у школи
- Упознавање родитеља са организацијом додатне и факултативне наставе
- Давање сагласности родитеља за реализацију екскурзије
- Припремљеност ученика за почетак школске године

Обављање индивидуалних разговора

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

ОКТОБАР

Извештај о реализацији екскурзије

Обављање индивидуалних разговора по потреби

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

НОВЕМБАР

Родитељски састанак

- Анализа успеха и владања ученика на крају првог тромесечја
- Обавештавање о организацији допунске наставе и припремама за такмичење

Обављање индивидуалних разговора

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

ДЕЦЕМБАР-ЈАНУАР

Родитељски састанак

- Успех и владање ученика на крају првог полугодишта

Обављање индивидуалних разговора

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

ФЕБРУАР

Обављање индивидуалних разговора

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

МАРТ

Обављање индивидуалних разговора

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

АПРИЛ

Родитељски састанак

- анализа успеха и владања на крају трећег тромесечја

Обављање индивидуалних разговора

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

МАЈ

Обављање индивидуалних разговора

Родитељски састанак

- реализација школског плана и програма

- успех ученика на крају школовања

Свечана додела диплома

ЈУН

Родитељски састанак

- реализација школског плана и програма

- успех ученика на крају трећег разреда

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

VII ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ

Остали обавезни облици непосредног образовно-васпитног рада су: додатна, допунска и припремна настава.

Допунски, додатни и припремни рад са ученицима

Допунски рад са ученицима

На основу Закона о средњој школи, професор је обавезан, да због повремене неуспешности ученика у савладавању наставних садржаја појединих наставних предмета, организује допунски рад са ученицима. Годишњи фонд часова допунске наставе биће планиран касније (у току септембра), зависно од потребе. Те потребе утврђују одељенска већа за свако одељење посебно. С обзиром да су у Школу уписани одлични и врло добри ученици претпоставља се да таквих часова неће бити много. Тачан распоред допунског рада и број обухваћених ученика немогуће је унапред планирати због тога што директно зависе од броја ученика којима је оваква настава потребна. Након његовог усвајања на седницама одељењског већа, тај план постаје саставни део Годишњег плана. Допунски рад се реализује у међусмени (од 13:15 до 14:00 часова). Часове реализују предметни професори. На основу досадашњих искустава потреба за овим видом наставе постоји за математику, стране језике, хемију, рачуноводство и још неке предмете. Одазив ученика, углавном није задовољавајући. Међутим, школа им отвара могућност да са успехом савладају градиво.

Додатни рад са ученицима

У наредној години професори ће радити по посебном програму и са талентованим ученицима, припремајући их за такмичења (у Школи, граду, Републици), а посебан вид додатног рада обухвата припрема за матурске испите и упис на факултете. Тачан распоред додатног рада и бројобухваћених ученика немогуће је унапред планирати због тога што директно зависе од опредељења ученика и термина такмичења. Планирани фонд часова по предмету за који се организује додатни рад је 35 часова годишње. Додатни рад се реализује у међусмени (од 13.10 до 13.55 часова), а по потреби и у другим терминима. Рад реализују професори које одређују стручна већа, у складу са својим плановима рада и потребама школе. С обзиром на чињеницу да се регионална и републичка такмичења организују из предмета машинске групе предмета, те се претпоставља да ће се додатна настава реализовати управо из ових предмета, а из осталих предмета према потреби. Заинтересованост ученика је бољи него за допунски рад (нарочито када се ради о припремама за такмичења.

Додатни рад се остварује за ученике који постижу изузетне резултате и показују интересовање за продубљивање знања из одређеног предмета. Циљ додатног рада је да омогући одабраним и талентованим ученицима да прошире и продубе своја знања и вештине из неких наставних области и предмета у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље самообразовање.

Задаци су:

- задовољавање индивидуалних особености ученика, склоности, интересовања, способности за учење;
- подстицање индивидуалног развоја ученика, пре свега њихових интелектуалних карактеристика, што омогућава брже напредовање ученика;
- проширивање и продубљивање обима и садржаја појединих предмета за које ученици показују интересовање и способности;
- груписање ученика према способностима и интересовањима чиме се стварају улови за индивидуализацију додатног рада;
- идентификовање обдарених и талентованих ученика. Организација и извођење ове наставе обавља се на садржајима предвиђеним радовним наставним планом и програмом, али се сходно интересовањима и потребама ученика ти садржаји проширују, продубљују и допуњују новим садржајима одређених наука, и као такви важе само за ученике обухваћене овим обликом рада. Предметни наставници иницирају идентификовање ученика иззетних способности на основу увида у ученичке могућности, а стручна служба на основу иницијативе наставника врши идентификовање ученика. Такође упућуј ученике да самостално испитују разне појаве, да се служе литературом, приручницима, користе интернет, да помаже у истраживању...

Допунски рад се организује за ученике који стално или повремено заостају у савлађивању образовно-васпитних садржаја у редовној настави и самим тим не постижу задовољавајући успех из појединих предмета.

Потреба за организовање допунског рада утврђује се током школске године чим се испоље тешкоће и уочи заостајање појединих ученика у савлађивању садржаја неких наставних предмета. Идентификацију ученика за допунски рад врше предметни професори, одељенске старешине и стручни сарадници. Допунски образовно-васпитни рад се реализује пре или после редовне наставе континуирано, током године. Координацију одржавања допунске наставе врше Одељенска већа.

Припремни рад са ученицима

Припремни рад се организује за редовне ученике који су због болести упућени на полагање разредног испита и за ванредне ученике. Организује се према садржајима из програма образовања пре полагања разредног испита.

Циљ допунског и припремног рада је да омогуће ученицима да се лакше укључе у редован образовно-васпитни процес.

Задаци су:

- ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате;
- усклађивање овако утврђених садржаја са потребама и могућностима ученика;
- пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу и праћење њиховог напредовања.

VIII ФАКУЛТАТИВНИ /ВАННАСТАВНИ ОБЛИЦИ РАДА

Факултативне активности имају за циљ да допринесу развоју личности на образовном, сазнајном, креативном, друштвеном и личном плану.

Задаци су:

- проширивање и продубљивање, као и стицање нових знања и умења а према интересовањима ученика;
- задовољавање специфичних интересовања ученика уз активно усмеравање њихових склоности, способности интересовања и подстицање професионалног развоја;
- мотивисање и оспособљавање ученика за самосталан и креативан рад;
- омогућавање ученицима организовање забаве и рекреације као и других услова да самостално користе слободно време и организују духовни, културни и друштвени живот у средини у којој раде.

Факултативни ваннаставни облици се организују као:

1. екскурзија,
2. стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције, друштвено- користан рад)
3. културна и јавна делатност школе,
4. остале активности.

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ
Посета Сајму књига	Октобар
Прослава дана школе	Октобар
Прослава Савиндана	27.јануар 2023.
Промоција школског листа	27.јануара 2023.
Изложбе ученичких радова	У току школске године
Посете ученика предузећима у оквиру реализације практичне наставе	У току школске године
Посете ученика ветеринарским станицама у оквиру реализације практичне наставе	У току школске године
Посета Сајму аутомобила	Март
Посета Сајму пољопривреде	Мај
Матурски плес	Мај

СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА У ДОМУ

Ученици дома могу бити чланови следећих секција.

Слободна активност-секција	Наставник задужен за секцију
Енглеска секција	Сеада Ђућовић
Стони тенис	Емро Машовић у сарадњи са наставником физичког васпитања
Секција фолклора	Мисала Ппаић

СЕКЦИЈА ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ	НОСИОЦ АКТИВНОСТИ
<p>-договор око активности за наредну школску годину</p> <p>-интерпретација изабраних књижевних одломака или песама поводом Светског дана језика</p> <p>-израда паноа са одговарајућим сентенцама које се односе на значај језика и речи</p> <p>- Гледање кратких документарних филмова и пропратне активности везане за њих</p>	Септембар	Наставник и чланови секције
<p>одлазак на сајам књига и набавка речника и граматика и литературе на енглеском језику</p> <p>- припрема одговарајућег материјала за израду паноа на тему `другарства`</p> <p>- Израда паноа са саставима на теме које ученици сами изаберу</p>	Октобар	-//-
<p>увежбавање по улогама појединих чинова драме `Тхе Деатх оф а салесман` (Артхур Миллер)</p> <p>-учење стихова најеминентнијих песника енглеске књижевности</p> <p>- израда паноа са изрекама и цитатима на енглеском језику</p>	Новембар	-//-
<p>-слободан избор активности од стране ученика - израда паноа везаних за не празнике као и израда новогодишњих честитки</p>	Децембар	-//-
<p>одабир најзанимљивијих језичких игара или вежбања на интернету</p>	Јанаур	-//-
<p>израда пригодног материјала поводом Ст. Валентине`сДау -бележење најзанимљивијих сентенци о љубави -гледање изабраног љубавног филма и његова усмена интерпретација на основу постављених задатака</p>	Фебруар	-//-

<p>состављање рецепата за омиљено јело уз коришћење речника</p> <p>-превођење изабраних одломака из деле на енглеском језику</p> <p>-писање кратких песама на одговарајуће теме на енглеском</p>	Март	-//-
<p>-интерпретација појединих дијалога из драма америчких и енглеских аутора</p> <p>-израда пригодног материјала на тему `Еастер`</p> <p>- разлике између америчког и британског енглеског</p>	Април	-//-
<p>- писање састава на теме које ученици претходно одаберу и стављање најбољих на пано</p> <p>-обнављање најрепрезентативнијих примера тежих граматичких и лексичких садржаја</p> <p>-слушање песама страних интерпретатора које ученици одаберу и дискусија о њима</p> <p>-евалуација садржаја обрађиваних током године од стране ученика, дискусија, коментарисање, изношење предлога</p>	Мај	-//-
<p>-опраштање од претходне школске године уз активности које ученици сами одаберу</p>	јун	-//-

СЕКЦИЈА ФОЛКЛОРА

Активност	Време	Носиоц реализације
Утврђивање плана и програма рада секције - Упис чланова - Учење нових корака и кореографија - Обнављање претходно научених корака	Септембар Октобар	Васпитач, чланови секције
- Уигравање одабране кореографије - - Одабир ученика за певачку групу - - Увежбавање одабраних песама - - Уигравање претходно научених корака кореографије	Новембар децембар	Васпитач, чланови секције
- Уигравање кореографије и увежбавање песама	Јануар, фебруар	-//-
- Уигравање кореографије и песама за Домијаду - Уигравање кореографија и песама за годишњи концерт	Март, април	-//-
- Сумирање утисака чланова секције на крају године	Мај	-//-

ПЛАН СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА У ДОМУ У ШКОЛСКОЈ 2023-24.ГОДИНИ.

АКТИВНОСТ	ЦИЉ	НОСИЛАЦ	ВРЕМЕ
Кроз Сјеницу	Упознавање ученика прве године са важнијим установама у граду	Мисала Папић	Септембар
Турнир у фудбалу	Развијање спортског и такмичарског духа	Емро Машовић са професором физичког васпитања	Октобар-новембар
Квиз знања	Подстицање такмичарског духа код ученика и тестирање знања из опште информисаности	Емро Машовић Сеада Ђућовић Мисала Папић	Новембар
Естетско уређивање домских просторија, изложба новогодишњих украса	Развијање креативних вештина код ученика	Сеада Ђућовић Мисала Папић	Децембар
Новогодишња приредба	Развијање креативности, самопоуздања, осећаја заједништва и међусобног уважавања, упознавање са властитим потенцијалима кроз говорење, рецитовање, глуму и јавне наступе	Мисала Папић Сеада Ђућовић Емро Машовић	Децембар
Турнир у стоном тенису	Развијање спортског и такмичарског духа	Емро Машовић са проф. физичког васпитања	Април
Турнир у фудбалу	Развијање спортског и такмичарског духа	Емро Машовић са проф. физичког васпитања	Април

Игре без граница	Развијање спортског и такмичарског духа код ученика	Мисала Папић Сеада Ђућовић Мисала Папић Професор физичког васпитања	мај
Испраћај матураната	Организовање културнозабавног живота	Емро Машовић Мисала Папић Сеада Ђућовић	Мај
Спортски данпешачењем до здравља	Рекреација у природи	Емро Машовић Мисала Папић Сеада Ђућовић	Мај

Значајне културне активности школе

Врста изложбе	Јубилеј	Време реализације	Задужен наставник
Ликовни радови ученика	Дан школе	Октобар	Пећанин Селма
Најбољи радови учен.	Дан Светог Саве	Јануар	Педаг.психол. пред. СВ

Пројекти у школи

Школа ће учествовати у писању и имплементацији пројеката који ће бити понуђени за школску 2022/2023.годину које расписује, како ресорно Министарство, тако и друге институције и организације које се баве пројектима за младе у циљу унапређивања васпитно-образовног

Програм здравствене превенције (Заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, превенција других облика ризичног понашања, школског спорта)

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- Стицање знања, формирање ставова и понашање ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманизације односа међу људима;
- Унапређење хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље;
- Осваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређењу здравља ученика;
- Превенција употребе дрога.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ УЧЕНИКА

Обухваћени су сви ученици у школи од првог до четвртог разреда.

Садржај програма	Време реал.	Реализује се у оквиру	Носиоц	Сарадници	Начин рада
ХУМАНИЗАЦИЈА ОДНОСА МЕЂУ ПОЛОВИМА					
1. Сексуалне слободе и рав. Пол.	IX	Час од. Зај.	Од. Стар.	Педагог, психолог	Разговор
2. Формирање зреле личности	IX	Час од. Зај.	Од. Стар.	Педагог, психолог	Разговор
3.Емоционална зрелост родитељ.	X	Час од. Зај.	Педагог	Од. Стар.	Предавање
4. Избор партнера – случај или 3.	X	Час од. Зај.	Од. Стар.	Педагог, психолог	Разговор
5. Емоције	X	Час биол./соц.	Пр. Нас.	Педагог, психолог	Разговор
6. Љубав	XI	Час биол./соц.	Пр. Нас.	Педагог, психолог	Разговор
7. Љубомора	XI	Час биол./соц.	Пр. Нас.	Педагог, психолог	Разговор
8. Међ. Прилагођавање партнера	XI	Час од. Зај.	Од. Стар.	Пр. Наст.	Разговор
9. Сарадња и родитељство	XI	Род. Саст.	Од. Стар.	Педагог, психолог	Предавање

10. Интерперсонални конфликт	XI	Час социологије	Пред. Нас.	Од. Стар.	Разговор
11. Када започети са секс. Опш.	XII	Час биологије	Пред. Наст.	ДНЗ	Предавање
12. Изгр. Хуманих одн. Међу пол.	XII	Час од. Стар.	Од. Стар.	Педагог, психолог	Разговор
13. Страх од сексуалног односа	II	Час од. Стар.	Од. Стар.	Педагог, психолог	Разговор
14. Псих. Аспект кон. Рађања	II	Триб. У школи	Педагог	Од. Стар.	Разговор
15. Хум. Односи међу полов. – основа срећног брака	III	Од. Заједница	Од. Стар.	Педагог, психолог	Разговор

БУДИ СРЕЋАН-БУДИ ЗДРАВ					
1. Унапређивање здравља	IX	Час физ. ва	Пр. наст.	Педагог, психолог	Предавање
2. Светски дан образовања о заштити шивотне средине	I	Час биологије	Пр. наст.	Педагог, психолог	Разговор
3. Буди оно што јеси	X	Час социол	Пр. наст.	Педагог, Психолог	Разговор
4. Одабери друштво	X	Час од. зај.	Од. стар.	Педагог, Психолог	Разговор
5. Развиј снажну личност	X	Секц. за фи	Пр. наст.	Педагог, Психолог	Вежбање
6. Буди добитник	Ток. г.	Ред. настава	Пр. наст.	Педагог, Психолог	Разговор
7. Стрес	XI	Час од. зај.	Од. стар.	Педагог, Психолог	Предавање
8. Физичка активност	Ток г.	Секц. за фи	Пр. наст.	Педагог, Психолог	Вежбање
9. Орално здравље	XII	Час биологије	Пр. наст.	Педагог, Психолог	Предавање
10. Хумани односи међу полов.	XII	Час од. зај.	Од. стар.	Педагог, психолог	Разговор
11. Безбедност у саобраћају	IV	Ауто школ	Од. стар.	Инструктор	Вежбање
12. Хигијена	Ток г.	Ред. настава	Пр. наст.	Од. стар.	Разговор
13. Пушење	II	Час од. зај.	Од. стар.	ДНЗ	Предавање
14. Алкоголизам	II	Час од. зај.	Од. стар.	Педагог, психолог	Предавање
15. Злоупотреба дроге	III	Триб. у шк	Од. стар.	Од. стар.	Предавање

16. Бити независтан од болести зависности	III	Триб. у шк	Од. стар.	Од. стар.	Предавање
17. СИДА	III	Триб. у шк	Од. стар.	Од. стар.	Предавање
18. Дан планете Земље	IV	Час биолог	пр. профес	Педагог, Психолог	Еколошка акција
СПОРТ, РЕКРЕАЦИЈА					
1. Рекреација и унап. здравља	По пл.	Секц. за фи	Пр. наст.	Од. стар.	Вежбање
2. Ефекти физ. вежб. на орган.	Т. год.	Часови фи	Пр. наст.	Педагог, психолог	Разговор
3. Како вежбати	По пл.	Часови фи	Пр. наст.	Од. стар.	Показивање
4. Спавање	XI	Час биолог	Пр. наст.	Од. стар.	Предавање
5. Такмичење и сар. у спорту	По пл.	Такмичењ	Пр. наст.	Од. стар.	Такмичење
СИДА И ДРУГЕ ПОЛНО-ПРЕНОСИВЕ БОЛЕСТИ					
1. Шта је ХИВ инфекција?	XI	Школска т	ДНЗ	Пед.Од.ста р.	Предавање
2. Шта значи бити ХИВ+?	XI	Школска т	ДНЗ	Пед.Од.ста р.	Пред.: филм
3. Шта је СИДА?	XI	Школска т	ДНЗ	Пед.Од.ста р.	Пред.: филм
4. Који су путеви пренош. ХИВ-а?	XI	Школска т	ДНЗ	Пед.Од.ста р.	Предавање
5. Како се ХИВ не може пренети?	XI	Школска т	ДНЗ	Пед.Од.ста р.	Предавање
6. Шта је ризично по здравље?	XI	Школска т	ДНЗ	Пед.Од.ста р.	Предавање
7. Болести које се пре. пол. путем	XI	Школска т	ДНЗ	Пед.Од.ста р.	Предавање
8. Како се спречава ХИВ?	XI	Школска т	ДНЗ	Пед.Од.ста р.	Предавање
9. Где се и коме обр. за савет?	XI	Школска т	ДНЗ	Пед.Од.ста р.	Предавање

ПРЕВЕНЦИЈА НАРКОМАНИЈЕ					
1. Болести зависности и наркоманија (Засто се постаје наркоман)	XI	Школска трибина	ДЗН, МУП	Педагог, психолог	Предавање
2. Наркоманија-ризик за друге болести и поремећаје односа међу људима	Ток.г.	Ред. настава	ДНЗ, пр. нас.	Педагог, психолог	Предавање
3. Већина младих не користи дроге, алкохол, дуван!	XII	Школска трибина	ДЗН, МУП	Педагог, психолог	Разговор

4. Како све могу да кажем НЕ!	Ток.г.	Градјанско вас.	Пр.нас.	Педагог, психолог	Радион
5. Умеће помагања (Радионице)	Ток.г.	Ред.настава	Пр.нас.	Педагог, психолог	Предав
6. Могу(научити) мудро да одлучујем	Ток.г.	Ред.настава	Пр.нас.	Педагог, психолог	Предав
7. Здравље је...	Ток.г.	ЧОС,ваннас. активности	Од.ст. Пр.нас.	Педагог, психолог	Разг. Ве
8.Улога родитеља у формирању самопоуздања деце	Ток.г.	ЧОС	Од.стар.	Педагог, психолог	Разгов
9. Улога породице у формирању здравих стилова живота и понашања (Радионице)	Ток.г.	Ред.настава	Пр.нас.	Педагог, психолог	Предав
10.Осмишљавање слободног времена	Ток.г.	Ваннас.акт.	Пр.настав.	Педагог, психолог	Вежба

У остваривању Програма школа ће остварити пуну сарадњу са Домом здравља у Сјеници, МУП-Сјеница. У реализацији програмских садржаја учествоваће и родитељи, друштвене, хуманитарне, спортске, рекреативне и др. организације које сарађују са школом.

У Одбор за спровођење програма здравственог васпитања изабрани су АНДРИЈА МИЛИНКОВИЋ, директор, СЕЛМАНОВИЋ СЕЛДА, педагог, МЕЛИТА КАРИШИК, психолог, ПАПИЋ МИЗО, шеф практичне наставе и Мирјана Миликић, патр. Сестра из ДЗ Сјеница.

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА

Наставници физичког васпитања током године често организују турнире у фудбалу, одбојци, кошарци... на које се наши ученици врло радо одазивају. Такође, учествујемо и на турнирима других школа и остварујемо запажене резултате, а сарађујемо и са локалним спортским организацијама.

Програм школског спорта доприноси развоју и практиковању здравих стилова живота, свести о важности здравља и безбедности и потреби неговања и развоја физичких способности због чега му дајемо посебан значај и трудимо се да га буде што више.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И РИЗИЧНИХ ПОНАШАЊА

1. вођење нулте толеранције на насиље у школи дефинисањем јасних казних мера за случајеве испољавања насилништва и упознавање свих запослених, ученика и родитеља са истим.
2. упознавање наставника и ученика са појмом и врстама насиља, њихово оспособљавање за препознавање истог и информисање о редоследу поступака у интервенцији путем огласних табли.
3. састанци /активности Тима- упознавање са записником са претходног састанка Тима, израда АКЦИОНОГ ПЛАНА
- 4.Израда Плана подршке за ученике који показују облике неприлагођеног/девијантног понашања у рецидиву
5. упознавање наставничког већа и уч. парламента са предложеним активностима
6. презентовање резултата анкете о насиљу на седници Наставничког већа, насастанку Савета родитеља, на састанку Ученичког парламента, превентивне радионице на тему насиља:
 - "Појам и врсте насиља “
 - “Дан Розе мајица” (Обележавање међународног дана борбе против вршњачког насиља)
 - "Комуникација без стреса",
 - "Ненасилна комуникација и оспособљавање ученика за конструктивно решавање конфликта“
 - “Не љути се човече”
7. укључивање ученика који испољавају насилничко понашање у ваннаставне активности, представе, секције. У случају њихове незаинтересованости понудити им да сами оснују неки клуб по свом избору како би открили своја интересовања
8. Рад на ПЛАТФОРМИ „ЧУВАМ ТЕ,,
10. организовање спортских такмичења (школски турнир у малом фудбалу и кошарци)

На основу члана 111 став 13. Закона о основама образовања и васпитања (“Службени гласник РС, број:88/2017, 27/2018-др.закон, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023) и Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (“Службени гласник РС” бр:11/24 од 12. фебруара 2024. године), Школски одбор Техничко-пољопривредне школе са домом ученика на својој седници

од 12.09.2024. године доноси:

ПРОГРАМ ПОСТУПАЊА УСТАНОВЕ У КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА

Техничко- пољопривредна школа са домом ученика доноси свој Програм поступања установе у кризним догађајима, а који је саставни део Програма заштите од дикриминације, насиља, злостављања и занемаривања и Школског програма.

Кризни догађај је у већини случајева непредвидив догађај са потенцијално негативним последицама. Тај догађај и његове последице могу проузроковати значајну штету особама које су не- посредно или посредно изложене кризном догађају.

Кризни догађај карактерише број жртава (повређених или настрадалих), материјална штета, психолошке реакције појединца и/или заједнице у целини, као и солидарност у сврху отклањања последица.

Кризни догађаји су:

- Природна смрт детета/ученика;
- Покушај убиства и убиство детета/ученика (у установи или ван ње);
- Покушај самоубиства ученика и самоубиство (у установи или ван ње);
- Природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у установи;
- Саобраћајна незгода у којој је повређено или настрадало дете, односно ученик и/или запослени у установи;
- Нестанак детета/ученика;
- Масовно тровање у простору установе;
- Дојава о подметнутој експлозивној напави у установи или терористичком нападу и слично;
- Талачка криза;
- Насиље већих размера (масовне туче, вишеструка убиства, терористички напади);
- Техничко-технолошке опасности (експлозија, изливање, испаравање отровних материја и пожар);
- Природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари...);
- Епидемија која је обухватила територију/општину на којој се налази установа;
- Други кризни догађаји, у смислу овог правилника.

У случају проглашења ванредне ситуације, односно ванредног стања, установа поступа у складу са прописима који то уређују.

Када установа има сазнање да се догодио кризни догађај одмах, а најкасније у року од 24 сата, активира се тим за кризне догађаје, који има следеће задатке:

- прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа;
- успостављање сарадње са спољашњом мрежом заштите;
- сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције;
- благовремено информисање деце/ученика, родитеља, запослених и медија о догађају;
- психосоцијална подршка деци, ученицима и запосленима;
- израда и реализација плана рада установе у измењеним условима и стабилизација рада у установи;
- организација евентуалних комеморативних активности;
- праћење реализације планова и евалуација;
- вођење документације и извештавање и
- други послови који могу бити од значаја у ситуацијама када се деси кризни догађај.

Директор школе формирао је решењем Тим за кризне догађаје који делује у оквиру Тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања, а чине га:

- директор школе, управник Дома
- стручни сарадници-педагог и психолог школе, педагог Дома
- наставници, васпитачи у Дому
- координатор практичне наставе
- представник Савета родитеља
- школски полицајац

Координатор Тима је координатор Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. Поред послова координације, задужен је за вођење документације и извештавање.

Рад тима активира се одмах након сазнавања установе да се десио кризни догађај, а најкасније у року од 24 сата.

Тим за кризне догађаје, поред послова из опште надлежности, обавља следеће задатке:

- прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа,
- успостављање сарадње са спољашњом мреже заштите,
- сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције,
- благовремено информисање ученика, родитеља, запослених и медија о догађају,
- психосоцијална подршка деци, ученицима и запосленима,
- израда и реализација плана рада школе у измењеним условима и стабилизација рада у школи,
- организација евентуалних комеморативних активности,
- праћење реализације планова и евалуација,
- вођење документације и извештавање.

ПРОЦЕНА СНАГА, КАПАЦИТЕТА И СПЕЦИФИЧНОСТИ УСТАНОВЕ У ОДГОВОРУ НА КРИЗНЕ ДОГАЂАЈЕ

SWOT анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none">- Општина Сјеница је безбедна средина, са ниском стопом криминала, суицида и саобраћајних незгода.- Школа нема велики број ђака и запослених (школа средње величине-укупно 500 ученика).- Позитиван етос и сарадничка атмосфера међу свим актерима	<ul style="list-style-type: none">- Оскудност капацитета службе хитне медицинске помоћи Дома здравља у Сјеници-Скромне финансијске могућности локалне самоуправе и школе за пуну

<p>школског живота и живота у Дому.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Спољашњу мрежу одликује квалитетна интерсекторска сарадња. - Школа и Дом одлично сарађују са локалном и широм заједницом. - Наставно особље, васпитачи и стручна служба континуирано се стручно усавршавају. - Постојање правилника и планова којима се регулише безбедност ученика и запослених. - Постојање видео надзора, плана евакуације, редовна провера контроле ПП апарата паник расвете. - Развијен систем дежурстава наставника. - Школски полицајац - Развијен систем ефикасног информисања запослених, ученика и родитеља, школски сајт и ФБ страница. - Веома добра сарадња са медијима који се баве локалним информисањем 	<p>реализацију планираних превентивних активности и обука.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Непостојање релевантних података и акционих истраживања на тему безбедносне културе, информисаности и реаговања у кризним ситуацијама ученика, запослених и родитеља.
---	--

МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
-------------------	---------------

<ul style="list-style-type: none"> - Едукација ученика и родитеља - Стручно усавршавање свих запослених из овог домена - Реализација превентивних активности и показних вежби. - Јасна подела улога, обавеза и одговорности у установи приликом одговора на кризе догађаје 	<ul style="list-style-type: none"> - Гласине и дезинформације које се шире усмено и путем друштвених мрежа у кризним ситуацијама. - Евентуална недовољна координисаност свих активности и актера унутар установе и спољашње мреже. -Непрофесионално понашање појединаца, паника.
--	---

Листа установа, организација и удружења грађана са којима установа отварају сарадњу, а у вези са евентуалним кризним догађајима:

1. Министарство просвете Републике Србије
2. Школска управа Ужице-Нови Пазар
3. Локална самоуправа општине Сјеница
4. Полицијска станица Сјеница
5. Ватрогасна јединица Сјеница
6. Дом здравља Сјеница
7. Центар за социјални рад општине Сјеница
8. Црвени крст Сјеница
9. Невладин сектор

БЕЗБЕДНА МЕСТА УНУТАР И ИЗВАН УСТАНОВЕ У СИТУАЦИЈАМА КРИЗНИХ ДОГАЂАЈА

План евакуације налази се истакнут на свим улазима и код зборнице, укупно 6.

Све просторије у школи (канцеларије, учионице, кабинети, све остале помоћне просторије) су јасно означене натписима који се налазе изнад улазних врата за сваку просторију са спољашње стране. Разреди и одељења првог циклуса су такође јасно назначени.

- школској зборници
- канцеларији директора школе
- канцеларији секретара школе
- канцеларијама педагога и психолога
- у портирници школе у којој према задужњима бораве помоћни радници

Поред ознаке просторије, назначено је и име и презиме особе која је у њој распоређена на рад (директор, секретар школе, координатор практичне наставе стручни сарадници) што олакшава потрагу за појединцима у ситуацијама евентуалног кризног догађаја.

Свака измена намене поједине просторије и особа које у њима бораве редовно се ажурира.

У школи је такође јасно обележен главни (службени) улаз и ученички улаз који се налазе један насупрот другом.

ПЛАН АЛАРМИРАЊА У СИТУАЦИЈИ КРИЗНОГ ДОГАЂАЈА

За алармирање се користе уобичајена, прописана средства алармирања и узбуњивања јавности у ситуацијама кризног догађаја. Такође у зависности од конкретне ситуације, користиће се и школско звоно које је аутоматско и електрично и којим управља школски домар који је члан Тима за кризне догађаје. Систем се налази у портирници, на главном уласку у зграду. Школа поседује и класично, ручно школско звоно.

План звучних сигнала за узбуну саставни је део Плана заштите и спасавања и налази на свим улазима и код зборнице, укупно 6.

ПРОГРАМ ИНФОРМИСАЊА У СИТУАЦИЈИ КРИЗНОГ ДОГАЂАЈА

Директор школе одређује чланове Тима који ће у ситуацији кризног догађаја прикупљати, проверавати веродостојност и селекционисати информације у вези са кризним догађајем. Чланови Тима које одреди директор за задатке информисања ће припремати саопштења за јавност и дистрибуирати информације медијима, родитељима, ученицима, запосленима и широј средини.

Директор школе одређује особу која даје изјаве за јавност.

За комуникацију са ученицима и родитељима користиће се одељењске Вибер групе које су се до сада показале као веома ефикасне у прослеђивању информација. Сваки одељењски старешина задужен је за комуницирање са својим ученицима и њиховим родитељима/старатељима, а у ситуацији кризног догађаја прослеђује само и искључиво информације које добије од Тима за кризне догађаје и запосленог којег је именовано директор школе.

ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ У ВЕЗИ СА КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА

У циљу јачања компетенција установе за пружање психосоцијалне подршке, реализацију плана евакуације, генерално јачања ефикасности реаговања установе у различитим кризним ситуацијама, у школи се предвиђа стручно усавршавање запослених из следећих области:

Реализација обука на платформи „ ЧУВАМ ТЕ„ као и других акредитованих семинара.

Тим за кризне ситуације ће у сарадњи са Тимом за стручно усавршавање сваке школске године донети план стручног усавршавања који ће обухватити једну или више едукација из наведених области.

ПРОГРАМ ПОДИЗАЊА БЕЗБЕДНОСНЕ КУЛТУРЕ

Са циљем подизања безбедносне културе ученика и запослених школа ће предузимати следеће активности:

1. Акционо истраживање на тему безбедносне културе ученика и запослених.
2. Едукација ученика да препознају опасне и кризне ситуације-предавања, трибине, гостовања стручњака по позиву, анкетирање и радионице. Едукација ученика и запослених о начинима реаговања у кризним ситуацијама.
3. Едукација ученика и запослених о начинима трагања за помоћи у току и након завршетка кризне ситуације.
4. Едукација ученика и запослених на тему превенције и подизања безбедносне културе у школи, локалној заједници, регионалној и националној безбедности.

Тим за кризне ситуације ће у сарадњи са Тимом за стручно усавршавање, Тимом за развој школског програма и Тимом за развојно планирање сваке школске године донети Акциони план рада Тима за кризне ситуације.

Акциони план ће бити саставни део Годишњег плана рада школе.

НАЧИНИ РЕАГОВАЊА-КОРАЦИ У ПОСТУПАЊУ УСТАНОВЕ КАДА СЕ ДОГОДИ КРИЗНИ ДОГАЂАЈ

У ситуацијама кризних догађаја, активности у установи спроводиће се по следећим корацима:

1. Прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа

(Тим прикупља све релевантне информације, проверава веродостојност, обавештава у зависности од врсте кризног догађаја хитно обавештава полицију, ватрогасце, хитну помоћ и друге потребне органе, односно службе)

2. Успостављање сарадње са спољашњом мрежом заштите

(Школа, односно директор, хитно обавештава спољашњу мрежу заштите, а потом у зависности од врсте и обима кризног догађаја процењује да ли самостално може да поступа или јој је потребна помоћ и подршка спољашње мреже са којом сачињава заједнички план деловања и извештавања).

3. Сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције

(У складу са Правилником, обимом, врстом кризног догађаја и бројем жртава, директор школе одмах обавештава Министарство просвете како би се ангажовао Интерсекторски мобилни тим за кризне ситуације. Школски Тим за кризне ситуације тада аутоматски постаје део мобилног тима).

4. Благовремено информисање ученика, родитеља, запослених и медија о догађају

(Директор установе ће именовати особу која припрема званичне информације и саопштења за запослене, родитеље и ученике, док ће се саопштења са медије припремати у сарадњи са надлежном ПР службом Министарства просвете Републике Србије.

5. Психосоцијална подршка ученицима и запосленима

(Тим прати и идентификује ученике и запослене којима је потребна психосоцијална подршка након завршетка кризног догађаја. Основна интервенција је психолошка прва помоћ и њу пружају школски психолог, педагог и одељењске старешине уз координацију стручне службе. Уколико постоји потреба, укључују се и стручњаци (психолози, психијатри, психотерапеути) из система здравствене заштите деце и омладине.. Након

стабилизације услова, реализују се радионице и психолошка саветовања групно и индивидуално).

6. Израда и реализација плана рада установе у измењеним условима и стабилизација рада у установи

(У сарадњи са Педагошким колегијумом, Тимом за обезбеђивање квалитета рада школе, Тимом за развој школског програма и Тимом за инклузивно образовање, Тим за кризне интервенције, у зависности од врсте и обима кризног догађаја, израђује план рада школе у измењеним околностима у којем мора јасно бити назначено:

- активности/мере
- реализатори
- време реализације
- начини реализације
- начини евалуације
- извештавање

Уколико је дошло до прекида реализације наставе, Педагошки колегијум и Тим за кризне интервенције ће израдити посебан план даље реализације образовно васпитног рада, усваја га Наставничко веће, Школски одбор доноси на ванредној седници одлуку, а потом се шаље на сагласност Школској управи Ужице/ Нови Пазар.

7. Организација евентуалних комеморативних активности

(У случајевим смртних исхода, Тим организује комеморативне активности водећи рачуна о развојним карактеристикама ученика, као и емотивном стању ученика и запослених).

8. Праћење реализације плана и евалуација

(Тим прати реализацију свих корака и спроведеног плана активности, коригује и ревидира у складу са ситуацијом у установи).

9. Вођење документације и извештавање

(Тим води документацију о свим спроведеним активностима и доставља је Школској управи Ужице- Нови Пазар у року од 15 дана од наступања стабилизације рада у школи-повратака у уобичајене активности и наставни план пре наступања кризног догађаја. Извештаји о раду Тима за кризне догађаје постају саставни део Годишњег извештаја о раду школе за дату школску годину).

ПРОГРАМ УКЉУЧИВАЊА И САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ НА ЈАЧАЊУ ОТПОРНОСТИ УСТАНОВЕ

Са циљем јачања отпорности установе која се заснива на принципима континуитета, сарадње, доступности и ефикасности, школа ће укључивати породице ученика.

Представник Савета родитеља је члан Тима за кризне интервенције и у ситуацијама кризног догађаја равноправно учествује у реализацији свих планираних активности, при том комуницирајући активно са осталим члановима Савета, заступајући њихове предлоге, потребе и интересе.

Породице ученика укључиваће се у све превентивне активности за јачање отпорности установе:

- Акциона истраживања као испитаници
- Учесници у округлим столовима и дебатама
- Публика и учесници на стручним предавањима и трибинама
- Учесници и реализатори радионица, акција, едукација, семинара
- Учесници на јавним и показним превентивним вежбама

План укључивања родитеља ће сваке године бити операционализован и део Плана сарадње са породицом који је саставни део Годишњег плана рада школе.

ПРАЋЕЊЕ, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА

Тим за кризне интервенције прати реализацију овог програма континуирано током сваке школске године, евалуира и извештава о реализованим активностима.

У ситуацијама кризног догађаја, Тим свакодневно прати реализоване активности, у складу са Правилником и овим Програмом, евалуира их и ревидира, те о томе редовно и свакодневно извештава Мобилни тим, Школску управу и Министарство просвете договореним начинима комуникације.

Председник школског одбора

Мелита Каришик

IX ФОРМУЛАР ЗА ИНДИВИДУАЛНИ ПЛАН ЗАШТИТЕ

(испуњава одељенски старешина)

Лични подаци о ученику/детету

Име/презиме: _____

Датум рођења: _____

Одељенски старешина: _____

Одељење: _____

Датум: _____

Општи утисак о понашању ученика у школи (*попуњава одељенски старешина на основу својих запажања и запажања других наставника , користећи резултате из Упитника снага и тешкоћа - СДQ*)

Капацитети/снаге детета који се могу користити као ослонац (испуњава одељенски старешина):

Листа испољених проблема у понашању ученика:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Одељенски старешина и ученик заједно бирају 1 или 2 приоритетна проблема на чијем унапређивању желе да раде.

Изузетно је важна мотивација и вољност ученика, па је треба поштовати приликом одређивања приоритета.

ПЛАН ЗАШТИТЕ ЗА УЧЕНИКА/ПЛАН ЗА ПРОМЕНУ ПОНАШАЊА

1. Дефиниција приоритетног проблем *(описати конкретно понашање и последице)*:

Процена озбиљности испољеног понашања према нивоима насиља (заокружити број):	1	2	3
	ниво насиља	ниво насиља	ниво насиља

2. Дугорочни циљ и исход (*навести знања, вештине и вредности, као и жељено понашање*):

3. Краткорочни циљ и исход (*јасан опис прве жељене промене у понашању - вештине и вредности које ученик/дете мора да усвоји*):

Очекивани исход: _____

4. Интервенције/нова понашања којима се остварују циљеви - оперативни план :

След активности /нових понашања	Улога одељенског старешине	Улога предметног наставника, психолога/педагога...	Улога родитеља	Улога вршњака из одељења	време реализације
1.					
2.					
3.					
4.					

5. Праћење реализације плана (одељенски старешина и ученик/дете)

Прва активност	(описати активност)				
	Опис/дефиниција	Број понављања	Ситуације у којима је испољена вредност/вештина понашање	(само)процена успешности	узроци успеха/неуспеха
вредност/уверење на коме је засновано ново понашање					

вештина која се практикује					
понашање које се практикује					
Друга активност	(описати активност)				
	Опис/дефиниција	Број понављања	Ситуације у којима је испољена вредност/вештина понашање	(само)процена успешности	узроци успеха/неуспеха
вредност/уверење на коме је засновано ново понашање					
вештина која се практикује					
понашање које се практикује					

X Програм васпитног рада са ученицима

Програм васпитног рада Школе обухвата елементе који се односе на васпитно осмишљавање садржаја, облика и метода рада у настави, као и планирање и програмирање ваннаставних активности, друштвено-корисног рада, културне и јавне делатности Школе, рада одељењског старешине, сарадње са родитељима, активности ученика у одељењима и мањим групама и рада стручних органа, а све у циљу подстицања развоја ученика као здраве личности. Основни циљ васпитног рада у Школи је изграђивање ученика као здраве личности. Узимајући у обзир циљеве предвиђене Програмским основама васпитног рада средње школе и специфичности ове Школе, а имајући у виду могућности Школе као основни циљеви васпитног рада у Школи се истичу:

ЦИЉ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ
Развијање способности и Интересовања ученика у Различитим људским Делатностима	Факултативна настава, Редовна настава Додатна настава Рад секција Друштвено-користан рад Културна и јавна делатност Одељењске заједнице	Одељењске старешине Стручни сарадници Руководиоци секције
Изграђивање стваралачког Односа према раду, Материјалним и духовним Добрима	Редовна настава Факултативна настава, Додатна настава Рад секција Друштвено-користан рад Културна и јавна делатност Одељењске заједнице	Наставници Одељењске старешине Руководиоци секција
Оспособљавање за Укључивање младих у активан друштвени живот	Редовна настава Рад секција Друштвено-користан рад Културна и јавна делатност Одељењске заједнице	Наставници Одељењске старешине Руководиоци секција
Оспособљавање за Примену стеченог знања и Вештина	Практична настава Редовна настава	Наставници
оспособљавање за правилно коришћење Слободног времена	Културна и јавна делатност, Одељењске заједнице, секције, наставници	Одељењске старешине Стручни сарадници Руководиоци секција

Стицање и развијање Свести о потреби чувања Здравља и заштити Природе и човекове Средине	Друштвено-користан рад Одељењске заједнице, Секције	Наставници Одељењске старешине Стручни сарадници Руководиоци секција
Развијање хуманости, Истинољубивости, Патриотизма и других Етичких својстава	Одељењске заједнице, Редовни часови	Наставници Одељењске старешине
Васпитање за хумане и Културне односе међу Људима, без обзира на Пол, расу, веру, Националност, уверење	Одељењске заједнице, Редовнич асови	Наставници Одељењске старешине
Неговање и развијање Потребе за културом и Очување и неговање Културног наслеђа	Друштвено-користан рад Одељењске заједнице, Секције	Наставници Одељењске старешине Руководиоци секција

Основни носиоци активности у остваривању васпитног рада су:

I Наставничко веће-прати реализацију овог програма и решава конкретна питања васпитног рада, која су од општег интереса за Школу.

II Педагошки колегијум-Утврђује предлог Годишњег програма васпитног рада и прати његову реализацију и предлаже одговарајуће мере Наставничком већу.

III Одељењска већа-На основу сагледавања структуре одељења и учених проблема и потреба Одељењска већа конкретно планирају васпитне задатке и остварују координацију рада наставника. Ова већа прате реализацију програма у свом домену, али се баве и појединачним проблемима ученика, као и проналажењем начина за развијање њихових учених способности и склоности.

IV Одељењске старешине-Одељењске старешине, као главни субјекти васпитног рада свог одељења, програмирају, планирају и организују рад одељења. Они прате резултате рада ученика у настави и другим активностима, непосредно сарађују са другим наставницима, стручним сарадницима, родитељима и помажу и подстичу рад одељења као групе и сваког појединца у њему. Управо одељењске старешине имају најзначајнију улогу у откривању евентуалних проблема код ученика (њиховог дисфункционалног понашања, емоционалних или других криза), али и интересовања ученика, па су они иницијатори за предузимање одређених конкретних мера.

V Основну активност Школе остварују наставници. Они су најближи ученицима и могу највише да допринесу остваривању васпитног рада у Школи (остварујући конкретне задатке, иницирајући решавање проблема, предлажући решења и пре свега, радећи са ученицима). Њихови појединачни програми рада ће, поред образовне, обухватити и васпитну димензију. Као руководиоци секција или реализатори додатне, допунске и факултативне наставе такође остварују значајну функцију у области васпитања.

VI Педагог и психолог Школе, кроз различите активности, сагледавају целину васпитно-образовног процеса, као и све битне чиниоце који утичу на остваривање васпитних задатака. Њихова улога је нарочито значајна у раду са млађим колегама и раду са ученицима и родитељима.

VII Директор-обезбеђује координира и организује деловање свих носилаца васпитног рада у Школи, укључујући и ученике. Тај задатак директор остварује годишњим планирањем и програмирањем васпитног рада, праћењем реализације предвиђених задатака и активности и предузимањем правовремених и примерених мера у одређеним ситуацијама.

Остваривање програма васпитног рада се обезбеђује на следеће начине:

I Програм васпитног рада Школе постаје саставни део Годишњег плана рада Школе, а његова конкретизација се врши уграђивањем планираних активности у планове рада свих субјеката у Школи.

II Кроз наставу и програме наставних предмета, преко програмских садржаја врши васпитни утицај на ученике. У припремама за час један од битних делова су и васпитни циљеви и задаци. Правилним планирањем ових циљева и задатака, њиховом реализацијом и анализом оствареног, сваки наставник може битно допринети изграђивању ученика као здраве и моралне личности. Садржји програма веронауке и грађанског васпитања пружају додатну могућност да се васпитни задаци остваре на вишем нивоу.

III Остваривање циљева и задатака васпитног рада кроз рад одељењске заједнице. Одељење мора бити јединствена, радна и друштвена група, у којој ученици, уз већу или мању помоћ наставника,

планирају и програмирају свој рад, расправљају о свим битним питањима из живота и рада одељења, организују групно или појединачно укључивање у радне, хуманитарне, културне, спортске и друге акције које се организују у Школи или ван ње.

IV Остваривање циљева и задатака васпитног рада одељењског старешине

V Остваривање циљева и задатака васпитног рада кроз ваннаставне активности Школа планира, према захтевима постављеним законом, Програмским основама васпитног рада Школе и својим могућностима, различите ваннаставне активности. При томе се поштује принцип добровољности у смислу самосталног опредељивања ученика за оне облике делатности које највише одговарају њиховим способностима, склоностима и испољеним интересовањима.

VI У циљу остваривања овог облика рада остварује се сарадња Школе са родитељима ученика, локалном заједницом, Скупштином Града, Црвеним крстом, савезом за физичко васпитање и другим институцијама.

ПРОГРАМ ДРУШТВЕНО-КОРИСНОГ РАДА

Циљ: друштвено-корисног рада је да васпитава ученике да добровољним радом самостално и у оквиру друштвено-организованих активности у слободном времену, допринесе стварању и унапређивању услова живота и рада људи у ужој и широј друштвеној заједници.

Задаци су:

- развијање навика ученика да стално и рационално обављају различите послове ради задовољавања личних потреба, потреба породице и друштвене средине;
- стицање навика и одговорности за чување и естетски изглед средине у којој ученик учи, ради и живи; развој и неговање урбане и комуналне културе;
- развијање свести о потреби колективног рада и принципима који се примењују у акцијама и активностима друштвено-корисног рада;
- развијање осећања одговорности за преузете обавезе и радне задатке уз неговање радне културе ученика и спремности за сарадњу.

Садржаји и облици рада:

Одржавање школског простора: уређење учионице; уређење заједничких просторија (хол, степениште, сале, библиотека, терени за физичко васпитање и спорт); неговање зеленила у згради вани ње (расађивање, неговање цвећа, дрвећа, украсних биљака); уређивање и одржавање простора за одмор у згради и ван ње.

Хуманитарне и друге активности: добровољно давање крви; сакупљање књига за школску библиотеку; акције сакупљања добровољног новчаног и другог прилога за оболеле или пострадале; акција "Друг-другу"; приредба за оболелу децу по болницама, за децу радника школе поводом Нове године; сакупљање секундарних сировина (стара хартија, флаше...).

Акција на територији месне заједнице: сарадња и помоћ предузећима (уређење, озелењавања терена, укључивање у производњу и сл.); сарадња и помоћ пољопривредним предузећима (производња и убирање усева и сл.); одржавање и уређење спомен-обележја и споменика; чишћење снега; учешће у акцијама пошумљавања, озелењавање и сл.; остале активности на молбу месне заједнице.

Активности по избору школе: све активности које нису обухваћене претходним целинама а покажу се као друштвено и педагошки оправдане (активности везане за професионално оспособљавање и сл.).

На основу глобалног програма, свака одељенска заједница треба да донесе свој програм активности, водећи, при том, рачуна о следећем:

- да ученици одељења узму учешће у планирању и програмирању друштвено-корисног рада;
- да понуђене активности буду још више конкретизоване зависно од својих услова и интересовања;
- да се активности равномерно расподеле по месецима;
- да се оријентационо предвиди број часова за сваку целину;
- да се предвиде сарадници, наставници и други субјекти који ће учествовати у реализацији задатака;
- да се планира онолико активности колико ученици могу да ураде како ова активност не би ишла на штету наставе.

Непосредним планирањем и припремањем конкретне активности треба обухватити следеће:

1. утврђивање трајања рада,
2. места рада,
3. састава и броја група,
4. конкретног задужења за групу, одговорног ученика групе,
5. резултати који се очекују по обављеном послу,
6. анализа остварених резултата,
7. појединци који су највише допринели, али и истицање оних који нису испунили очекивања.

ОБРАЗАЦ ОДРЕЂИВАЊА, ПРАЂЕЊА И ЕВИДЕНТИРАЊА ДРУШТВЕНО – КОРИСНОГ, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОГ РАДА УЧЕНИКА И ИЗВЕШТАВАЊА О ЊЕГОВИМ ЕФЕКТИМА

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ УЧЕНИКА, РАЗРЕД И ОДЕЉЕЊЕ: _____

ОДЕЉЕЊСКИ СТАРЕШИНА: _____

ИЗРЕЧЕНА ВАСПИТНА МЕРА (заокружити): а) ОПОМЕНА б) УКОР ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ в) УКОР ОДЕЉЕЊСКОГ ВЕЋА г) УКОР ДИРЕКТОРА д) УКОР НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА

ђ) ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

ДАТУМ ИЗРИЦАЊА МЕРЕ: _____

ОПИС ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА (ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ):

	ТРАЈАЊЕ ДРУШТВЕНО-КОРИСНОГ ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОГ РАДА	ДИНАМИКА/ДАТУМИ
ДРУШТВЕНО-КОРИСТАН РАД		
ХУМАНИТАРНИ РАД		

ОБАВЕЗНЕ ВАСПИТНЕ АКТИВНОСТИ У ДОМУ УЧЕНИКА

Глобални план васпитног рада по програмским подручјима

Васпитна група	Програмско подручје: Адаптација на живот у дому	Програмско подручје: Учење и школска успешност	Програмско подручје: Животне вештине	Програмско подручје: Живот у заједници	Носилац реализације: Васпитач
	БРОЈ ТЕМА	БРОЈ ТЕМА	БРОЈ ТЕМА	БРОЈ ТЕМА	
1.	3	5	15	16	Мисала Папић
2.	3	5	15	16	Сеада Ђуновић
3.	3	5	15	16	Емро Машовић

XI ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА

У циљу оспособљавања ученика да самостално планирају своје обраовање, обуку и рад руководимо се програмом каријерног вођења и саветовања, који подразумева:

1. утврђивање почетне мотивације за уписано занимање;
2. увежбавање јавног наступа и говора;
3. упознавање ученике са модерним појмом каријере и мотивисање да сами тражешто више информација о каријери;
4. обука ученика за писање биографије и активно тражење посла;
5. информисање ученике о постојању и програму рада Канцеларије за младе;
6. упућивање ученика на програме Националне службе за запошљавање, Другашанса;
7. индивидуална психолошка тестирања и саветовања;
8. професионално информисање ученика завршних разреда основних школа;
9. професионално информисање и саветовање родитеља;
10. вршњачка промоција високих школа и факултета;
11. популарисање школе и образовних профила (радио, тв, штампа, Сајамобразовања и др.) посета Основним школама у граду и околини;
12. сајамски наступи наше школе;

XII ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Школа прати и укључује се у дешавања у локалној самоуправи и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развој школе.

Та сарадња се пре свега односи на сарадњу са Полицијском станицом у Сјеници, Домом здравља, Центром за социјални рад, Центром за азил, Националном службом за запошљавање, Канцеларијом за младе, Установом за спорт и рекреацију, невладиним организацијама и удружељима по питањима:

1. професионалне оријентације ученика, тј. њиховог каријерног вођења и саветовања,
2. затим побољшања њиховог положаја у друштву јачањем свести о потреби активног учешћа младих,
3. информисање младих, координацију, подстицање, помагање и учешће у реализацији различитих активности којима се представљају пројекти, програми, иницијативе и постигнућа младих
4. све остале активности којима се младима омогућава и пружа пуна подршка за развој и напредак. Ту сарадњу за сада у школи реализује педагошко-психолошка служба. Она се такође остварује и кроз наставу грађанског васпитања, као и кроз активности Тима за каријерно вођење и саветовање.

XIII ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Школа је дужна да у свом раду и обављању делатности, као и пословању уопште, предузима одговарајуће мере безбедности и здравља на раду запослених, ученика и свих лица која се у њој затекну. У циљу заштите безбедности ученика, школа предузима следеће мере:

- 1) свакодневна сарадња са државним органима и органима јединице локалне самоуправе;
- 2) дежурство наставника и помоћно-техничког особља;
- 3) премија осигурање ученика;
- 4) обезбеђивање свих елемената заштите од пожара, поплава, удара грома и других елементарних непогода које могу угрозити безбедност ученика Школе;
- 5) обавезно закључавање учионица за време одмора и улазних врата школе за време наставе;
- 6) обавезно евидентирање одсутних ученика;
- 7) постојање видео надзора унутар школе, на школском дворишту и теренима школе;
- 8) обустава рада када се утврди непосредна опасност по живот и здравље;
- 9) јасно дефинисана правила понашања на пракси, последице и санкције збогнепридржавања истих (ношење прописане униформе и употреба опреме за личнузаштиту: рукавица, шлемова, слушалица, маске, наочара и придржавање меразаштите школских радионица и рада на машини);
- 10) школски полицајац и обезбеђење школе;
- 11) обавезно ношење акредитација;
- 12) програм заштите ученика од насиља: мере превенције и мере интервенције;
- 13) запосленима организује обуке за руковање ватрогасним апаратима и понашање у случају опасности и редовну контролу обучености запослених у сарадњи са Управом противпожарне полиције;
- 14) придржававање закона о забрани пушења;
- 15) на јавном месту има истакнут комплет за прву помоћ;
- 16) друге мере у циљу заштите безбедности ученика, утврђене Законом и општим актима школе. Једна од идеја која се некако сама наметнула и на чијој се реализацији ради је уградња детектора на метал који би по мишљењу Тима за заштиту ученика од насиља допринео повећању степена безбедности и осећања сигурности свих нас.

XIV Програм рада ученичког парламента

У школи је организован ученички парламент ради:

-Давања мишљења и предлога стручним органима,школском одбору,савету родитеља и директору о правилима понашања у школи,годишњем програму рада,школском развојном плану,слободним и ваннаставним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње:

-Разматрања односа и сарадње ученика и наставника,васпитача или стручног сарадника;

-Обавештавања ученика о питањима од посебног значаја за њихово школовање.

Парламент чине по два представника сваког одељења у школи.

Парламент се бира сваке школске године и има председника.

ПРОГРАМ РАДА УЧЕНИЧКОГ ПАРЛАМЕНТА ЗА ШКОЛСКУ 2023/2024.ГОДИНУ	
АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
КонституисањеУП	септембар
Избор руководства	септембар
Усвајање плана рада УП и договора раду	септембар
Избор представника УП у школским тимовима	септембар
Упознавање ученика са Посебним протоколом за заштиту деце, ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно васпитним установама	Прво полугодиште
Извештаји са сатанака Школског одбора	током школске године
Сарадња са УП средњих школа на нивоу града	током школске године
Сарадња са тимовима на нивоу школе	током школске године
Сарадња са другим организацијама	током школске године
Учешће у културним манифестацијама	током школске године
Организовање спортских турнира	током школске године
Учествовање у хуманитарним акцијама	током школске године
Учествовање у промоцији школе	април, мај
Учествовање у планирању ђачке екскурзије	друго полугодиште
Учествовање у планирању матурске вечери	друго полугодиште
Уређење школског простора	током школске године
Анализа рада УП и мере за побољшање	Јануар, јун

XV Програм рада школске библиотеке

Сваки ученик наше школе истовремено може бити И члан школске библиотеке.

Школска библиотека поседује сопствену формирану картотеку ученика И осталог наставног И ненаставног особља.

Библиотеку ученици И професори могу посетити сваког радног дана у периоду од 8 до 16 часова.

Библиотека има формиран дигитални каталога, а на платформи школе формиран је посебан одељак – БИБЛИОТЕКА, преко којег се може направити увид у комплетну литературу др. Библиотека има 2263 наслова, али је добар део књига застарео, Генерално гледајући, библиотека је добро снабдевена и задовољава у потпуности, може се рећи, захтеве школског програма. Рад у библиотеци се одвија уз сталну сарадњу и консултације са предметним професорима, како то потребе захтевају.

Библиотека излази у сусрет ученицима и наставницима расположивим библиотечким фондом приликом сваке припреме културних манифестација (секције, нарочито рецитаторска, Дан св. Саве, Дан школе, Међународни дан писмености и остале). На жалост, потребе за одређеним насловима за реализацију тих програма превазилазе могућности библиотеке, те се ученици упућују у Гардску библиотеку, што представља И вид међуинституционалне сарадње на локалном нивоу.

XVI Програм рада ученичке задруге

У школи је формиран а Ученичка задруга

Ученичке задруге важан су део образовно-васпитног рада у школама. Оне развијају потенцијал и радне навике ученика, развијају предузетничке компетенције и јачају мотивацију за производним и радним процесима, као и самопоуздање и свест о властитим интересовањима и могућностима.

Такође, један од задатака ученичког задругарства у нашим школама је спознаја властитих способности и склоности ученика и опредељеност за будуће занимање.

Ученичка задруга омогућава да ученик своје слободно време проведе организовано, креативно и рекреативно, а при том занимљиво и корисно.

Учешће у раду ученичке задруге је добровољно. Ученик преузима обавезу рада у њој и постаје одговоран за њен рад и успех, односно неуспех. Заједнички, тимски, рад у ученичкој задрузи ученика, родитеља, наставника, као и спољних сарадника доприноси јачању сарадничких односа, решавању проблема и повећање припадности школи. Јача се васпитна улога школе.

Ученичке задруге остварују и економску добит, с тим да она није доминантна. Важно је да се кроз добро пословање реализују и добре васпитне вредности.

XVII ПРОГРАМ РАДА СА МИГРАНТИМА

Програм рада са мигрантима / интерно расељеним лицима за школску 2022/2023.							
Активност		Ко учествује	Одговорна особа	Време одржавања	Садржај	Очекивани резултати	Показатељ успешности
1.	Укључивање ученика мигрантских/интерно расељених породица	Наставничко веће и савет родитеља	Координатор, директор и секретар	Јун-Август 2021.	Упознавање са програмом законском регулативом	Заинтересованост и активно учешће	Позитивна повратна информација и спремност на активно учешће у реализацији програма
2.	Формирање тима	Директор, стручни сарадници	Директор, педагог, психолог и учесници обуке	Август 2021.	Формирање тима који ће израдити план подршке школе и бавити се потребама ученика	Одговорно учешће	Успешна реализација
3.	Израда плана подршке	Тим подршке	Директор, педагог, психолог и чланови стручног тима	Август 2021.	Израда плана подршке	Успешна и конструктивна израда плана подршке	Извештаји, листа учесника, реализован план подршке
4.	Прикупљање документације	Стручни тим за инклузивно образовање	Директор, педагог, психолог, чланови стручног тима	Јун-Август 2021.	Прикупљање документације ради уписа у школску установу	Ученици ће испунити законом прописане услове за упис	Извештаји о комплетној документацији
6.	Упис ученика у школу	Директор, стручни сарадници	Директор, стручни сарадници	Јун-Септембар 2021.	Уписивање ученика у одговарајући разред и смер	Ученици ће бити задовољни и у стању да прате наставу	Ученици и наставници са заједничким интересовањем и трудом реализују

							наставни план и Програм
7.	Помоћ домицилних ученика у похађању наставе, као и ученичког парламента у социјализацији ученица - мигрантима/интерно расељенима	Ученици, наставници и интерно расељена лица	Наставници и координатори	Током целе школске 2021/2022 . године	Редовна настава, радионице, ваннаставне активности	Ученици подстичу на солидарност и подршку, уче једни од других	Вршњачка подршка И прихватање различитости солидарност
8.	Мере за превладавање стреса	Стручни сарадници, Ученици-интерно расељена лица, домицилни и ученици	Стручни сарадници	Током целе године	Саветодавни рад, радионице различитих садржаја	Ученици-интерно расељена лица адаптирани на нову средину, редовно похађају наставу	Задовољство и срећа ученика-интерно расељена лица, прихваћеност од стране вршњака и средине
9.	Интензивно учење језика средине	Ученици, професори матерњег језика и ученици - интерно расељена лица	Професори матерњег језика	Током целе године	Усвајање садржаја везаних за основни ниво (основе српског/босанског језика)	Ученици разумеју српски/босански језик, савладали основе језика средине	Ученици интерно расељена лица користе језик средине приликом поздрављања и

							комуникације
11.	Укључивање у ваннаставне активности	Ученици, професори и ученици-интерно расељена лица	Стручни	Током целе године	Укључивање у различите секције (спортска, драмска, ликовна ...)	Ученици укључени у различите секције	Ученици-интерно расељена лица учествују у различитим манифестацијама у оквиру секција
12.	Евалуација	Савет родитеља и разредне старешине	Директор школе и изабрани стручни сарадници	Јун 2022. године и кроз целу школску годину	Анализа постигнутог успеха у школи	Сви ученици-интерно расељена лица, завршили уписани разред	Број и портфолио ученика-интерно расељених лица, број реализованих наставних часова са њима, тестови усвојених знања

XVIII Програм рада за инклузивно образовање

Општи циљ: Спровођење свих активности везаних за примену принципа инклузивног образовања утврђених законским и подзаконским актима, као и специфичностима школе и ученика.

Специфични циљеви:

- Информисање свих запослених о принципима инклузивног образовања
- Праћење потребе за едукацијом запослених у овој области
- Праћење и прикупљање информација о ученицима код којих се појави потреба за неким од облика пружања додатне подршке
- Координација и праћење рада тимова за пружање додатне подршке, уколико постоји потреба за формирање ових тимова
- Подизање осетљивости наставника, стручних сарадника и запослених за препознавање и прилагођавање рада у случајевима који потпадају под стандарде инклузивног образовања
- Сарадња са свим актерима који се баве инклузивним образовањем у локалној заједници и шире
- Укључивање школе у пројекте који су посвећени подизању квалитета инклузивног образовања

XIX САДРЖАЈ Индивидуалног образовног плана (ИОП)

А. Лични подаци о ученику/ученици	
Име и презиме ученика/це	
Датум рођења	
Место и адреса становања	
Име и презиме родитеља/старатеља	
Место и адреса становања родитеља/старатеља (уколико није иста)	
Медицински налази/документација	

Школа – издвојено одељење	
Разред/одељење	
Разредни старешина/предметни наставник	
Други сарадници/наставници	
Додатна подршка (помоћ и помагала/учила која користи)	
Важне информације о претходном образовању, мерама индивидуализације, рехабилитацији и сл.	
Подручје подршке развоја и образовне ситуације (о чему треба водити рачуна приликом програмирања учења и подучавања)	
Чланови тима за додатну подршку детету	
Координатори тима за додатну подршку детету	
Остали учесници у изради ИОП-а	
Коме се ИОП даје на увид на основу сагласности родитеља	
Сагласност родитеља/старатеља на спровођење ИОП-а – потпис и датум	
Сагласност родитеља/старатеља на престанак спровођења ИОП-а – потпис и датум	

Датуми састанка ИОП тима:

Б. Педагошки профил ученика/ученице	
Јакe стране и интересовања ученика/це	Потребе за подршком
Б.1 Учење и како учи (издвојити важне чињенице о досадашњим образовним постигнућима, стилевима учења, ставовима према школи, мотивацији за учење, интересовањима, областима и специфичним и како се ови аспекти понашања испољавају у различитим ситуацијама)	
Б.2 Социјалне вештине (издвојити важне чињенице о односима са другима, одраслима и , вршњацима, поштовању правила и и реаговању у социјалним ситуацијама)	
Б.3 Комуникацијске вештине (издвојити важне чињенице о начинима размене информација са другима, укључујући и степен познавања језика на коме се школује, као и сметње у коришћењу вербалних, визуелних и симболичких средстава комуникације)	
Б.4 Самосталност и брига о себи (издвојити важне чињенице о способности да се сам стара о себи и испуњава свакодневне обавезе код куће и у школи)	
Б.5 Утицај спољашњег окружења на учење (издвојити важне чињенице о породичним и другим условима који могу да утичу на учење и напредовање ученика)	

Идентификоване приоритетне области и потребе за подршком у образовању	Додатна подршка за коју је потребно одобрење Интерресорне комисије за додатном подршком:

Ц. План активности - школа			
Предмет/област:	Циљ (очекивана промена): Укупно трајање:		
Кораци/Активности:	Реализатори	Учесталост и трајање	Исход/очекивана промена и како ће се она проценити
1.			
2.			
3.			

Предмет/област:	Циљ (очекивана промена): Укупно трајање:		
Кораци/Активности:	Реализатори	Учесталост и трајање	Исход/очекивана промена и како ће се она проценити
1.			
2.			
3.			

Предмет/област:	Циљ (очекивана промена): Укупно трајање:		
Кораци/Активности:	Реализатори	Учесталост и трајање	Исход/очекивана промена и како ће се она проценити
1.			
2.			
3.			

Напомена: план активности израђује се за сваку идентификовану приоритетну област или предмет

Датум израде ИОП-а:

Датум следећег састанка за ревизију/евалуацију ИОП-а:

Чланови/це ИОП тима (потписи):

стручни сарадник

родитељ/старатељ

учитељ/наставник

Координатор/одговорна особа за реализацију ИОП-а (потпис): _____

ОБРАЗАЦ 4

XX САГЛАСНОСТ РОДИТЕЉА, ОДНОСНО СТАРАТЕЉА НА ИОП

Предлагач за израду ИОП-а:	
Име и презиме детета/ученика за кога се предлаже ИОП:	
Васпитна група/разред-одељење:	
Име и презиме родитеља/старатеља:	
Образложење предлога: (ако је предшколска установа односно школа, подносилац предлога, прилаже доказе о претходно предузетим мерама индивидуализације образовно- васпитног рада)	
ИОП израђује тим установе у саставу:	
Назив предшколске установе, односно школе:	
Седиште предшколске установе, односно школе:	
Назив објекта предшколске установе, односно издвојеног одељења школе:	

ИОП се израђује за радну/школску годину:	
Директор предшколске установе, односно школе – потпис, датум и печат:	

Сагласност родитеља, односно старатеља за израду ИОП-а:

Сагласан:

Није сагласан:

Датум:

XXI ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Остваривање Школског програма ће се пратити кроз следеће облике рада:

- Смернице за израду Школског програма, као и праћење реализације истог – Педагошки колегијум.
- Анализа реализације Наставног плана и програма редовне, додатне, допунске наставе и слободних активности – на седницама Одељенских већа и Наставничког већа.
- Анализа успеха ученика – седнице Одељенских већа и Наставничког већа.
- Анализа владања ученика, похвале, награде, казне -седнице Одељенских већа и Наставничког већа.
- Анализе реализације појединих наставних предмета-седнице Стручних већа.
- Праћење реализације свих облика васпитно-образовног рада: стручни сарадници, помоћник директора, директор.
- Праћење рада стручних комисија за: инклузију, заштиту ученика од насиља, школско развојно планирање и самоевалуацију: стручни сарадници, шеф практичне наставе, директор.
- Презентација реализације Школског програма на састанцима Савета родитеља школе и Школског одбор.

Сјеница, 2022.године

Председник Школског одбора
Мелита Каришик

**АНЕКС
ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ШКОЛСКУ 2024/2025. ГОДИНУ**

На седници Наставничког већа, одржаној 30.9.2024.године, као и Школског одбора, одржаној 12.9.2024.године, дел.бр. **629-01/24-1**, усвојен је Анекс Школског програма за следеће образовне профиле:

- Техничар за компјутерско управљање ЦНЦ машина у одељењу првог разреда
- Механичар моторних возила у одељењу првог разреда
- Бравар заваривач у одељењу првог разреда
- Ветеринарски техничар у одељењу првог разреда
- Техничар информационих технологија је нови профил, у школској 2024/2025.години уписано је једно одељење

Табеларно су приказани сви општеобразовни предмети као и стручни.

Сјеница,
август-септембар, 2024.године

Председник Школског одбора
Мелита Каришик

**АНЕКС
ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ШКОЛСКУ 2025/2026. ГОДИНУ**

На седници Наставничког већа, одржаној 29.9.2025.године, као и Школског одбора, опдржаној 12.9.2025.године, дел.бр. 714-01/25-09, усвојен је Анекс Школског програма за следећи образовни профил:

- Прехрамбено биотехнолошки техничар

Сјеница,
август-септембар, 2025.године

Председник Школског одбора
Мелита Каришик